roange se numără și jocul „Urmărind-o pe mama". „Mama" este aleasă din rîndul participanților care dovedesc o mare capacitate de improvizație. Ceilalți jucători trebuie să meargă pe urmele ei și să-i imite toate gesturile. Cursele pe picioroange constituie atît o probă de viteză, cît și de abilitate. Presărînd itinerarul cu mici obstacole, jocul devine și mai distractiv.

HOCHEI LA... MASĂ

În ceasurile libere, copiii din Leningrad se amuză participînd la palpitante întreceri de hochei, stînd într-o sală, în fața unei mese. Hochei în sală? — vă veți întreba. Da, dar e vorba numai de o variantă a cunoscutului joc practicat pe iarbă.

Originar din Persia, hocheiul pe iarbă s-a răspîndit foarte repede. În Grecia făcea parte chiar dintre jocurile olimpice și istmice. Mai tîrziu, romanii sînt cei care îl răspîndesc în întreaga Europă. Școlarii din Anglia medievală practicau un joc similar, cu bețe și o minge, denumindu-l „jocul cu mingea al Londrei". Hocheiul modern a fost uniformizat de Clubul Wimbledon, din Anglia, în 1866, și este practicat astăzi atît de copii, cît și de adulții din întreaga lume.

Varianta hocheiului jucat la masă nu cere un efort fizic atît de mare ca acela de cîmp și are avantajul că poate fi jucat într-un spațiu redus, pe orice timp. Hocheiul la masă, jucat de copiii sovietici, poate fi practicat de doi-pînă la patru—șase jucători. Dacă sînt doar doi jucători, aceștia se plasează fiecare în cîte o extremitate a mesei de joc, pentru a manipula mai ușor cele trei manete, plasate sub masă, care corespund celor trei jucători (din lemn) ai fiecărei echipe, plasați în cîmpul de joc. În cazul în care sînt mai mulți jucători, ei vor forma echipe și vor decide, înainte de a începe partida, care dintre manete revine fiecăruia. Un jucător plonjează mingea în centrul mesei, chiar între doi jucători din echipe opuse. În momentul semnalului se acționează manetele cu scopul de a introduce mingea în terenul advers și a ajunge la țintă. Cîștigător este cel care reușește primul să marcheze cinci goluri sau să obțină cele mai multe goluri pe parcursul a 15 minute. Mulți copii își construiesc acest amuzant joc singuri.

SALTUL PESTE PIATRĂ

În timpul liber, băieții populației nias, din Sumatra, pot fi văzuți întrecîndu-se într-un foarte original gen de săritură în înălțime. Pentru saltul lor ei aleg o piatră mare, înaltă, pe care o așază într-un spațiu deschis, acoperind-o cu ierburi uscate, în scopul de a fi apărați în eventualele căderi. Apoi, rînd pe rînd, ei își iau avînt pentru a „zbura" cît mai sus peste respectivul obstacol.

Acest joc face parte din antrenamentul cotidian pe care îl fac băieții încă de la vîrste mici, în vederea susținerii unei dificile probe de salt, la care trebuie să participe cînd împlinesc vîrsta de 16 ani. Potrivit unor vechi tradiții, fiecare băiat, pentru a putea trece de la copilărie în categoria tinerilor, trebuie să-și demonstreze curajul sărind peste o piatră a cărei înălțime atinge 2 metri.

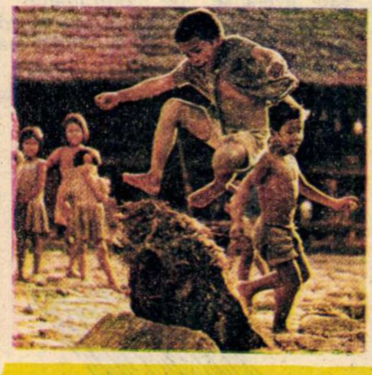

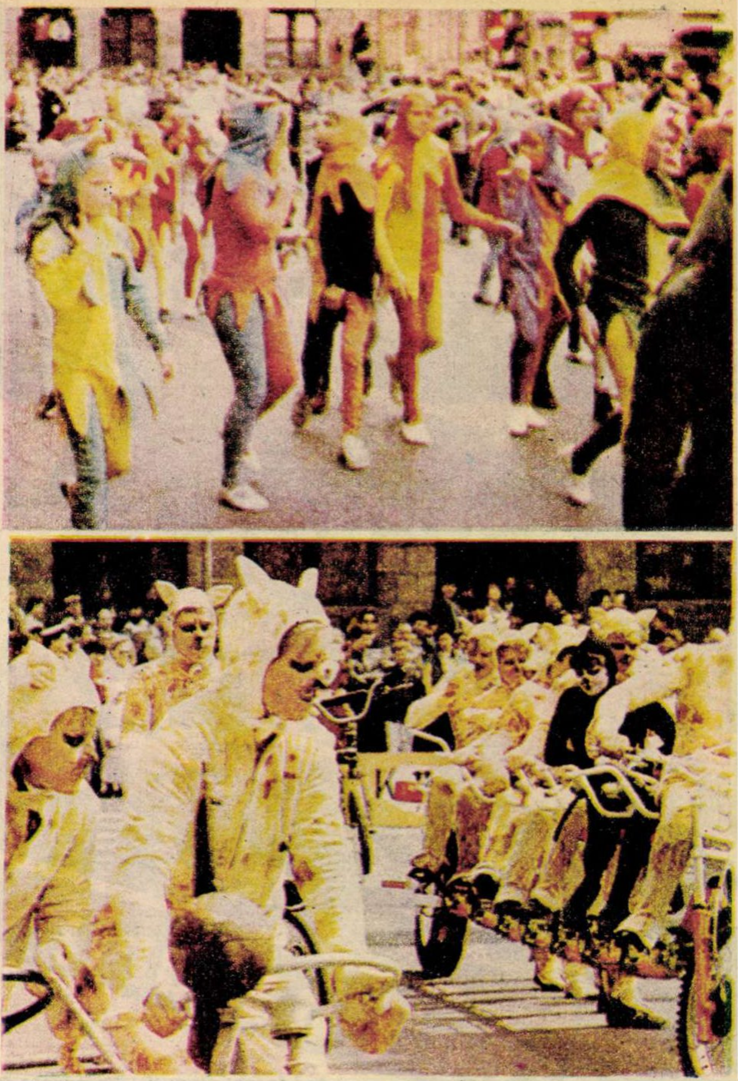

În fiecare vară, într-o zi de duminică, stabilită printr-o tradiție ce vine din secolul al X-lea, localitatea belgiană Ypres cunoaște o vie animație. E ziua cînd se desfășoară carnavalul... pisicilor. Pe marile artere de circulație pot fi văzute defilînd care alegorice bogat ornamentate și coloane de copii veseli costumați în... pisici de cele mai diferite rase. Este o sărbătoare plină de pitoresc, trăită cu voioșie atît de către copii cît și de către adulți.

ARTIȘTII UNUI SAT DE LA MARGINEA DEȘERTULUI

Nu departe de Cairo, pe drumul ce duce spre celebra piramidă în trepte de la Sakkarah există un sat, Haranya, unde copiii sînt cunoscuți, cu toții, ca talentați artiști în arta tapiseriei.

În urmă cu mai bine de 30 de ani, un arhitect egiptean, Ramses Wissa Wasef, s-a instalat în apropierea satului. Împrietenindu-se cu copiii de atunci, el a strîns în jurul lui vreo 20 de băieți și fete și i-a învățat tehnica tapiseriei, fără să le ofere ca model nici o fotografie sau vreun tablou. În schimb, pentru a le stimula imaginația, el i-a dus să vadă și să observe animalele de pe cîmp, i-a plimbat pînă la mare și la grădina zoologică din capitală. La întoarcere le-a spus: „Mergeți acasă și lucrați cîte o tapiserie al cărei model să vi-l alegeți voi înșivă". Copiii au pornit la lucru, improvizînd direct în războiul de țesut, fără a avea ca intermediar obișnuitul desen pe carton.

Tapiseriile astfel create s-au dovedit foarte frumoase, pline de observație, de viață.

De atunci, în fiecare zi, după ce se întorceau de la școală, copiii se așezau în fața războiului de țesut.

Primii elevi ai lui Ramses Wissa au crescut. Ei sînt acum artiști ce stăpînesc la perfecție tehnica tapiseriei, iar lucrările lor sînt expuse adesea în numeroase țări ale lumii.

Dragostea pentru acest gen de artă a fost transmisă din generație în generație. Copiii de astăzi ai satului învață de la părinții lor, elevii de odinioară ai arhitectului. Ei încep să-și însușească arta tapiseriei încă de la vîrsta de 4–5 ani, continuînd să se perfecționeze pe parcursul a încă doi ani. Maniera de lucru a „școlii" de la Haranya a rămas aceeași: copiii își aleg singuri atît modelul, cît și materialul necesar – lîna sau bumbacul. Experiența copiilor din satul egiptean a suscitat interesul în multe alte țări, încercîndu-se preluarea ei, cu scopul de a stimula fantezia și spiritul de creativitate.

Pagini realizate de Ecaterina Roșca

Prietenii naturii

Cortul și avantajele lui

Gîndesc că celui ce a inventat cortul i s-ar cuveni un monument; pentru că acest mic adăpost, pe care omul îl duce, mereu, pe rucsacul său, îl ajută să trăiască în mijlocul naturii zile de aleasă bucurie care nu se uită toată viața. Se vînd azi în lume milioane de corturi pe an; ele sînt căutate de copii, adolescenți sau vîrstnici, de drumeți ai muntelui, alpiniști, speologi, deltaplaniști, geologi, arheologi, vînători, pescari, cicloturiști, automobiliști, expediționari de tot felul. Cortul este casa omului, atunci cînd... pleacă de-acasă.

E important deci să chibzuim asupra acestei ustensile atît de mult folosită de iubitorii călătoriei în mijlocul naturii. Cortul trebuie întotdeauna ales cu grijă cînd se cumpără sau bine confecționat atunci cînd ni-l facem singuri... Se găsesc în comerț mai multe tipuri de corturi — de una sau două persoane. Trebuie ales un cort **cît mai ușor** — preferabil este cel de o persoană.

Pînza cortului trebuie să fie perfect impermeabilă, să nu lase deci să treacă ploaia, să fie de culoare deschisă — galben, bleu, oranj — să nu se încălzească excesiv de la soare; **cusăturile** trebuie să fie **etanșe,** pentru ca apa să nu pătrundă pe la îmbinări.

Pentru cei ce vor să-și construiască singuri un cort le recomandăm să-și procure mai întîi țesătură de **fiș impermeabil,** pînză cauciucată pentru „podea", **ață din relon** pentru cusături, **țeavă de aluminiu** și **fermoare.**

Posesorul unui cort e bine să știe o seamă de lucruri despre folosirea optimă a acestuia. Mai întîi să precizăm că toți cei care călătoresc cu cortul mai au nevoie, pentru folosirea lui, și de cîteva accesorii: **o saltea** (din cea pneumatică sau dintr-o placă de cauciuc spongios cu dimensiunile 190X70X3 cm); **un sac de dormit; o lanternă** pentru iluminat (care nu trebuie să lipsească din rucsacul nici unui turist — cu baterii și bec de rezervă); **un cuțit în teacă; o mică toporișcă; o trusă de gătit** și **un primus** sau **aragaz de voiaj** pentru pregătirea mîncării.

Și-acum, rețineți sfaturile pentru alegerea locului pe care se întinde cortul. Preferabil este un loc situat pe marginea unui rîu sau lîngă un izvor — ca să avem apă la îndemînă pentru spălat și gătit. Dar locul trebuie să fie ușor înclinat, pentru ca, în caz de ploaie, apa să se poată scurge rapid, să nu băltească sub cort. Cînd campăm în pădure, cortul trebuie instalat la marginea ei, nu pe solul umed din umbra copacilor; de obicei, lîngă cort se aprinde și un foc, pe care îl vom supraveghea cu multă grijă, pentru a nu provoca incendii. Cortul nu trebuie învecinat cu copacii înalți, pentru a nu prelua trăsnetele în caz de furtună; pe cîmpie e bine să punem cortul lîngă o movilă sau tufiș, ca să fie ferit de vînt; la munte, cortul se așază într-un loc ferit de căderile de pietre sau avalanșe, pe contrapante, ca apa să se scurgă ușor, sau la adăpost de pereți de stînci solide, mari.

După ce se montează cortul, el se ancorează bătîndu-se țărușii și întinzîndu-se bine „sforile de ancorare" cu ajutorul „întinzătorilor". Cînd se verifică și se constată că n-a fost bine întins se mai pot adăuga cîteva ancore-sfori, prinse cu un capăt de colțurile cortului și cu celălalt de țărușii din lemn bătuți în pămînt cu toporișca. Întotdeauna cortul se așază cu spatele în direcția de unde bate vîntul. Dacă e necesar, de jur-împrejur se așază la baza pereților bolovani pentru a stabiliza cortul și a împiedica vîntul să intre în interior. După ce cortul a fost perfect întins și ancorat va fi dotat cu accesoriile sale: se fixează sursa de iluminat, se întind saltelele și sacii de dormit, se face vatra pentru foc (nu prea aproape, ca să nu se umple cortul de fum) și se bat țărușii pentru uscat hainele și pentru susținut ceaunul și celelalte vase.

Pentru strînsul cortului sînt alte reguli: mai întîi se scot bețele (montanții) care-l susțin; înainte de a-l plia trebuie să avem grijă ca el să fie bine uscat; cortul se împăturește în lungime, cu partea de jos în afară, pentru a putea fi întins în seara următoare mai repede; se rulează strîns și se introduce în husa lui, care se prinde bine în curelușe, pe rucsac. Cînd revenim din drumeție, cortul se spală în apă călduță în care punem detergent, frecîndu-se cu un burete, după care se usucă bine.

Niciodată să nu uităm: locul unde am întins cortul o zi-două sau mai multe trebuie să rămînă perfect curat, focul stins complet și cenușa împrăștiată, gunoaiele strînse. Așa face întotdeauna un turist adevărat. Un om care iubește natura o și ocrotește, o și protejează!

ION PREDA

1. Alegerea locului pentru corturi.
2. Ancorarea cortului de copaci.
3. Bănci din birne.
4. Adăpost din birne, care poate fi acoperit cu crengi și frunze.
5. Așezarea așternutului cortului.
6—7—8. Diverse vetre.
9 Gard din crengi.
10. Gropi pentru resturi menajere.

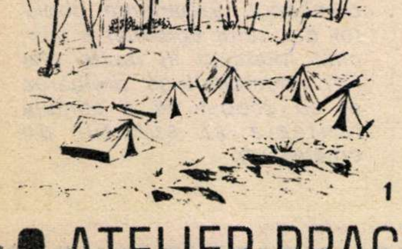

1

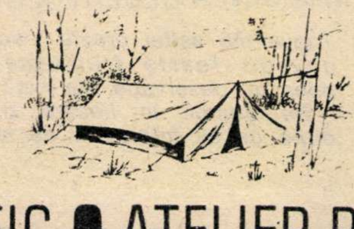

2

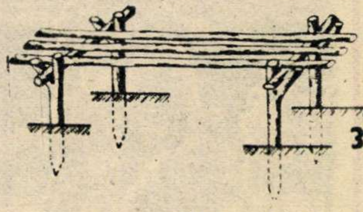

3

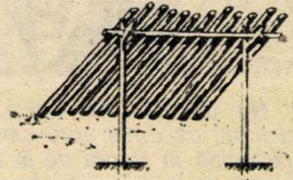

4

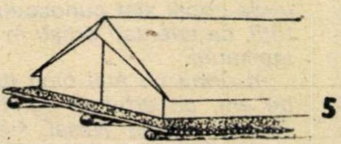

5

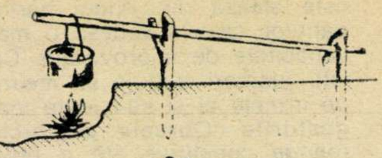

6

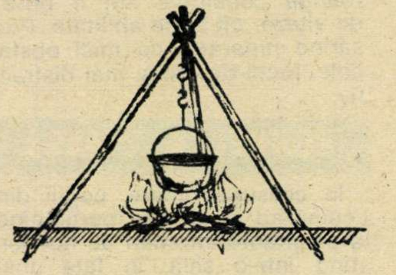

7

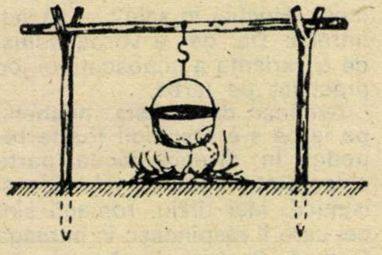

8

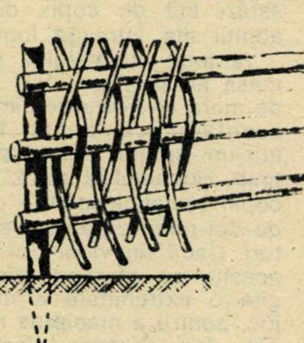

9

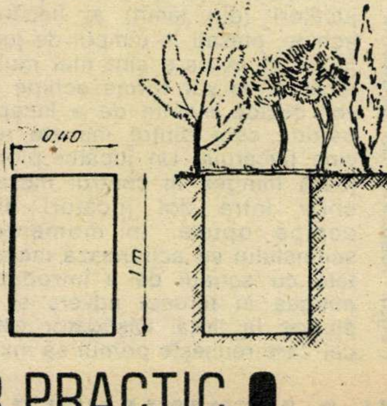

10

POŞTA „Cutezătorii" REDACŢIEI

Bucurii de vacanţă

Deşi ne aflăm în plină vară, corespondenţii noştri nu se consideră în... vacanţă. Zilnic primim la redacţie, trimise din întreaga ţară, numeroase corespondenţe în care sîntem informaţi despre fapte şi realizări deosebite ale unor pionieri şi şcolari. Vă prezentăm mai jos cîteva dintre acestea.

Microcentrala electrică „Pionier" produce!

Printre cele mai frumoase surprize pe care le-am avut deschizînd scrisorile sosite în ultima vreme, se numără aceea reprezentată de fotoreportajul pe care ni-l trimit colegii voştri de la **Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Tg. Secuiesc.**

Iată-l, publicat în această pagină. Pentru tabăra pionierească de la Băile Balvanyos, membrii cercului de radio şi electrotehnică au construit şi instalat o microhidrocentrală! Nu i-au dat încă un nume, aşa că îmi îngădui s-o denumesc „Pionier". Ea furnizează toată energia electrică necesară taberei. A fost grea construcţia? A fost uşoară? Autorii nu ne spun, sînt modeşti. Scriu atît: instalaţia funcţionează potrivit parametrilor. proiectaţi.

Cred că sînteţi de acord să-i felicităm cu toţii. Iar dacă aveţi în apropiere un mic curs de apă potrivit şi aţi vrea să le urmaţi exemplul, scrieţi-le, întrebaţi-i cum şi-au construit centrala electrică. Vă vor răspunde amănunţit şi cu plăcere.

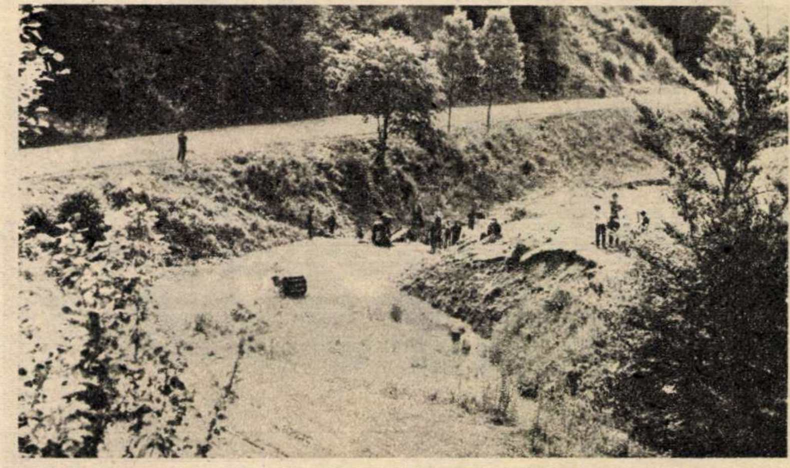

Detectivii... gramaticieni!

Trebuie sa fiţi de acord ca virgula pe care a pierdut-o Ticuţă în numărul 23 al revistei v-a dat oarecare bătaie de cap. În diferitele episoade ale „serialului" său, Ticuţă v-a rugat să-i găsiţi cînd binoclul, cînd plasa de prins fluturi, cînd nasturii şi aşa mai departe. Erau lucruri mai lesne de detectat. Dar o virgulă! E mult prea mică... Mulţi cititori n-au dibuit-o, iar unii au confundat-o cu virgule nevinovate care stăteau cuminţi la locul lor. Dintre „detectivii gramaticieni" care au reuşit s-o identifice, am remarcat-o pe **Diana Doniga,** din clasa a VI-a B (acum este într-a VII-a, fireşte), de la Şcoala nr. 20 din Baia Mare. Într-adevăr, Ticuţă a uitat virgula la rubrica „Aţi întrebat? Vă răspundem!" în propoziţia „Lămîiul, este o plantă fructiferă". Buclucaşul semn de punctuaţie nu are ce căuta acolo, întrucît între subiect şi predicat nu se pune virgulă. Dar poate că aţi dori să ne spuneţi **de ce nu trebuie** să punem virgulă între subiect şi predicat? Pe această temă puteţi scrie chiar o poveste interesantă. Încercaţi! O vom premia pe cea mai reuşită (pînă atunci, urmează ca Diana să-şi primească premiul).

Prietenii naturii, în acţiune!

Noua ediţie a acestui concurs al revistei este în plină desfăşurare. Primim la redacţie sute de taloane de participare. Cel mai recent sosit este talonul completat de echipajul „Pro mediu", format din 15 pionieri de la **Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Mediaş,** îndrumaţi de tovarăşa profesoară Adriana Timariu.

Într-unul din numerele următoare vom publica o pagină despre cele mai interesante aspecte din activitatea participanţilor la acest concurs deosebit. Dacă doriţi să apăreţi în această pagină, sugerăm fiecărui echipaj de „Prieteni ai naturii" să aleagă **„cea mai interesantă zi"** din activitatea sa în timpul vacanţei şi s-o descrie amănunţit (dar nu pe mai mult de două pagini de caiet!), trimiţîndu-ne această descriere la redacţie, pînă la data de 28 august.

Adresa noastră este: revista „Cutezătorii", Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Precizaţi pe plic **„Prietenii naturii transmit".** Dacă aveţi posibilitatea, puteţi trimite şi fotografii.

Farmecul lecturii

Iată ce păţeşte uneori **Mihaela Laura Leuca,** clasa a VII-a, Salonta-Bihor: „Îmi plac cuvintele încrucişate. Mă aşez la masa de lucru cu gîndul să rezolv careul din „Cutezătorii". Dar, pe neştiute, îl... părăsesc pentru că mă atrage reportajul din pagina a patra! Deci îl citesc. E foarte frumos. Mă reîntorc la cuvintele încrucişate, mai găsesc vreo două, dar... iată că pe pagina de ştiinţă e un articol „Din tainele naturii". Foarte interesant. Las careul şi devin... o mare descoperitoare! Termin articolul, revin la „cuvinte..." dar, stai, e ceva interesant la rubrica „Semafor". Şi mai sînt multe alte articole minunate în celelalte pagini. Ştiu asta fiindcă, de fapt, **le-am citit pe toate de ieri,** dar simt nevoia să le recitesc. Au trecut două ore de cînd careul aşteaptă să-i umplu pătrăţelele cu litere... Oare n-am destulă voinţă spre a-l termina?"

Îţi mulţumim, Mihaela, pentru delicateţea cu care îţi exprimi aprecierile faţă de revistă. Atît pentru tine, cît şi pentru celelalte sute de mii de cititori, redacţia se va strădui ca fiecare număr din „Cutezătorii" să fie în continuare pe măsura aşteptărilor voastre.

DOREL

VÎRFUL DE ATAC AL „STELEI“

UN BĂIEŢEL DE LA CRAIOVA

Cînd a păşit prima oară la Centrul de copii şi juniori al Craiovei, Victor Piţurcă era pionier şi, chiar din momentul selecţionării sale, a declarat, convins: „Eu o să înscriu foarte multe goluri!“ Simţea el că are vocaţie de golgeter, ba a şi dovedit curînd că e chiar foarte talentat, fiind promovat, imediat după etapa de iniţiere în lotul reprezentativ de juniori. Lumea de fotbal a Craiovei, exigentă cum o ştim, se mîndrea cu el încă de pe atunci şi-l proclamase un fel de şef de promoţie, chiar dacă din aceeaşi generaţie cu Piţurcă făceau parte şi alţi fotbalişti de talent autentic, cum era cazul cu Sorin Cîrţu... Şi totuşi momentul promovării în „echipa mare“ a întîrziat. De ce? Simplu, pentru că în atacul „Universităţii“ Craiova străluceau atunci un Oblemenco, un Ţarălungă şi un Marcu, jucători de prima mînă. Piţurcă nu era omul care să stea pe tuşă la infinit, ştiind mai ales că, vorba lui, trebuie să marce multe goluri!... A plecat, de aceea, la Drobeta Tr. Severin, în eşalonul secund, după care se va transfera la „Pandurii“-Tg. Jiu, tot între oltenii lui, unde va dovedi, an de an, etapă de etapă şi meci de meci, că este un veritabil om de gol.

Şi totuşi anii treceau, fără ca Victor Piţurcă să cunoască marea afirmare internaţională, chiar dacă, între timp, fusese promovat la F.C.-Olt, pe prima scenă a fotbalului românesc. Acolo l-a „descoperit“ antrenorul Florin Halagian şi, dintr-o dată, destinul fotbalistic al lui Piţurcă s-a schimbat în bine, în şi mai bine, ca să fim corecţi: o şlefuire a jocului, o capacitate mai mare de efort, totul corelat cu sporirea preciziei şuturilor la poartă, atît de necesară oricărui vîrf de atac. Şi-apoi, într-o zi...

„STEAUA“ HALAGIAN, JENEI, BÖLONI...

Venit la „Steaua“, antrenorul Florin Halagian nu l-a uitat pe Piţurcă. Cum nu i-a uitat nici pe Bumbescu şi pe Bărbulescu, transferaţi şi ei, atunci, la marele club bucureştean, unde prindea contur o adevărată echipă de nivel european, o super-echipă... Şi totuşi a juca în Bucureşti, la „Steaua“, nu e chiar atît de simplu: echipă nouă, exigenţe noi, spectatori mai pretenţioşi ca oriunde, apoi antrenorul Emerich Jenei, cel care i-a urmat lui Halagian, venind cu concepţiile sale de fotbal modern, orientat exclusiv pe atac şi deci pe rolul determinant al vîrfului de atac, care era Piţurcă. Esenţialul s-a numit însă Ladislau Böloni, mijlocaşul de excepţie al echipei naţionale, care avea să devină curînd cel mai bun prieten al lui Piţurcă, în beneficiul lui Piţurcă, mai ales, şi, bineînţeles, al echipei! La „Steaua“, antrenamentele se efectuează pe perechi de jucători, iar Piţurcă a devenit perechea lui Böloni şi au trecut mii de ore de pregătire, pînă cînd ei au ajuns să se „simtă“ în teren, să-şi intuiască mişcările unul altuia, să şi le anticipeze chiar şi cu ochii închişi. Curînd, Victor Piţurcă a devenit unul dintre cei mai eficienţi jucători din campionatul nostru, iar „ediţia de aur“ a Cupei Campionilor Europeni i-a atras o binemeritată consacrare internaţională. Dintre cele 5 goluri marcate de el în meciurile din C.C.E., memorabil şi decisiv rămîne, cu siguranţă, cel reuşit la Helsinki, în deplasare, la jocul retur cu campioana Finlandei, „Kuusysi Lahti“. Trecuseră 175 de minute de joc (tur-retur) şi „Steaua“ părea să se poticnească. Ba poate s-ar fi poticnit, dacă nu era Victor Piţurcă, cel care deschisese scorul şi în partidele cu B.K.-Vejle, cu „Honved“ Budapesta (în secunda 38!) şi cu marele „Anderlecht“ Bruxelles! Apoi, finala de la Sevilla şi cu marele trofeu cîştigat... şi „Super-Cupa“ de la Monte Carlo...

SĂ-L CONCUREZI PE DORU CĂMĂTARU!

Victor Piţurcă a împlinit 30 de ani la cîteva zile doar după finala cîştigată la Sevilla. E o vîrstă la care mulţi sportivi s-au şi retras din competiţii sau se gîndesc serios să facă acest lucru. Nu însă şi Piţurcă, vîrful de atac, care la cei 30 de ani ai săi, cu peste 250 de meciuri în prima Divizie şi cu un palmares de aproape 80 de goluri în campionat, a... debutat în „naţională“! De fapt, la 4 iunie 1986, cînd a îmbrăcat echipamentul tricolorilor, era la a... treia sa selecţionare, dar, practic, debutul său atunci a fost cel autentic. Şi nu-i uşor să-l concurezi pe Doru Cămătaru. Gol în meciul cu Albania, de la Bucureşti, apoi tot gol antologic şi în meciul cu Spania, iată noile dovezi ale calităţilor de golgeter pe care le probează în continuare Victor Piţurcă. Deşi, între timp, a împlinit 31 de ani!...

— N-ai obosit? l-am întrebat în primăvară, pe drumul de întoarcere de la Istanbul, unde strălucise din nou, cu „naţionala“...

— Am obosit, de ce n-aş recunoaşte, dar nu atît de mult încît să-mi fi pierdut ceva din pofta de joc şi din dorinţa de a înscrie goluri. Sînt bucuriile care te fac să uiţi de orice oboseală.

— Ce va mai fi, ce îţi doreşti?

— Acum, am cîştigat cu „Steaua“ un nou titlu naţional, într-o manieră fără precedent şi ne-apucăm de treabă pentru cupele europene. Nu înainte însă de a ne gîndi şi-a pregăti din răsputeri calificarea la „Euro '88“, care implică două meciuri „la victorie“, în deplasare. Şi, vedeţi dumneavoastră, pe mine mă cheamă Victor şi mai sînt şi vîrf de atac şi trebuie neapărat să înscriu multe goluri, cum îmi plăcea mie să spun cînd eram copil, la Craiova!...

— Succes, Victor Piţurcă şi... îţi mulţumim!

HORIA ALEXANDRESCU

Bumerangul

Avînd o formă specială, de baston îndoit care aruncat revine la locul de pornire dacă nu și-a atins ținta, bumerangul este, la origine, o armă de luptă și de vînătoare. Confecționat din lemn, el e folosit din cele mai vechi timpuri de către băștinașii din Australia, care vînează cu ajutorul lui atît păsări cît și... canguri. Dar... nu numai ei, ci și alte popoare ale antichității. Un bumerang din os aurit a fost găsit în mormîntul faraonului Tutankamon (1347–1339 î.e.n.), obiect care în prezent se află la Muzeul Național din Cairo.

De un timp încoace, lansarea bumerangului a devenit un sport tot mai îndrăzneț în care, ani în șir, cei mai buni s-au dovedit a fi, firește, australienii. În anul 1982 însă, echipa reprezentativă a S.U.A. a reușit pentru prima oară s-o învingă pe cea a Australiei, în cadrul... primului Campionat mondial de lansare a bumerangului.

Lansarea bumerangului e un sport în care se obțin performanțe pe lîngă care cea realizată de legendarul Wilhelm Tell pare o joacă nevinovată de copii. După cum se știe, acesta a lovit cu săgeata de la o distanță apreciabilă mărul așezat pe creștetul fiului său. În momentul de față sînt însă, în lume, sportivi care reușesc să lanseze în așa fel bumerangul încît acesta să zboare pînă la distanța dorită, iar la întoarcere să taie în două un măr așezat pe propriul cap.

Lansarea bumerangului cere nu numai forță fizică, dar și concentrare maximă și antrenamente intense. După lansare, sportivul rămîne nemișcat, cu spatele în direcția Soarelui. Viteza și direcția vîntului, care au un rol hotărîtor în acest sport, au fost calculate încă înaintea lansării. Acum sportivul este concentrat la maximum, nu aude zgomotul tribunelor. El își pregătește întregul corp pentru clipa finală. Este suficientă o mișcare imperceptibilă pentru ca lama de lemn, care la unul din capete are forma unei aripi de avion, să nu-și mai atingă ținta.

Întrecerile de bumerang au loc destul de rar, de aceea, pentru a-și menține forma, sportivii de performanță participă la reprezentații de circ unde lansează bumerangul spre marele deliciu al spectatorilor mari și mici. Ei aruncă un bumerang luminos care descrie în arena întunecată a circului traiectorii dintre cele mai ciudate și mai neprevăzute. Numărul cel mai interesant se numește **juggling** *și constă din faptul că în aer trebuie să se afle în permanență două bumeranguri care evoluează, deci tot timpul unul trebuie prins din zbor și altul lansat.*

Construirea bumerangului este o adevărată artă. Cel mai vestit constructor este australianul Rusty Harding, de profesie constructor de avioane, care crede că bumerangul, deși este cunoscut de peste 14 000 de ani, rămîne în continuare o mare necunoscută.

NICOLAE NICOARĂ

UN RECORD MONDIAL ABSOLUT

În Insula Baffin din Canada se află muntele Thor Peak. Este un munte ciudat: pe unul din versanți el urcă încet, așa cum sînt toți munții, dar versantul nordic al acestuia este pur și simplu un perete abrupt, perpendicular, înalt de peste 900 m. Altfel spus, are înălțimea unui zgîrie-nori cu 320 de etaje, adică de trei ori mai înalt decît Empire State Building, care este cea mai înaltă clădire din lume.

Pînă în vara anului trecut, nimeni nu s-a încumetat să-l escaladeze pe versantul nordic, fiind considerat de o dificultate neobișnuită. Să urci un perete perfect vertical de aproape 1 km nu este, desigur, lucrul cel mai ușor cu putință! Escaladarea unui munte atît de înalt, de dificultatea lui Thor Peak, reprezenta un record mondial absolut. Dar în luna iulie a anului 1986, Thor Peak a fost învins! Performerul se numește Dan Twilley care, în realizarea temerarei ascensiuni, a fost ajutat de un grup de prieteni, alpiniști pasionați și ei. Pregătirile au durat destul de mult, greutatea cea mai mare constituind-o găsirea unei frînghii lungă de aproape 2 km. În cele din urmă a trebuit să se confecționeze una de 1 850 m care cîntărea 175 kg.

La 2 iulie, Dan și prietenii săi se aflau la baza muntelui, dar au trebuit să aștepte unsprezece zile pentru ca ceața deasă care îl învăluia să se risipească. Ascensiunea a început în zorii zilei de 13 iulie, cînd Dan, urmat de prietenii lui, a pornit la drum, fiecare cu greutatea corespunzătoare de frînghie în spate. Se urca centimetru cu centimetru. Au urmat patru zile și patru nopți de luptă încordată cu duritatea stîncii, cu frigul și teama de înrăutățire a condițiilor atmosferice. Vîrful a fost atins la miezul nopții de 16/17 iulie. În felul acesta Dan și prietenii săi au stabilit un record mondial absolut și... neobișnuit. Eforturile le-au fost pe deplin răsplătite de priveliștea de-o frumusețe rară care li s-a deschis în fața ochilor odată cu ivirea zorilor...

N.N.

POVESTEA UNOR TABLOURI CELEBRE

DIN MUZEELE ȚĂRII

Prezentare de
DAN GRIGORESCU

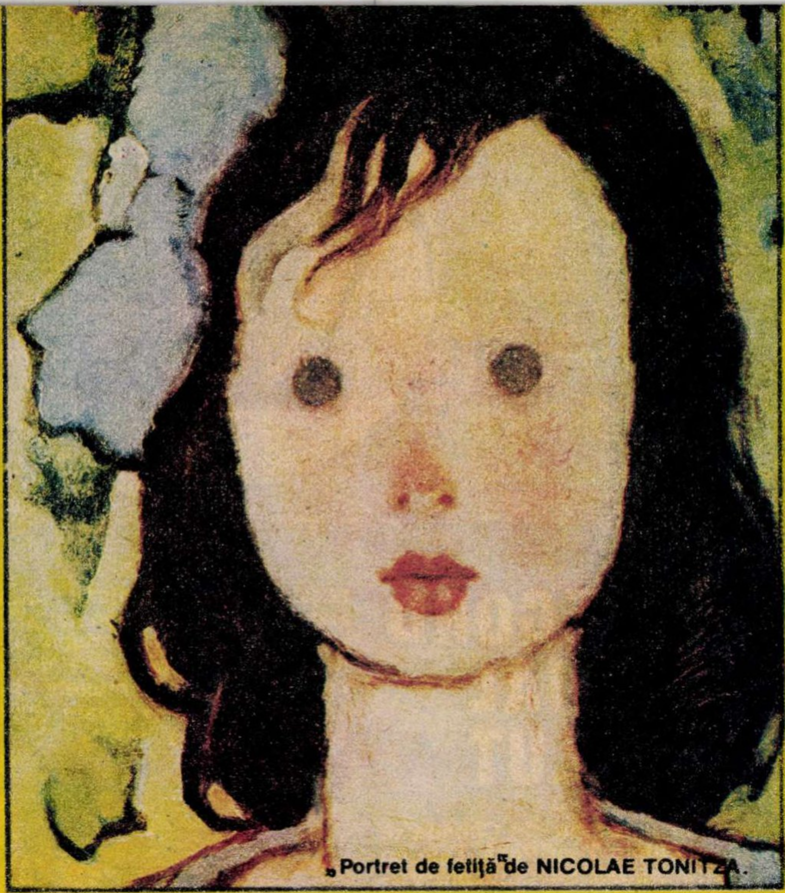

„Portret de fetiță" de NICOLAE TONITZA.

Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România adăpostește unul dintre cele mai bogate tezaure ale artei universale din cîte se cunosc în Europa. Pictura, sculptura, grafica, artele decorative prezentate în sălile de expunere sau păstrate în depozitele special amenajate, înzestrate cu instalații moderne de aerisire, de supraveghere a unei temperaturi și umidități constante, reconstituie o întreagă istorie a culturii lumii din timpurile ei cele mai vechi pînă în epoca noastră. Reflectînd ceea ce Nicolae Iorga numea „minunata poveste a spiritului uman și a puterii lui de creație", artele plastice nu trebuie privite, desigur, numai ca o bucurie a ochilor, ci și ca o concentrare a ideilor ce străbat istoria omenirii, a acelor idei ce dau înțeles și valoare universului din jurul nostru, obiectelor celor mai umile, ca și momentelor dramatice ale existenței oamenilor de-a lungul secolelor.

Înainte de a deprinde limbajul specific în care se rostește arta, limbajul liniilor și al culorilor, se cuvine să înțelegem foarte limpede acest lucru: artiștii sînt purtătorii unei conștiințe ce oglindește, într-un chip foarte specific, elanul umanității, dornice să-și pătrundă sensurile vieții, să dea răspuns marilor întrebări. În fața unei opere de artă se cuvine să încercăm să desprindem nu doar ceea ce s-ar numi **povestirea** întîmplării la care asistăm, ci — mai ales — semnificațiile cu care această „întîmplare" a fost investită de artist.

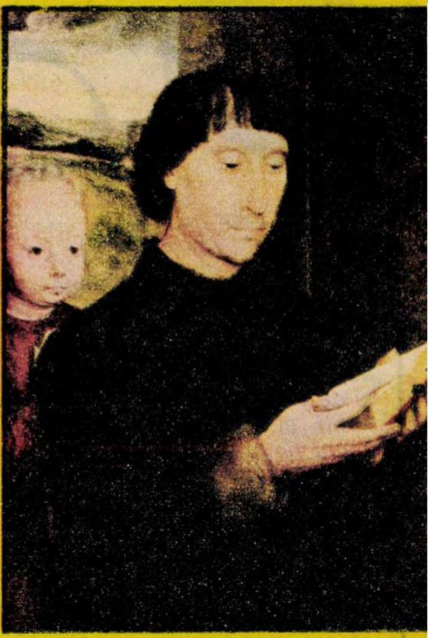

„Omul cu tichia albastră"

Tîrziu, abia la sfîrșitul secolului trecut, s-a ajuns la concluzia că acest tablou, aflat pe atunci la Muzeul Brukenthal din Sibiu, aparține lui **Jan van Eyck**, unul dintre întemeietorii picturii moderne europene. Despre acest artist se cunosc doar unele amănunte biografice. Se știe, de pildă, că a început să lucreze în jurul lui 1418, în Flandra, apoi, prin 1422, în Olanda, dar nu se știe exact cînd s-a născut și nici unde (probabil, s-a spus, prin 1390, într-un sat flamand, fie la Eyck, fie la Macleyck).

În unele istorii mai vechi ale artei, tabloul figura sub titlul **„Portretul unui giuvaergiu"**,

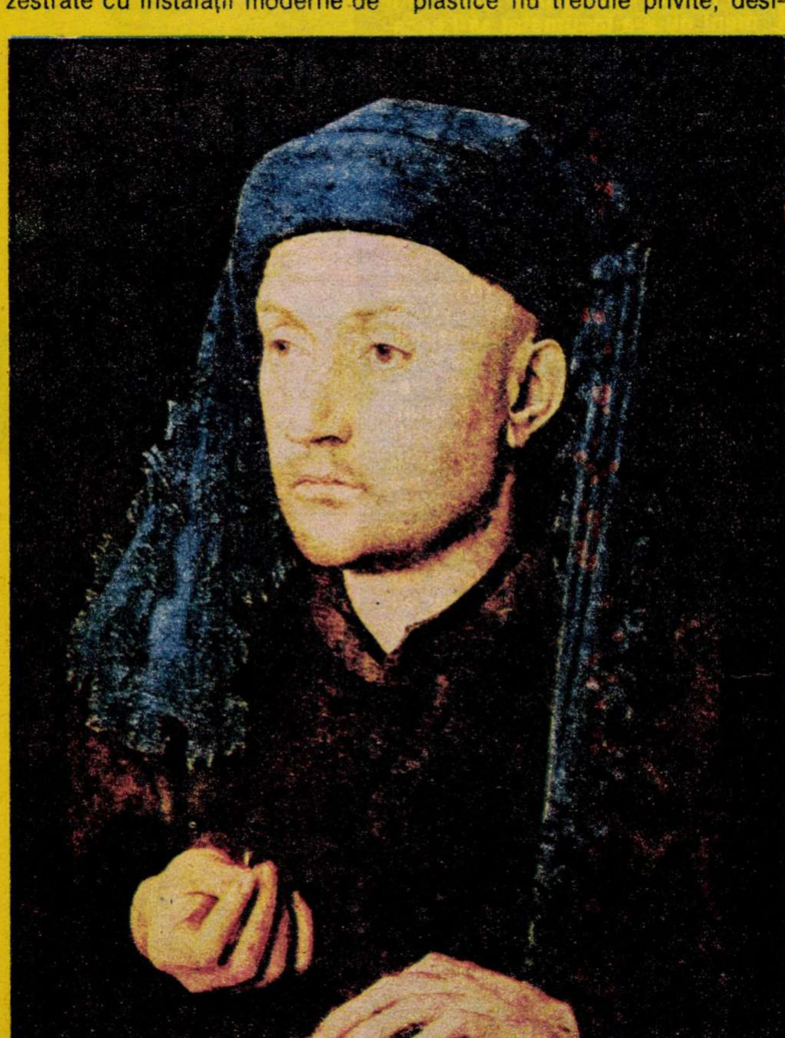

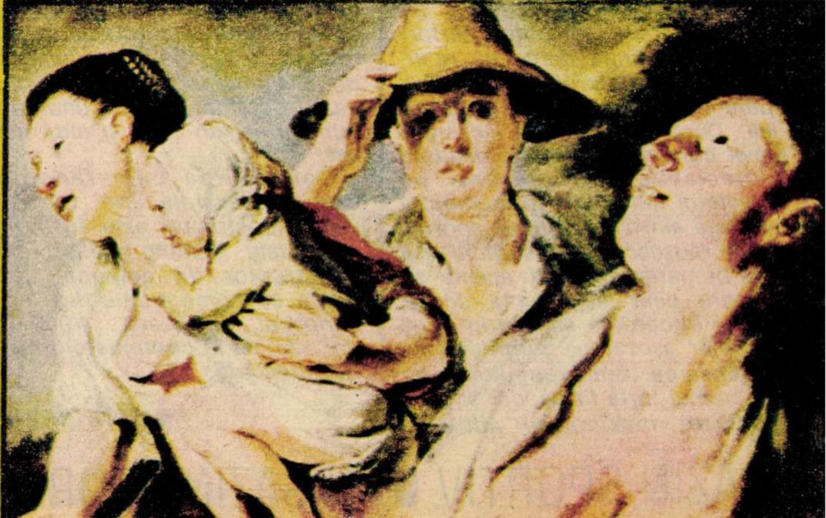

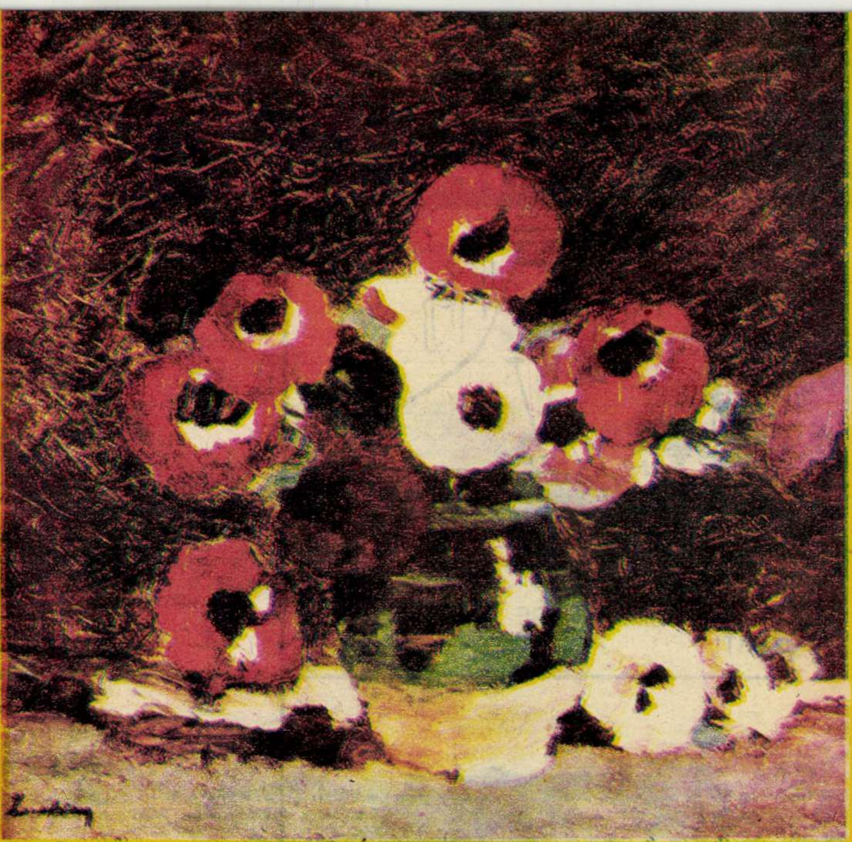

pentru că personajul ţine, foarte vizibil, aproape ostentativ în mînă un inel, ceea ce ar fi un indiciu al îndeletnicirii sale, un fel de „firmă" a atelierului. Alţi comentatori socotesc că acest personaj misterios ce vine dintr-o lume dispărută de acum o jumătate de mileniu îşi anunţă, de fapt, logodna. Povestea lui nu va fi, poate, cunoscută niciodată... Pictura aparţine unei vremi în care portretul nu mai era reprezentarea unei categorii, ci a unei persoane cu o identitate precisă. Desenul descrie trăsăturile fizice ale unui om anume, expresia lui concentrată, privirea gînditoare; iar culorile, avînd strălucirea preţioasă a smalţului, dau relief acestei figuri ce se desprinde din umbra tăcută a fundalului.

„Portret de bărbat citind"

Despre tinereţea pictorului care a realizat acest tablou se ştie la fel de puţin ca şi despre aceea a lui Jan van Eyck. Numele lui era **Hans Memling** (în alte istorii ale artei apare sub forma Memlinc) şi a venit, nu se ştie cînd, în Ţările de Jos, din Germania, unde se născuse în jurul anului 1435. El e unul dintre cei care anunţau ivirea unei noi epoci de civilizaţie, Renaşterea, cu urmări atît de profunde în întreaga viaţă socială şi culturală a Europei. Asemenea multor contemporani de-ai săi, Memling s-a îndreptat spre teme laice, spre subiecte ale vieţii cotidiene, spre personaje din lumea apropiată. Nu se ştie cine e bărbatul cu trăsături prelungi şi severe, luminate însă de un surîs abia schiţat; nu se ştie ce carte citeşte el şi nici măcar dacă această lectură are o semnificaţie simbolică sau, dimpotrivă, dacă vrea să sugereze un gest obişnuit, aşezînd astfel personajul într-o ordine liniştită a lucrurilor.

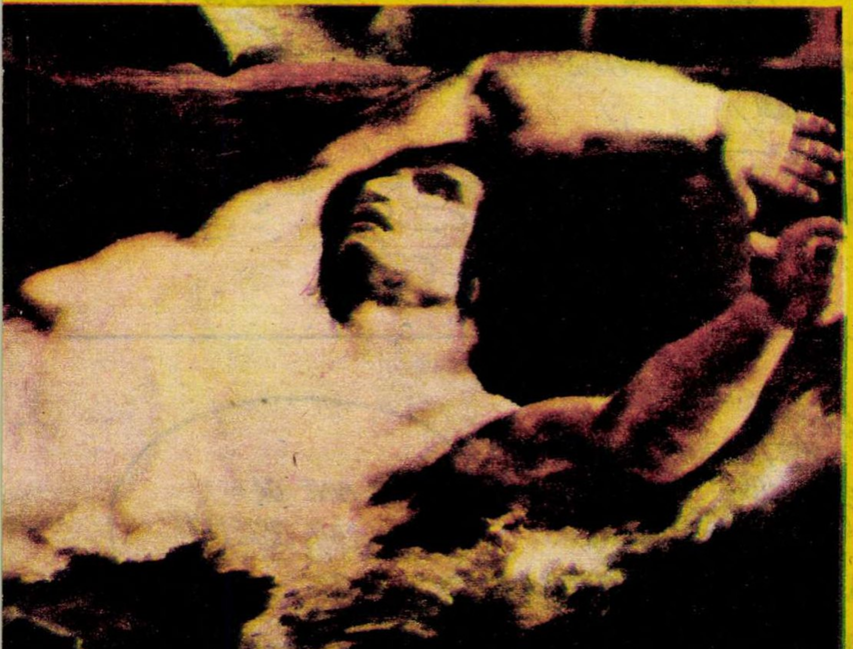

Spre deosebire de portretul pictat de Jan van Eyck, cel al lui Hans Memling e proiectat pe un fundal în care se desluşeşte un peisaj: e, oare, o privelişte adevărată? Dealurile acestea care unduiesc sub un cer luminat de un amurg calm au fost văzute în realitate de pictor sau au fost astfel pictate doar pentru a întregi senzaţia de linişte ce cuprinde întreaga lucrare şi care se desluşeşte mai ales în privirea copilului cu părul cîrlionţat, cu obrajii luminaţi de Soarele ce stă să apună?

„Vara"

Autorul acestui tablou, **Jacob Jordaens,** e unul dintre cei mai de seamă reprezentanţi ai artei flamande din secolul al XVIII-lea. Era vremea în care tot ceea ce arta Renaşterii învăţase despre figura umană, despre legăturile ei cu natura — privită ca realitate supremă, ca sens atotcuprinzător al vieţii — căpăta acum o şi mai mare amploare. O simplă comparaţie cu rolul personajului în tabloul lui Memling e grăitoare: aici, personajele sînt surprinse în plină natură, învăluite de pretutindeni de lumina Soarelui, fac ele însele parte din peisaj. Şi, spre deosebire de pictorii secolului al XV-lea, Jordaens nu-şi lasă personajele să dea impresia că ar **poza,** ele se află în plină mişcare, într-o scenă obişnuită, fiecare cu o expresie proprie a feţei: unul pare a se bucura de Soare, întorcîndu-şi obrazul spre el, altul — speriat de cine ştie ce lucru pe care l-a văzut şi la care priveşte cu ochii rotunzi, celălalt — o femeie — cu ochii întredeschişi, respirînd parcă adînc bucuria de a fi mamă.

Un fel de nelinişte cuprinde întreaga scenă, accentuată de desenul foarte vioi, de culorile aşternute repede cu pensula, fără să insiste asupra detaliilor, ci încercînd să creeze o atmosferă, făcînd din cele cîteva personaje adunate aici laolaltă martorii şi comentatorii unei împrejurări obişnuite, a unei vieţi simple, trăită cu o nedezminţită robusteţe a sentimentului.

Studiu pentru „Barca lui Dante"

Eugène Delacroix (1798—1863) e unul dintre cei mai de seamă reprezentanţi ai picturii romantice europene. Personalitatea lui a dominat vreme de mai multe decenii arta franceză, deschizînd — asemenea colegilor lui de generaţie, poeţi sau muzicieni — un drum larg al afirmării unei viziuni moderne. Pictura lui Delacroix se întemeia nu numai pe un temperament energic, plin de forţă, pe o convingere neabătută că arta e chemată să exprime elanurile cele mai profunde ale sufletului omenesc, ci şi pe un studiu îndelungat al operelor înaintaşilor săi italieni, flamanzi, olandezi, de la care a deprins complicata tehnică a exprimării cu lumină şi culoare.

Alături de Shakespeare, Dante a fost scriitorul care a inspirat cele mai multe opere de pictură, poeme şi compoziţii muzicale ale romanticilor. Pînza de faţă e un studiu preliminar pentru o pictură de mari proporţii, „Dante şi Vergiliu în Infern", pictată în 1821—1822 şi aflată azi la Muzeul Luvru. S-ar spune că e un studiu al durerii: figura copleşită de chin, muşchii încordaţi (dovedind o excelentă cunoaştere a anatomiei), gestul ostenit al celui care parcă e gata să fie înghiţit de apa învolburată. Şi totul cuprins într-o lumină lividă, tragică, nefirească, în contraste violente cu umbra întunecată, procedeu îndrăgit de romantici, care exprimau astfel intensitatea unei drame.

„Anemone"

În biografia artistică a lui **Luchian,** florile au o semnificaţie dintre cele mai adînci. Pictorul care a iubit cu atîta pasiune înfăţişările naturii, consacrîndu-le unele dintre cele mai vibrante peisaje din istoria artei româneşti şi europene, îşi trăia ultimii ani ai vieţii (se va stinge, de altfel, înainte de a fi împlinit 50 de ani), imobilizat într-un fotoliu, departe de priveliştile pe care le îndrăgise atît. Florile îi aduceau însă, concentrat în corolele lor luminoase, înţelesul acestei naturi eterne.

„Anemonele" lui par nişte minusculi sori coloraţi, unii strălucind intens, într-un alb pur, alţii coborînd, parcă, în amurg, într-un roşu de flacără sau umbriţi de un violet cald. E o neasemuită bucurie a luminii în acest modest buchet de flori cu petale translucide, aşezate într-un vas simplu, ţărănesc, al cărui verde întregeşte fericit gama cromatică a tabloului. Amănunt cu atît mai semnificativ, cu cît şi fundalul evocă tonurile ceramicii populare româneşti, de pămînt ars. De sub penelul celui care, în aceiaşi ani, se înfăţişa sub chipul „Zugravului", al continuatorului unei tradiţii de pictură străveche românească, se ivea această laudă a frumuseţii simple, de o adîncă poezie.

Umor cu ...MATTY

ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU CITITORII NOȘTRI

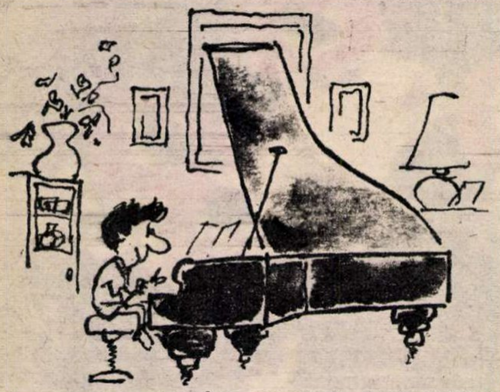

— ȘI ACUM... ÎNTRE NOI DOI, MOZART!

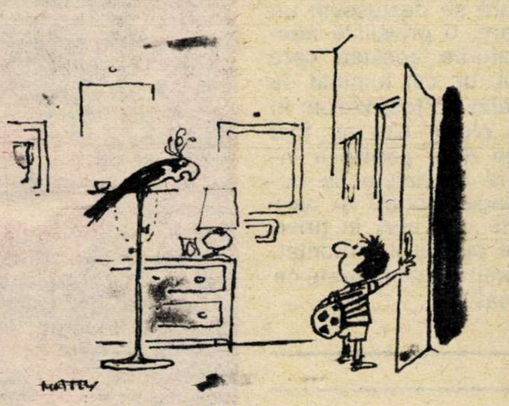

— ȚI-AI FĂCUT LECȚIILE?

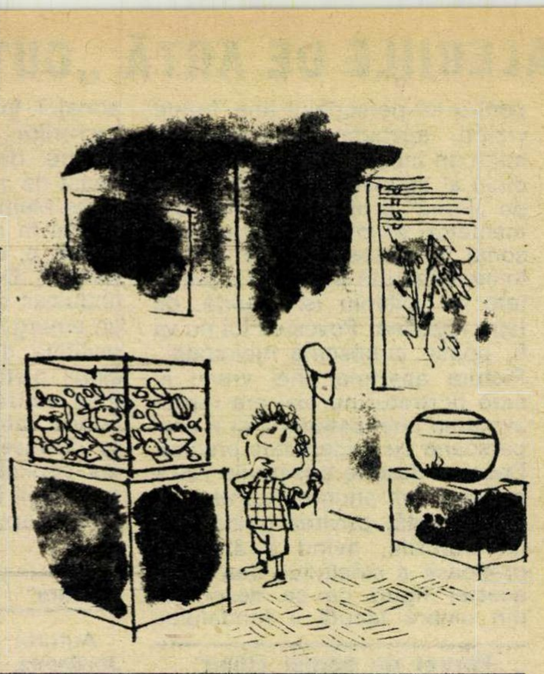

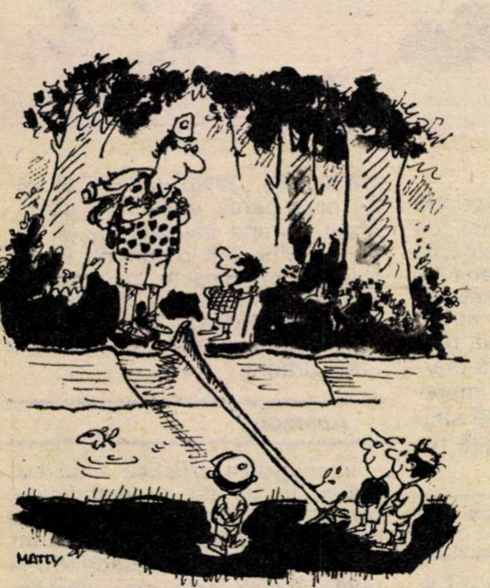

AICI E LOCUL UNDE, DE OBICEI, NOI FACEM DIFERENȚA ÎNTRE CEI MARI ȘI CEI MICI!

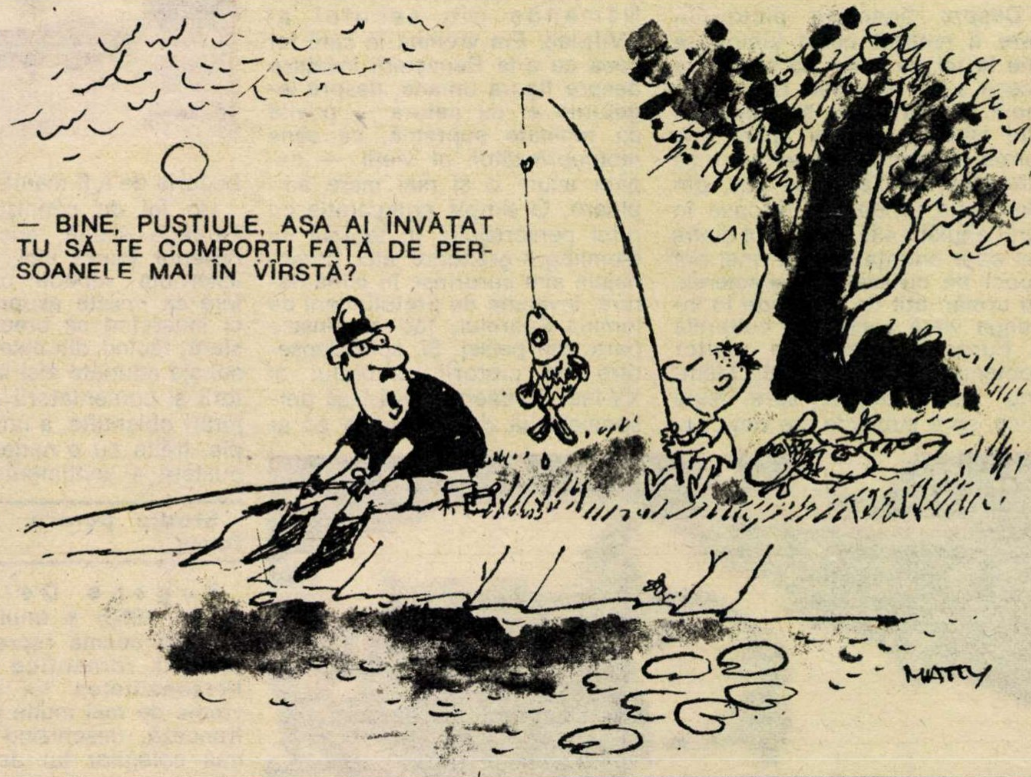

— BINE, PUȘTIULE, AȘA AI ÎNVĂȚAT TU SĂ TE COMPORȚI FAȚĂ DE PERSOANELE MAI ÎN VÎRSTĂ?

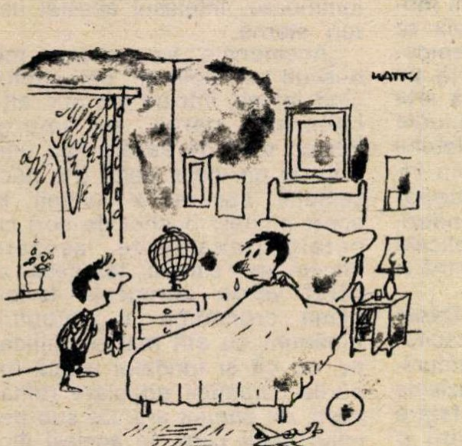

— ...IAR ASEARĂ AM ÎNVINS CU 12—0 ECHIPA „CONTINENTULUI" DIN... STRADA CASTANILOR!

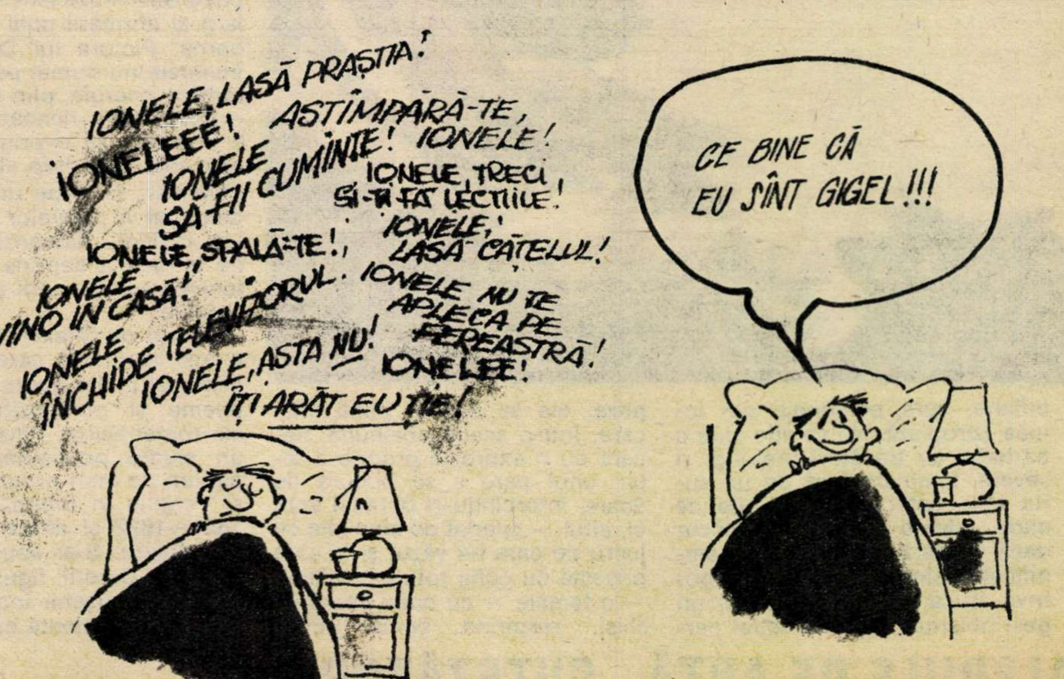
IONELE, LASĂ PRAȘTIA!
IONELEEE!
ASTÎMPĂRĂ-TE,
IONELE SĂ FII CUMINTE!
IONELE!
IONELE, TRECI ȘI-ȚI FĂ LECȚIILE!
IONELE, SPALĂ-TE!,
IONELE, LASĂ CĂȚELUL!
IONELE VINO ÎN CASĂ!
IONELE ÎNCHIDE TELEVIZORUL.
IONELE NU TE APLECA PE FEREASTRĂ!
IONELE, ASTA NU!
IONELEE!
ÎȚI ARĂT EU ȚIE!
CE BINE CĂ EU SÎNT GIGEL !!!

Olguța, Dorel și Ticuță —

ÎN FARMACIA VERDE

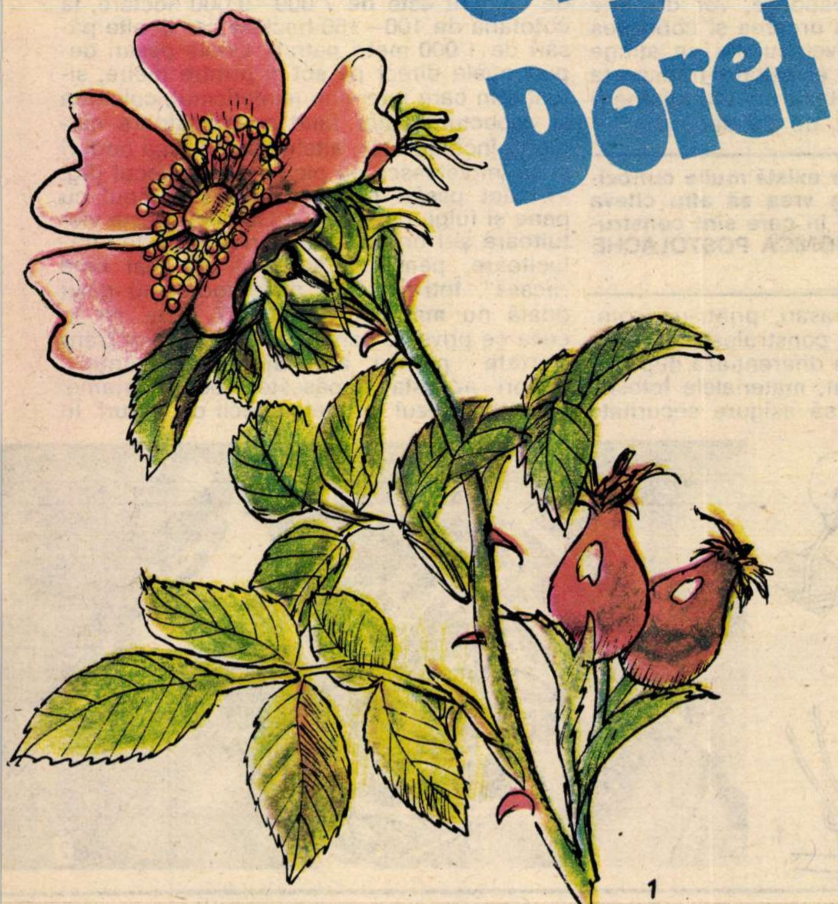

1

Pregătirea articolelor pentru acest număr de revistă se încheiase. Pînă și Ticuță a fost punctual! Cei trei prieteni - Dorel, Olguța și Ticuță - discutau însă în șoaptă...

- Ei, copii, ce puneți la cale? îi întrebă secretarul de redacție, zîmbind mulțumit, în timp ce pagina materialele.

- Deocamdată, e o mică enigmă, răspunse prompt Dorel, jucîndu-se cu nelipsita-i șapcă în pătrățele. Vrem să descoperim o comoară și să scriem despre ea.

- O comoară?!

- Ticuță, ai și uitat oare ce-ai promis? a intervenit Olguța, mustrîndu-l cu privirea.

Spre izvoarele sănătații

Trenul îi purta pe cei trei prieteni nedespărțiți spre cele mai frumoase și mai înmiresmate poieni și dealuri. Doreau să petreacă cîteva zile în preajma izvoarelor dătătoare de sănătate în ipostază de culegători. Isteţimea și logica lui Dorel, hărnicia și priceperea Olguței, neastîmpărul lui Ticuță s-au îngemănat, cei trei alcătuindu-și un plan și o documentație puse foarte bine la punct, stabilind...

Cele mai bune indrumări...

.pentru recoltarea și uscarea plantelor medicinale.

— Bine, mîine dis-de-dimineață pornim la cules, ţinu să precizeze Ticuță.

— Iar ai uitat, Ticuță?! se supără Olguța. **Culegerea se face numai pe vreme uscată.** *Altfel, pe ploaie sau pe rouă, plantele medicinale culese se strică.*

- Are dreptate Olguța, interveni Dorel. Și vezi, mîine să nu uiți coșulețele de răchită, cutiile de carton, foarfecele și **săculețele din pînză,** *nu din plastic, pentru că...*

- Pentru că plantele recoltate transpiră, se înnegresc și se încing imediat, a preluat ideea Ticuță.

- Așa este, zise Olguța, potrivindu-și pălărioara de soare. Dar un bun culegător trebuie să știe care sînt cele mai bune perioade de recoltare pentru fiecare specie și să cunoască principalele metode de recoltare.

Într-adevăr, Olguța are dreptate. Au recoltat, „ca la carte", florile prin **ciupire,** *adică au rupt una cîte una florile de* **albăstrele,** *de* **urzică moartă albă** *și* **luminărică** *(prin smulgerea lor din caliciu); de* **trifoi roșu** (prin ruperea florilor cu frunzulițele de la bază). Pentru frunzele de **păducel** *au folosit* **strujirea** *(trecînd rapid mîna de-a lungul ramurii care este ținută între degetul mare și celelalte degete). La fel au procedat cu inflorescențele* **nemțișorului de cîmp.** *Pentru ierburi (adică plante întregi), de exemplu la* **rostopască** *și* **sunătoare,** *au tăiat partea cu frunze a tulpinii sau a ramurilor, fără părțile* **lemnificate.** *Fructele de* **măceș** *și* **porumbar** *le-au cules pe fiecare în parte.*

„Comoara"!

Ticuță era frînt de oboseală. Din nou se afla într-o mare încurcătură. Atras de veselia altor culegători din apropiere, și-a uitat coșulețul cu flori de luminărică și săculețele cu măceșe. Și nu numai atît. A uitat un lucru important: că tot ceea ce au cules trebuie să fie **de îndată pus la uscat,** *altfel plantele se degradează și nu mai pot fi valorificate.*

Cine l-a scos din încurcătură? Pionierii, fete și băieți, care l-au recunoscut și i-au dat o mînă de ajutor, alături de Olguța și Dorel, **să întindă coli de hîrtie albă și ziare, în încăperile anume pregătite, să așeze plantele nesuprapuse, deci una lîngă alta.**

Și Ticuță a fost de acord că florile albe (cele de urzică moartă albă), rădăcinile și cojile trebuie uscate **la soare,** *iar* **florile colorate** *și* **frunzele plantelor întregi** *numai* **la umbră,** *în locuri bine aerisite și uscate; că trebuie întoarse la început chiar zilnic, cu multă grijă, pentru că se sfărîmă ușor.*

- Ce te neliniștește, Ticuță? îl întrebă Dorel.

- Am uitat cum recunoaștem că uscarea este încheiată.

- Simplu: atunci cînd planta uscată, uite, îi demonstrează Dorel, se rupe cu zgomot la îndoire.

- Ce facem cu comoara?! se arată neliniștit Ticuță.

- O valorificăm, precizâ Olguța.

- De acord, zise Ticuță. Am o idee. Nu credeți că ar fi bine să ne gîndim la un premiu pentru cel mai bun culegător de plante medicinale? Mulți culegători ar dori să-l obțină. Nu-i așa, dragi cititori? Pentru că noi am descoperit și le oferim oamenilor o comoară de sănătate!

MARIA MITREA

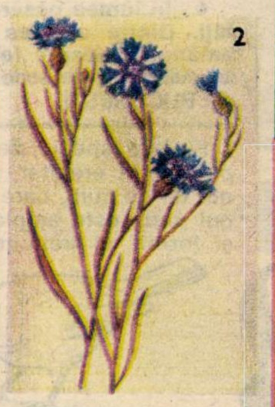

2

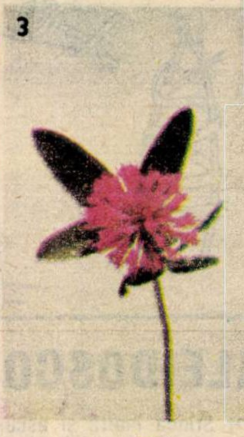

3

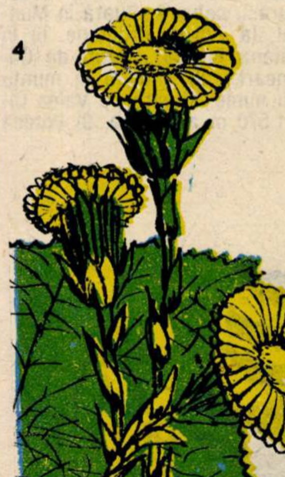

4

5

ȘTIAȚI CĂ...

...de la albăstrele se recoltează numai florile de culoare albastră, în momentul în care nu sînt complet deschise? Cele de culoare alb-roz se îndepărtează înainte de uscare.

...luminărica înflorește treptat, începînd de la bază spre vîrf, iar culegerea florilor poate continua pînă în luna septembrie? Se recoltează numai pînă la orele 11-12! Îndată ce soarele începe să ardă puternic, florile se închid.

...măceșele recoltate nu se lasă la soare deoarece se încing ușor și pot fermenta? Totodată scade simțitor și cantitatea de vitamina C pe care o conțin.

...că frunzele de podbal expuse la soare sînt mai bogate în mucilagii decît cele care cresc la umbră? Frunzele culese, adunate în coșuri, se țin la umbră pînă în momentul transportului la locul de uscare.

...înainte de a pune la uscat plantele medicinale trebuie să înlăturați pe cele straine, toxice, apoi frunzele și florile uscate sau atacate de rugină și insecte?

1. **MĂCEȘUL**
2. **ALBĂSTRELE**
3. **TRIFOIUL ROȘU**
4. **PODBALUL**
5. **LUMÎNĂRICA**

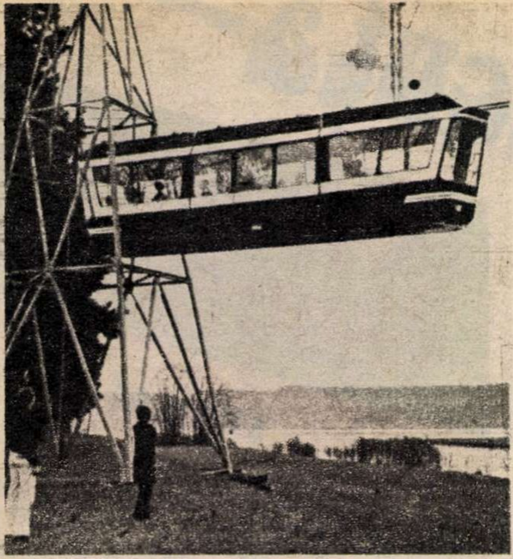

Ați întrebat? Vă răspundem!

● **„Ce preocupări sînt astăzi în lume în ceea ce privește crearea de noi mijloace de transport?", ar vrea să afle CRISTIAN MIREA din PLOIEȘTI.**

Printre noutățile în acest domeniu se află și aerobusul din imaginea de mai sus. El va circula pe două cabluri, fiecare avînd grosimea de 40 milimetri și putînd rezista la 150 tone greutate.

Cablurile sînt ancorate de piloni de 16 metri și urmează a fi plasați din 200 în 200 de metri. Alimentarea aerobusului se face prin intermediul unui cablu electric, plasat între cele două cabluri de susținere. Stațiile, așezate în dreptul unor piloni, pe care s-au amenajat platforme spațioase, vor dispune de scări rulante pentru urcarea și coborîrea călătorilor. Lungimea vehiculului va atinge aproape 20 de metri, el putînd transporta 100 de persoane cu viteza de 113 kilometri pe oră, la un interval de 20 secunde.

● **„În lumea păsărilor există multe curiozități. Dintre acestea aș vrea să aflu cîteva amănunte despre felul în care sînt construite cuiburile", ne scrie MONICA POSTOLACHE din BUCUREȘTI.**

Fiecare specie de păsări, printr-un comportament ereditar, își construiește un anumit fel de cuib, care se diferențiază după locul unde este amplasat, materialele folosite și formă, el trebuind să asigure securitate ouălor, căldura necesară clocirii, protecția puilor, pînă cînd zboară, și o oarecare abundență de hrană în jur. Cuibul mai arată și limitele teritoriului de cuibărit, care diferă de la o specie la alta. La vultur, de pildă, aria de cuibărit este de 7 000—9 000 hectare, la coțofană de 100—150 hectare, iar la alte păsări de 1 000 metri pătrați. Unele păsări depun ouăle direct pe sol și printre pietre, situație în care intervine mimetismul, culoarea și aspectul ouălor fiind asemănătoare mediului înconjurător, altele știu să facă noduri și să împletească cu picioarele și ciocul (fig. 1). Sînt păsări ce își căptușesc cuibul cu pene și fulgi, iar în Noua Guinee, aceste viețuitoare și-l ornează cu flori și obiecte strălucitoare, pentru a se simți cît mai bine „acasă". Într-un cuib de pițigoi s-au găsit odată nu mai puțin de 2 457 pene, iar în ceea ce privește cantitatea materialelor transportate pentru amenajarea „locuinței", uneori aceasta depășește 100 kilograme, cum este cazul la unele specii de vulturi. În

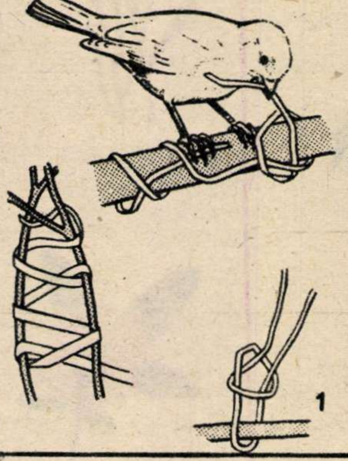
1

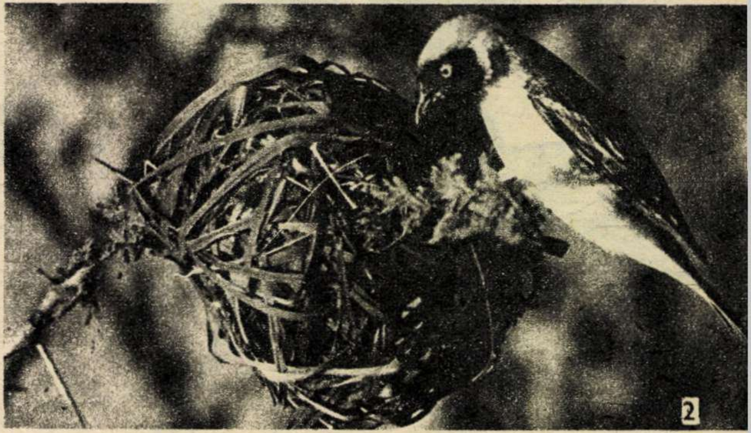
2

CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ●

Cutreierînd Carpații

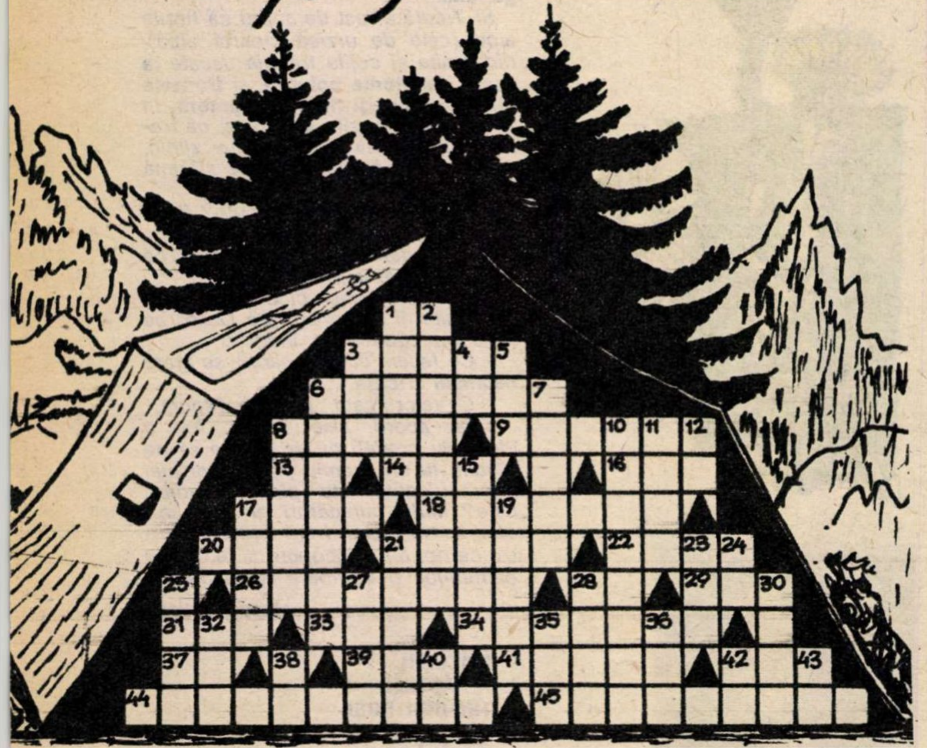

ORIZONTAL: 1) Stîncă înaltă și ascuțită. 3) Gura..., cabană situată în Munții Retezat, la 775 m altitudine. 6) În Munții Poiana Ruscăi, alături de Căprioara (neart.). 8) Cabană în munții cu același nume, situată pe Valea Oltului, la 1 570 m altitudine. 9) Potecă de munte. 13) Campion la alpinism. 14) Lume (pop.). 16) A răsuna ecoul. 17) Cabană în Munții Retezat, la 1 580 m înălțime. 18) Și o alta în Munții Harghita, cu acces de la Căpîlnița, situată la 1 623 m. 20) Din Munții Apuseni. 21) Element radioactiv asemănător cu bariul. 22) Oameni mulți. 26) Cabană și complex sportiv în Munții Cibinului (1 425 m). 28) Nu-i ba! 29) Puiul caprei. 31) Lac glaciar în Munții Retezat. 33) Fiu al lui Poseidon. 34) Munți în Banat, care adăpostesc un complex cabanier la 1 449 m. 37) În Retezat! 39) Tehnologia construcțiilor de mașini (abr.). 41) Eroziune a rocilor calcaroase de către apă, însoțită de formarea de pîlnii, peșteri sau rîuri subterane. 42) Linie în matca unei ape curgătoare, de-a lungul căreia apa are viteza cea mai mare. 44) Peștera sculptată în calcare situată în sudul Masivului Bihor, care adăpostește un ghețar cu o suprafață de 5 550 m² și în apropiere de care se află cabana cu același nume (1 108 m). 45) Binecunoscuta cabană din Muntele Moraru situată la o altitudine de 1 128 m (2 cuv.).

VERTICAL: 1) Căminul din Bucegi (925 m). 2) Cabană din aceiași munți, aflată la 2 025 m altitudine, 3) Uzina de automobile sovietică. 4) În Carpați. 5) Abreviație latină. 6) Cabană din Munții Bucegi, cu acces dinspre Bușteni (1 600 m). 7) Masiv muntos (1 653 m) în apropiere de Cîmpulung Moldovenesc, unde se găsesc Pietrele Doamnei. 8) A încerca să găsești cabana. 10) Pericol de iarnă în munți (pl.). 11) Cabană în Munții Paring (1 207 m), în apropiere de Petroșani. 12) Dînșii. 15) Cabană în Munții Bihor, la 1 280 m altitudine. 17) Localitate în Republica Benin. 19) Analizez. 21) Cabană aflată la 1 600 m altitudine, în Munții Parîngului. 23) Muntele..., complex turistic aproape de Caransebeș, situat la altitudinea de 1 520 m. 24) Pare! 25) Vîrf care atinge 2 190 m în munții cu același nume situat între Munții Retezatului la est și culoarul Timișului la vest (neart.). 27) Mare comic italian. 28) Orășel în R.A. Egipt. 30) Cabană lîngă Cîmpulung Moldovenesc. 32) Zăpadă. 35) Victorie șahistă. 36) A se ivi. 38) Își petrec vara la munte. 40) Mere! 42) Florescu Radu.

DICȚIONAR: NIP, AON, ZAZ, AOC, BOPA, DERR.

TICUȚĂ CEL UITUC

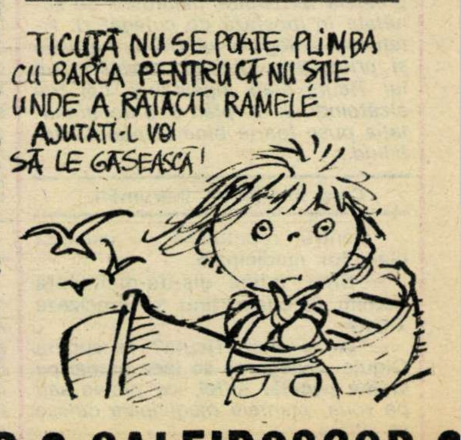
TICUȚĂ NU SE POATE PLIMBA CU BARCA PENTRU CĂ NU ȘTIE UNDE A RĂTĂCIT RAMELE.
AJUTAȚI-L VOI SĂ LE GĂSEASCĂ!

Australia, ca și în insulele Celebes și Mariane, din nord-estul și nordul acestui continent, trăiește o pasăre numită Leipa. Ea își clădește un cuib din produse ce fermentează, timp de 10 luni, realizînd un veritabil incubator pentru ouă. Cînd fermentația este puternică și apare riscul supraîncălzirii, pasărea sapă mici orificii de ventilație. Vara, cînd este foarte cald, ea deschide spre dimineață încăperea și o umple cu nisip răcorit, din timpul nopții. Toamna, cînd fermentația este aproape încheiată, pasărea acoperă seara cuibul cu un strat de nisip cald, pe care îl strînge în timpul zilei. Cuibul, ce are mărimea unei movilițe, este folosit mai mulți ani la rînd. Cuiburile mai au încă multe ciudățenii, ca la pasărea din figura 2, unde acesta este făcut în vîrful unei crenguțe flexibile, pentru ca puii să poată fi legănați la cea mai ușoară bătaie de vînt.

● „Mă numesc MIHAI URSAN și sînt elev în clasa a VIII-a, în municipiul TECUCI. Îmi place să aflu cît mai multe date din domeniul istoriei și geografiei și, de aceea, vă întreb ce se știe despre Atlantida“.

Cu privire la acest continent legendar, despre care s-a spus că ar fi dispărut sub apă în urma unui cataclism, nu există decît două mărturii — două dialoguri ale filozofului grec Platon (427—347 î.e.n.). El arată că în Oceanul Atlantic exista o insulă imensă, numită Atlantida, unde se dezvoltase o civilizație foarte avansată. Locuitorii săi cuceriseră vestul Europei, apoi continuînd înaintarea spre est, întîlniseră rezistența victorioasă a atenienilor. În acest moment un cataclism a scufundat Atlantida în apele oceanului. Tot după Platon, bogății de toate felurile existau acolo din abundență. Insula furniza hrană suficientă pentru toate animalele, atît domestice, cît și sălbatice. La bogățiile naturale se adăugau cele făurite de mîna omului, căci atlanții construiseră cetăți, palate, bazine pentru reparații de corăbii...

Deși în decursul vremii s-au făcut cercetări numeroase, știința ezită în a da un răspuns exact. Misterul Atlantidei, ce dăinuie de peste 2 000 de ani, a captivat și pe mulți autori de romane sau cineaști care au realizat ficțiuni captivante. Între aceștia, Jules Verne, în „20 000 de leghe sub mări“, evocă și el continentul dispărut. **În imagine, reconstituirea capitalei Atlantidei, după descrierea lui Platon.**

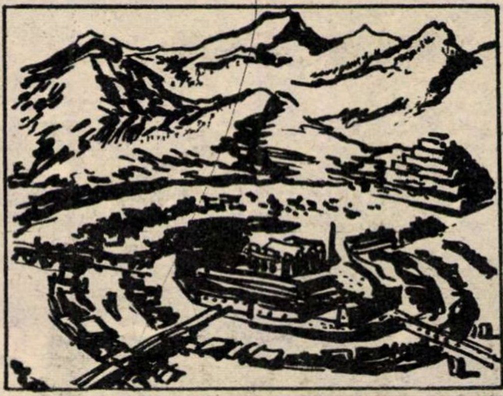

● „Există și roboți submarini?“ întreabă VICTOR TOPOREL din IAȘI.

Firește. De curînd, specialiștii au creat un robot submarin care poate coborî pînă la 2 300 m în adîncurile oceanelor, acolo unde plonjorii, echipați cu cele mai perfecționate aparate, nu pot ajunge. În greutate de 3 tone, cu o lungime de 4 metri și o lățime de 2 metri, acest robot este comandat prin cablu sau telecomandat prin unde acustice de pe o navă aflată la suprafață. Prevăzut cu proiectoare, antene, camere de luat vederi, dispozitive de propulsie, mijloace de apucare și tăiere, instalația poate repara cablurile submarine defecte. Ea dispune pînă și de mijloacele necesare pentru a identifica, la fel ca un cîine de vînătoare, locul defecțiunii. Cu ajutorul unor jeturi de apă foarte puternice, mașina dezgroapă cablul, îl prinde cu un braț mecanic în porțiunea asupra căreia trebuie acționat și-l taie cu ajutorul unui ferăstrău circular, înainte de a-l aduce la suprafață. El are și mijloacele necesare pentru înlocuirea porțiunii defecte și refacerea tuturor conexiunilor. Acest vehicul submersibil mai poate executa, tot cu ajutorul jeturilor de apă, tranșee pe fundul oceanelor pentru pozarea (îngroparea și astuparea) cablurilor de telecomunicații. Și astfel, cu acest vehicul submersibil, teleoperațiile la mari adîncimi au marcat un nou salt.

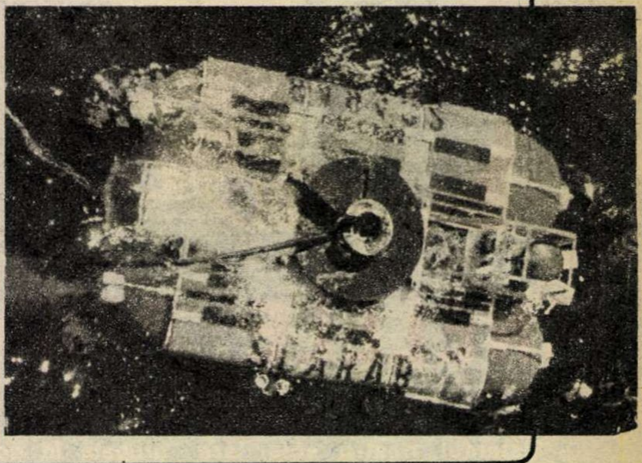

CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ●

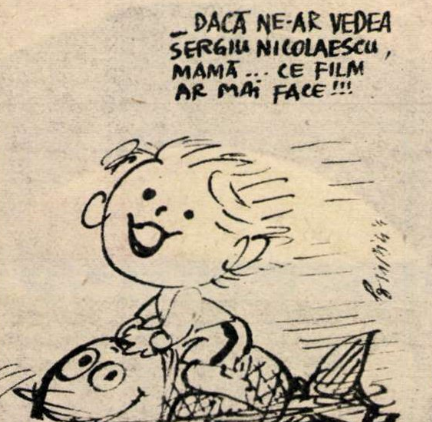
— DACĂ NE-AR VEDEA SERGIU NICOLAESCU, MAMĂ... CE FILM AR MAI FACE!!!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1						■				
2					■					■
3			■							
4						■			■	
5							■			
6		■			■					
7	■									
8				■						■
9			■			■		■		
10										

Navale

ORIZONTAL: 1) O primă realizare în tentativa omului de a folosi apa drept mijloc de transport ● Tip de velier. 2) Ambarcație sportivă ● Corabie din vremuri imemoriale. 3) La ieșirea din port! ● Mică navă pentru zona de coastă. 4) A folosi un loc pe un vas de pasageri ● Cuter la babord! 5) Navă cu pînze acționată... cu mîna ● Cîntăreț antic. 6) Cesiu ● Darac. 7) Nave pentru transportul lichidelor inflamabile. 8) Stau in fața bărcii! ● Tovarăș de muncă în mină. 9) Dubas la tribord! ● Alternativă la vapor! ● Ape! 10) Nave pentru transportul cărbunilor.

VERTICAL: 1) Barcă lungă și îngustă destinată pescuitului în Oceanul Pacific ● Mijloc de navigație folosit la traversarea apelor. 2) Barcă pescărească ● Canal navigabil. 3) Prinse in hulă! ● Rău de la stomac. 4) Ambarcație sportivă cu vele ● În cargobot! 5) Oare (reg.) ● Navă pentru transportul vehiculelor încărcate cu mărfuri. 6) Un timp petrecut pe Titanic! ● Acorda! 7) Navă-școală ● A bate (fam.). 8) Tip de navă militară romană. 9) Localitate in India ● Trage vasul. 10) Radiolocator in slujba navigației pe mare ● La bordul vasului.

DICȚIONAR: BARC, AED, OAR, RORO, ACOR, RAO.

Radu Stoianov
Fundulea-Călărași

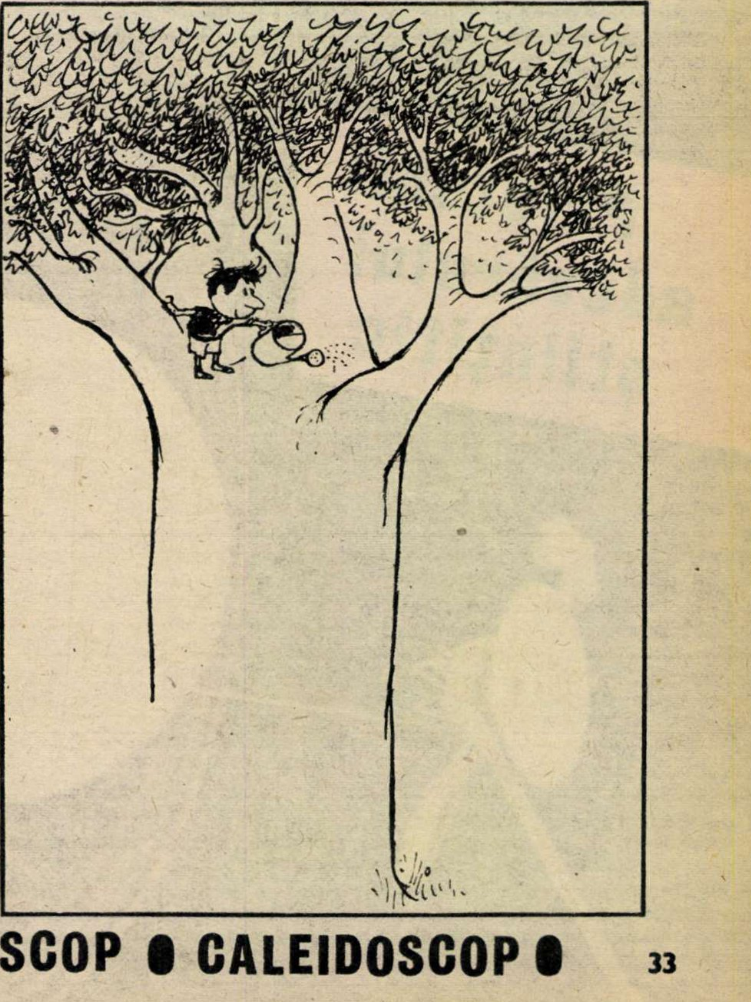

Prietenii adevărului ştiinţific

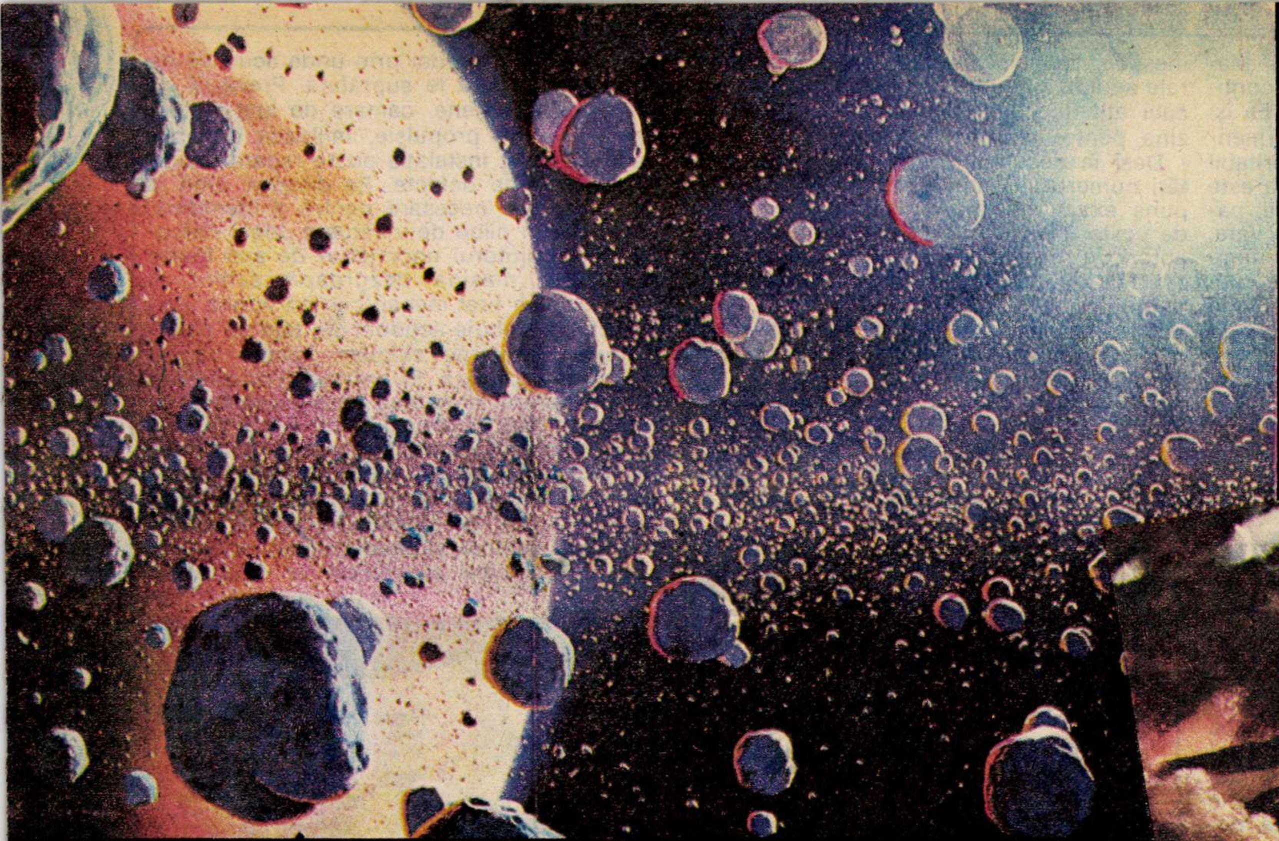

INELELE PLANETELOR

Sistemul nostru solar are drept corp central Soarele, care conţine peste 99,86 la sută din materia întregului sistem. Restul de 0,14 la sută din materie este grupată în nouă planete mari, cîteva zeci de mii de asteroizi, miliarde de comete, din care s-au înregistrat doar puţin peste 1 000, şi materia meteorică.

Planetele mari se împart în două clase: clasa planetelor de tip Pămînt şi clasa planetelor uriaşe. Din prima clasă fac parte Mercur, Venus, Pămîntul şi Marte. Planetele uriaşe au dimensiuni uriaşe. Clasa respectivă este formată din planetele Jupiter, Saturn, Uranus şi Neptun. Planeta Pluto, cea mai îndepărtată de Soare, pare să semene mai mult cu planetele de tip Pămînt.

Dintre cele nouă planete mari, Saturn părea să fie privilegiată faţă de celelalte datorită inelelor sale, care făceau din ea bijuteria sistemului solar. Dar în 1974,

1

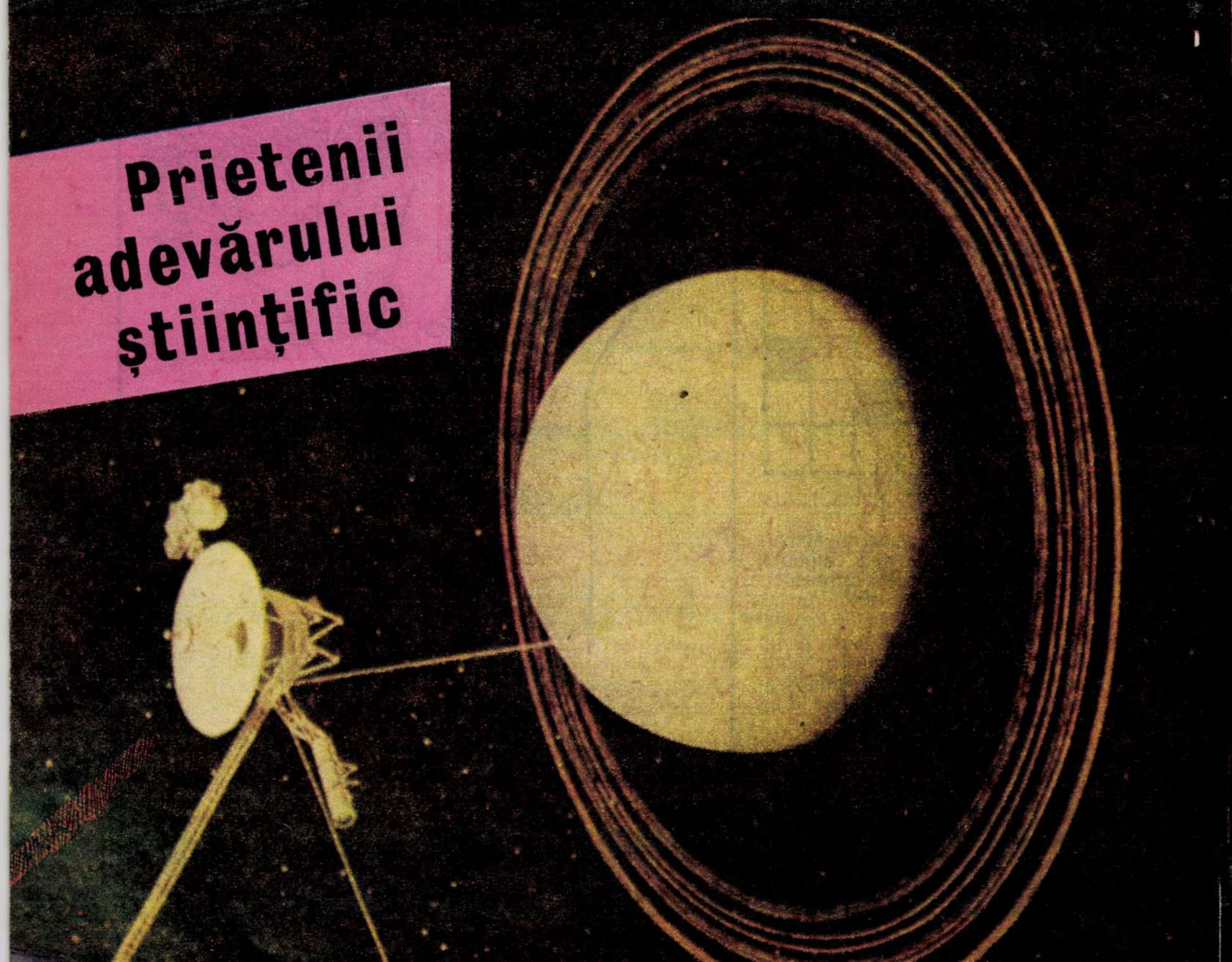

2

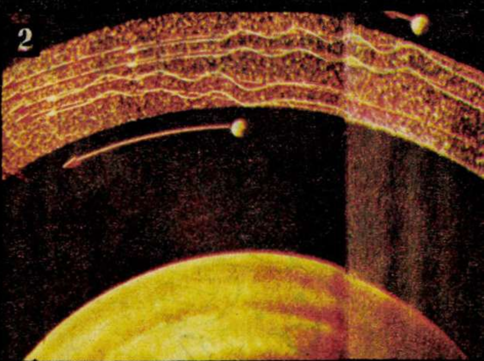

3

nava „Pioneer" 10, trecînd prin apropierea planetei Jupiter, a pus în evidenţă prezenţa încă a unui inel, foarte îngust şi subţire. Iar în 1977 au fost descoperite inelele planetei Uranus.

Prima oară, inelele lui Saturn au fost observate de Galileo Galilei, în 1610. Cercetările au demonstrat că inelele nu sînt corpuri solide, ele fiind alcătuite dintr-un mare număr de particule care se rotesc în jurul planetei, independent unele de altele. În comparaţie cu diametrul inelelor, grosimea lor este foarte mică, nedepăşind 20 km. Observaţiile efectuate de navele „Voyager" 1 şi 2 din imediata vecinătate a planetei au arătat că în realitate nu există doar trei inele, ci o mulţime. Lăţimea totală a grupului de inele este de 60 000 km. În afară de acestea, la exteriorul său mai există unul foarte îngust, care, din loc în loc, are aglomerări de materie, ca nişte noduri, iar în alte locuri apar uneori formaţii asemănătoare unei frînghii împletite.

Inelul planetei Jupiter este mult mai redus ca dimensiuni: el are lăţimea de 6 500 km şi o grosime de numai cîţiva km. Particulele din care este format inelul nu depăşesc în diametru un milimetru. Ca şi celelalte planete, Uranus se află mult mai aproape de noi decît stelele. El poate să treacă printre Pămînt şi unele dintre stele şi să le eclipseze. Un asemenea fenomen a avut loc la 4 martie 1977 şi el a fost observat atît de pe Pămînt cît şi dintr-un avion ce zbura la mare înălţime. Observatorii din avion au constatat că strălucirea stelei ce trebuia să fie eclipsată a avut cîteva scăderi rapide şi de scurtă durată, atît înainte cît şi după eclipsă. Concluzia firească a fost aceea că scăderea strălucirii se datora unor inele foarte înguste ce înconjurau planeta Uranus. Observatorii de pe Pămînt au confirmat şi ei aceste concluzii. În total se aprecia că există nouă inele. La 24 ianuarie 1986, nava „Voyager" 2 a trecut prin apropierea lui Uranus. Cercetările făcute au pus în evidenţă încă două inele la sistemul acestuia. S-a constatat, de asemenea, că, atunci cînd sînt luminate de Soare din spate, inelele se aseamănă foarte mult cu inelele lui Saturn. În general, din inelele lui Uranus lipseşte praful, ele fiind alcătuite din bucăţi de materie cu diametrul de la cîţiva centimetri la 1 metru.

Au fost făcute încercări de a se pune în evidenţă posibile inele în jurul planetei Neptun, dar deocamdată fără succes. Răspunsul va veni în 1989, cînd nava „Voyager" 2 va ajunge în apropierea lui Neptun. Însă chiar dacă Neptun nu are inele, faptul că trei dintre cele patru planete uriaşe posedă un sistem de inele, aceasta face ca să fie o caracteristică a planetelor uriaşe.

CORNELIA CRISTESCU

ÎN AFARA PĂMÎNTULUI, MAI EXISTĂ VIAŢĂ ÎN SISTEMUL SOLAR?

Pentru antici o astfel de întrebare nu se punea: Pămîntul era ceva unic, era centrul Universului. Planetele, stelele erau puncte de foc pe care nu exista viaţă.

Dar treptat punctele de vedere s-au schimbat. Sărind etapele, ajungem la revoluţia coperniciană, prin care Pămîntului i se recunoaşte rolul de corp ceresc ce se mişcă în jurul Soarelui la fel ca celelalte planete. Amintim că înainte de inventarea instrumentelor optice de către Galilei, se cunoşteau doar corpurile cereşti vizibile cu ochiul liber: Mercur, Venus, Marte, Jupiter, Saturn şi aşa-numitele stele fixe. Este meritul lui Copernic (1473—1543) de a fi fundamentat ştiinţific concepţia heliocentrică, în conformitate cu care Soarele se află în centrul Universului, iar Pămîntul, împreună cu celelalte planete, se roteşte atît în jurul Soarelui cît şi în jurul propriei axe. Astăzi noi ştim că Soarele nu se află în centrul Universului, ci doar în centrul sistemului solar, astrul zilei avînd şi el o mişcare destul de complexă.

Cercetătorii de după Copernic au arătat că planetele nu se mişcă în jurul Soarelui pe orbite circulare, ci eliptice, fapt descoperit de Kepler (1571—1630). Studiind mişcările corpurilor cereşti, Kepler a descoperit legile care îi poartă numele. Dar Kepler îşi pune şi tot felul de alte probleme. Într-una din scrierile sale, el se întreabă dacă lumile cereşti — adică planetele — sînt locuite. La această întrebare, Wells a căutat să dea un răspuns printr-o carte a sa, aducînd pe Pămînt... marţienii.

Dar există oare marţieni? După toate studiile efectuate de sondele spaţiale chiar pe suprafaţa planetei, se pare că acolo nu există viaţă. Mai mult chiar, ştim că viaţa, sub formele cunoscute pe Pămînt, este imposibilă pe Marte şi, în general, pe corpurile cereşti naturale. Experienţele amănunţite efectuate pe planeta roşie nu au evidenţiat nici chiar forme rudimentare de viaţă.

La sfîrşitul secolului trecut, astronomii dispuneau doar de instrumente de observaţie de calitate mediocră. Lunetele cu care se cercetau corpurile cereşti aveau lentile cu diametru mic, iar acestea erau confecţionate dintr-o sticlă de calitate slabă. Iată de ce astronomii care studiau planeta Marte aveau impresia că pe suprafaţa ei se zăresc nişte canale. Cum fiecare astronom vedea altfel canalele, hărţile pe care ei le desenau nu coincideau.

La începutul secolului nostru, instrumentele de observaţie s-au perfecţionat şi astronomii nu au mai avut impresia că pe suprafaţa lui Marte apar canale.

Viaţa, aşa cum o cunoaştem noi, este datorată existenţei unor molecule complexe, care s-au născut în condiţii date de compoziţie chimică, temperatură şi presiune. Radiaţiile venite de la Soare au avut şi ele un rol decisiv în acest proces. Viaţa presupune un permanent schimb de substanţe şi energie cu mediul înconjurător. Pe Pămînt viaţa depinde de structuri chimice în care oxigenul, apa şi carbonul au un rol decisiv.

4
2d 0h
2d 7h
2d 14h

O observaţie simplă ne arată că pe nici un alt corp din sistemul nostru solar nu există condiţii naturale în care să poată trăi organismele vii de pe Pămînt.

Pe suprafaţa planetei Mercur temperatura este foarte înaltă şi orice fiinţă vie s-ar carboniza. Pe Lună nu există atmosferă — aici organismele vii nu ar putea respira. Relativ recent, ştiinţa a studiat mai amănunţit comportarea gazelor, elaborînd aşa-numita teorie cinetică. Ea arată că gazele se află într-o permanentă mişcare, moleculele de gaz avînd tendinţa să se disperseze. Aceasta înseamnă că acele corpuri cereşti care nu sînt suficient de mari ca masă nu pot avea atmosferă: dacă masa lor este mică, forţa lor de gravitaţie nu poate reţine moleculele de gaz, care au tendinţa de a se risipi. Deci Luna nu numai că nu are atmosferă, dar nici nu poate avea.

Atmosfera este necesară vieţii— nu numai pentru respiraţie, ci şi dintr-un alt motiv important: oxigenul din atmosferă lucrează ca un filtru care protejează suprafaţa corpurilor cereşti de razele ultraviolete. În jurul Pămîntului, de exemplu, păturile superioare ale atmosferei absorb aceste raze, ionizîndu-le. Dacă nu ar exista ionosfera — pătura din atmosfera superioară în care întîlnim gazele ionizate —, viaţa pe Pămînt ar fi distrusă de radiaţiile ultraviolete ale Soarelui.

Lipsa ei, la fel, nu permite dezvoltarea unor organisme. Pe Marte, energia ce ajunge de la Soare este înjumătăţită faţă de cea care atinge suprafaţa planetei noastre. Şi, cu cît ne îndepărtăm mai mult de Soare, temperatura planetelor scade.

Este lesne de înţeles că, pentru a se forma primele molecule ale vieţii, a fost necesar să existe atît anumiţi atomi cît şi condiţii energetice corespunzătoare. Astăzi, dispunem de informaţii ample despre condiţiile existente în Univers, în sistemul nostru solar. Ştim, datorită sondelor spaţiale, care sînt temperatura şi compoziţia atmosferei multor planete, iar pe Lună, Venus şi Marte au fost depuse aparate ştiinţifice. Cu ajutorul acestor mijloace s-a dovedit că viaţă nu există decît pe Pămînt şi nici nu ne putem aştepta ca pe alte corpuri din sistemul nostru solar să apară cîndva condiţii favorabile formării unor structuri chimice capabile să desfăşoare complexele activităţi specifice vieţii.

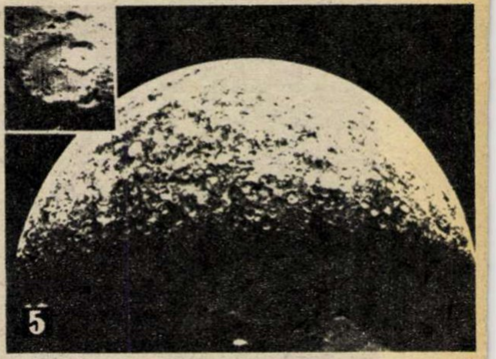

EDMOND NICOLAU

---

1. Inelele pe care nu le-a văzut nici un pămîntean: cele ale planetei Uranus.
2. Apropierea unor mici sateliţi favorizează îngustarea inelelor unei planete.
3. Saturn, clasicul purtător de inele, identificat încă de Galilei.
4. „Fazele" lui Venus.
5. Mercur, planeta pîrjolită de Soare.

ENCICLOPEDIE „Cutezătorii"

Recorduri... ALE MELCULUI!

Cine nu l-a întîlnit? Şi totuşi cîţi îl cunosc într-adevăr? Fiindcă banalul melc are încă multe „secrete"...

Sînt cunoscute pînă astăzi cîteva mii de specii de melci! Unele ajung să cîntărească pînă la cîteva kilograme, altele, ca să fie văzute, trebuie să fie privite cu lupa. Cei mai mari melci din lume trăiesc în California, „uriaşii" speciei putînd ajunge pînă la 6 kilograme bucata! Cam jumătate din numărul speciilor trăiesc în apă – dulce sau chiar sărată.

Melcul este cea mai tăcută şi mai singuratică fiinţă cunoscută pe lume. N-are organ auditiv; nu scoate nici un fel de sunet. Este în stare să se retragă în cochilia lui şi să stea astfel – neştiut, nesimţit şi la întuneric – vreme de luni de zile, în care nu bea, nu mănîncă. Aşa îşi petrece iarna, putînd îndura geruri de pînă la minus 100° C!

Deşi cea mai mare parte a melcilor îşi poartă casa în spate, se cunosc şi melci fără cochilie; aceştia, cînd vor să se retragă din faţa vreunei primejdii sau cînd vor să doarmă, se încovrigă.

Interiorul căsuţei melcilor este perfect neted; nici un fel de clei nu este în stare să se lipească de pereţii interiori ai cochiliei. În schimb, secreţia cleioasă produsă de melci lipeşte atît de tare încît mai usor spargi cochilia decît pojghiţa subţire pe care o întinde la intrare. Cu ajutorul acestui clei, melcul poate repara, în cîteva ceasuri, orice stricăciune pe care ar suferi-o cochilia.

Pe măsură ce creşte, melcul îşi măreşte casa, abandonînd părţile strîmte şi retrăgîndu-se să vieţuiască în partea mai spaţioasă.

Deşi „viteza" lui de deplasare este foarte mică, melcul nu este cea mai înceată fiinţă de pe lume; aceasta este steaua de mare. În schimb melcul este în stare de două adevărate recorduri: poate să tîrască după sine o greutate de 30 de ori mai mare decît propria-i greutate şi poate trece, fără să se taie, peste lama celui mai ascuţit brici sau bisturiu.

Melcul bea apă, dar este în stare să absoarbă umezeală prin tot corpul. Zilnic, el consumă o cantitate de apă egală cu de două ori greutatea sa!

Melcul de grădină are un singur dinte pe falca superioara, în schimb are circa 14 200 pe cea inferioară, fiind recordman absolut şi mondial şi în această privinţă!

EUGEN JIANU

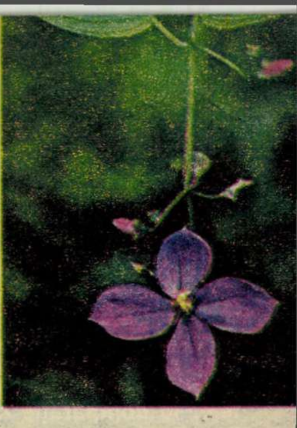

MIGRAŢIA FLORILOR

Încîntarea şi emoţia ne cuprind adesea cînd privim, în balcoane, în grădina casei ori prin brazdele geometric trasate ale parcurilor, comorile de forme şi culori ale florilor înmiresmate şi decorative. Dar cîţi dintre voi ştiu unde au apărut mai întîi frumoasele, fragedele flori şi plante decorative?

Să încercăm a descoperi locurile de obîrşie ale cîtorva reprezentante mai cunoscute ale florei.

Europa este patria gingaşului, a imaculatului ghiocel, a lăcrămioarei cu parfum suav, a viorelei şi brînduşei, a crinului alb şi a celui de pădure, a şofranului, panselelor, locul de naştere al unor plante ca omagul, gura-leului, primulele, clopoţeii, micşunelele, garoafele de grădină, mixandrele, nu-mă-uita, narcisele etc.

Ţara noastră este patria unei flori unice în întreaga lume — garofiţa Pietrei Craiului. „Petalele răsfrînte larg sînt de un roşu de cîrmîz şters. Pe ele sînt trase dungi, în lung, de un roşu mai închis, iar spre centrul florii, o rotiţă de dantelă fină cu ochiuri mici, de aceeaşi culoare mai închisă. Urmează apoi un cerc alb, cu raze iarăşi roşii, iar în mijloc, un joc de verde şi alb neîntrecut" — astfel îi face portretul savantul Ion Simionescu. O altă mîndrie floristică a ţării noastre o constituie dreţele, cu flori alb-gălbui, „steaua apelor calde", conservate la noi de cîteva sute de mii de ani, lîngă Oradea, în unicul loc din Europa.

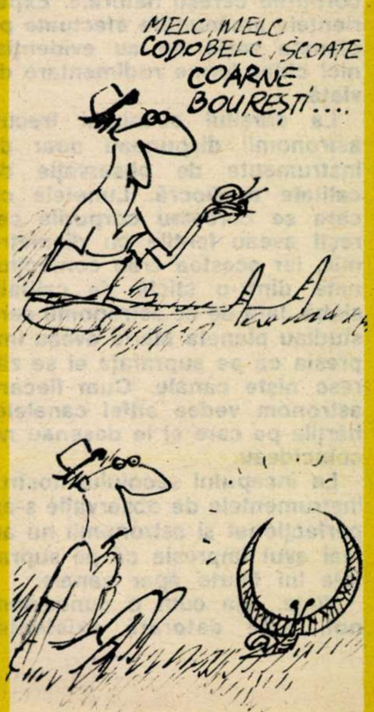

Din cele două Americi ne-au venit filodendronul, colocasia, urzicuţa, familia numeroasă a begoniilor ce se înmulţesc prin frunze, cactuşii — „arici“ vegetali, campioni ai luptei cu arşiţa —, telegraful cel cu tulpina fragilă, ce ştie să trăiască însă şi în cele mai grele condiţii, agava, cerceluşul, petuniile multicolore, verbinele, crăiţele, pufuleţii, moţul-curcanului, papucul-doamnei — cea mai frumoasă orhidee din ţara noastră —, cana, mărăriţele, dalia cea impozantă, flutureii, amarilişii, cafeluţa, brumărelele, înmiresmatele chiparoase, portulaca, salvia şi foarte răspînditele zorele.

Sora mai mare a Europei, Asia, a îmbogăţit paleta de frumuseţe floristică a grădinilor noastre oferindu-le nalba, laleaua, trandafirul — semnificînd graţia şi puritatea încă din cele mai vechi timpuri — zambilele involte — cu spicul lor bogat în clopoţei cărnoşi cu zeci de nuanţe coloristice şi parfumuri —, dediţeii, creasta-cocoşului, ciclamenul, ficusul indian cu frunze cărnoase, crinul — cu istorie milenară, cunoscut încă de prin anii 2800 î.e.n., simbol al purităţii —, apoi hortensia, bujorul şi macul.

Din Extremul Orient vin azaleea, garoafa de seră, imaculata camelie, ochiul-boului, fasolea japoneză, saxifraga, crizantema — minunata floare de aur a toamnei — şi crinii de toamnă „albi, delicaţi, subţiri“, cum i-a zugrăvit Al. Macedonski.

Africa este continentul de unde ne-au venit aloele, asparagusul, crinii roşii, dracena, fresia, gladiola, gerbera, muşcata, sanseviera, violeta africană, voalul-miresei şi multe plante suculente.

Din Australia ne-au ajuns mai puţine plante decorative, printre care se numără însă multe flori de pai şi — în sere — eucaliptul.

CLAUDIU VODĂ

Insula morselor

Numai morsele pot aprecia cu adevărat insula stîncoasă, de granit, biciuită de vînturi şi ploi neîndurătoare, învăluită în ceaţă, din golful Bristol (Alaska), numită pe drept cuvînt Insula Rotundă.

În fiecare vară, cam 15 000 de morse din specia ODOBENUS ROSMARUS DIVERGENS, întîlnită în Pacific, se caţără, cu ajutorul fildeşilor, pe ţărmurile stîncoase care domină partea de nord şi de vest a insulei de aproximativ 5 km². Insula este reşedinţa de vară a uriaşilor de peste 1 300 kg, care-şi găsesc aici un binemeritat loc de odihnă şi refacere a forţelor.

În timpul zilelor lungi de vară, adevărate flote de morse trag la ţărm, încălzindu-şi la soare corpurile roz-maronii, pentru ca, după cîteva zile de toropeală, să se avînte iar în apa rece, de 4°—10° C, pentru o săptămînă de hrănire intensivă. Morsele călătoresc în convoi spre marginea platformei continentale, în ape adînci pînă la 75 de metri, înghiţind orice, de la moluşte bivalve la crabi. Pot înghiţi pînă la 6 000 de scoici (fără cochilii) la o singură „masă“. Morsa foloseşte limba ca pe un ... piston, sugînd conţinutul din scoici fără a le sparge cochilia.

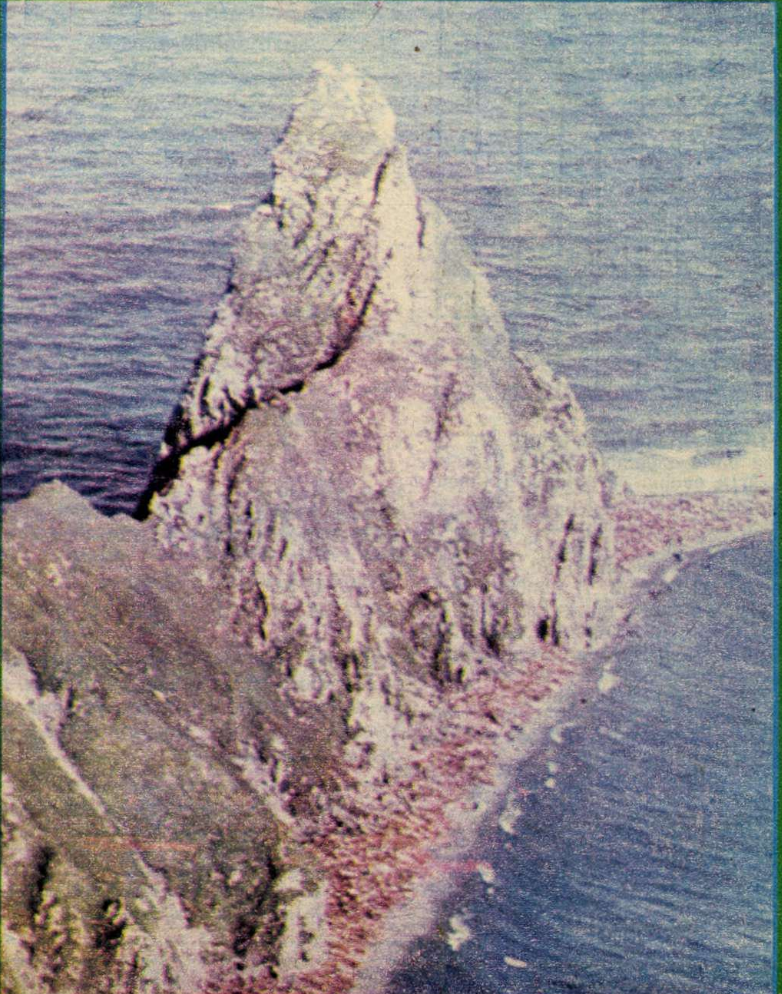

Morsele se scufundă la mare adîncime şi înoată încet. Aceasta a dus la unele adaptări importante. Dacă noi, de pildă, alergăm cît putem de repede pe o distanţă mare, trebuie să respirăm puternic pentru a elimina toxinele care se acumulează în muşchii noştri sub formă de acid lactic. Ei bine, o morsă nu are astfel de probleme.

Numărul morselor este în continuă scădere, datorită vînatului excesiv. Fildeşii, care sînt, de fapt, caninii superiori, pot atinge pînă la 51 cm, după ei putîndu-se identifica vîrsta aproximativă. Fildeşii folosesc şi ca unelte, în spargerea gheţii pentru copci de respirat şi, cîteodată, la căţărare.

Puii de morsă se nasc în primăvară. La naştere, puiul de morsă are cam 60 kg şi este lung de aproximativ 1,80 m. Într-un an îşi triplează greutatea, iar colţii lui ajung la 2,5 cm. Primăvara şi vara, femelele, însoţite de pui, urmează gheţurile ce se topesc pînă în Oceanul Arctic. Puii, prea mici pentru a se scufunda la mare adîncime, depind de mama lor. Morsele nu-şi părăsesc puii pentru a pleca în căutarea hranei, preferînd să flămînzească decît să-i piardă din ochi. Ele „pasc“ pe fundul oceanului, cu botul lipit de nisip (cele aproximativ 450 de mustăţi şi pielea fină din vîrful nasului folosesc drept senzori), mişcîndu-se încet, trăgînd după ele fildeşii ca... nişte tălpici de sanie!

Numărul morselor din Pacific era cîndva de 250 000. În 1962 ajunsese sub 100 000. De atunci, măsurile de protecţie au dus iarăşi la creşterea numărului lor.

CRISTIANA STOICUŢ

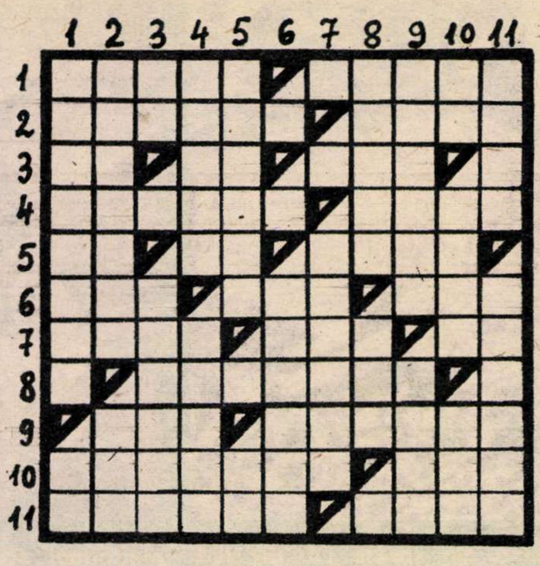

Din lumea plantelor

ORIZONTAL: 1) Lumea plantelor ● Structura celulară a plantei. 2) Specie de plantă agățătoare care face flori mici, galbene-verzui ● Cei sugători absorb apa și sărurile minerale din pămînt. 3) Prepoziție ● Ușițe! ● Susține crengile grele de rod ale pomilor fructiferi. 4) Plantă erbacee exotică ce produce un fruct cărnos, aromat, dulce-acrișor ● Plantă decorativă de origine tropicală, cu frunze mari în formă de săgeată. 5) Capete de molid! ● ...și de ienupăr! ● De culoarea liliacului. 6) Epocă geologică ● Oraș în Egiptul antic ● Absolut (abr.). 7) Fructul unui pom fructifer cu coroană bogată și lemn prețios ● Interjecție (înv.) ● Ape! 8) Nutriți. 9) Sufix cu semnificația „referitor la picior" ● Plantă aromatică cu flori mici și albe, cultivată pentru uleiul eteric și substanțele grase extrase din fructe. 10) Fînaț ● Specie de arahnide. 11) Plantă erbacee din familia compozitelor, cu tulpina puternică și ramificată, avînd flori galbene-portocalii ● Stînjenel.

VERTICAL: 1) Împreună cu antera formează stamina unei flori ● Floarea Calotă. 2) Arbust mediteranean cu frunze lanceolate și flori albe, gălbui sau roșii, cultivat la noi ca plantă ornamentală ● Plantă perenă din familia gramineelor, cu frunze liniare, care crește spontan, împiedicînd dezvoltarea plantelor de cultură. 3) 1,5 orhidee! ● Tip de fruct a cărui sămînță, acoperită cu un înveliș tare, nu e sudată de acest înveliș. 4) A aduna ● Plantă erbacee cu flori albe și cu fructe verzi, roșii sau galbene, întrebuințate în alimentație. 5) Arbore înrudit cu paltinul, cu lemnul alb, tare și fructe aripate (pl.) ● Ațe! 6) Atinsă de mană. 7) Alături de umiditate, căldură și hrană, contribuie la dezvoltarea plantei. 8) Perioade în care se execută diverse lucrări de întreținere a plantelor ● Produs al unor plante textile. 9) Alcătuiesc caliciul unei flori (sing.) ● Pictor român (Iosif; 1881–1958), autorul tabloului „Bătrîn cu flori". 10) Urît, dar nu prea! ● „....-gîștei", mică plantă erbacee cu flori roșii purpurii ● Sau. 11) Arbore rășinos care poate trăi peste 1 000 de ani, cu lemnul tare și foarte prețios ● Caracterul unor arbuști precum măceșul, cătina, porumbarul, păducelul, trandafirul etc.

DICȚIONAR: POP, IMU, AMA, ERO.

Incrucișare: prof. Dorin Arghir
Definiții: Elevii clasei a V-a C,
Școala nr. 9, Onești—Bacău

TICUȚĂ CEL UITUC

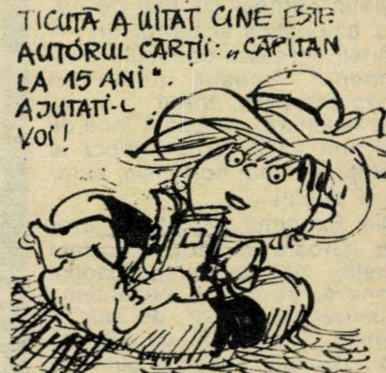
TICUȚĂ A UITAT CINE ESTE AUTORUL CĂRȚII: „CĂPITAN LA 15 ANI". AJUTAȚI-L VOI!

●●●

NOTA 7 LA PURTARE

Buna creștere, se pare,
Cam indiferent îl lasă.
La anii pe care-i are,
N-are... șase ani de-acasă!

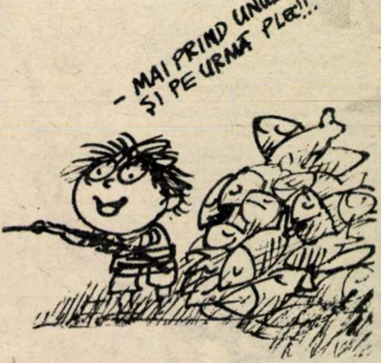
— MAI PRIND UNUL ȘI PE URMĂ PLEC!!!

Coperta noastră:

Foto: MIHAI NIEDL

Năvodari — orașul copiilor.

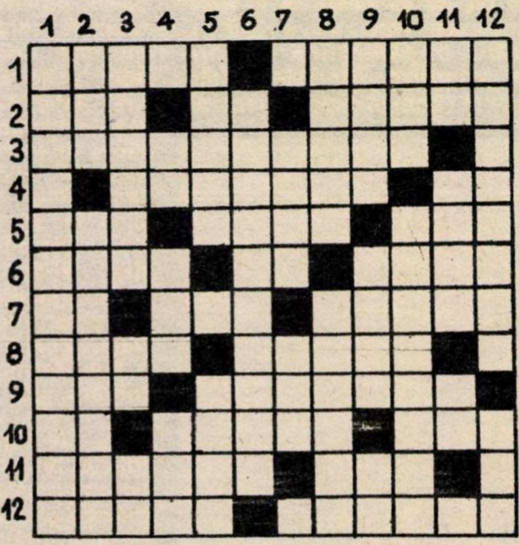

Fotbalistică

ORIZONTAL: 1) A juca în ofensivă. Ca un șut respins. 2) Meci egal. Ultimii jucători. Pe teren propriu. 3) Echipamente pentru antrenamente. 4) O jumătate de meci. Un voleu fără valoare. 5) Unitate de energie. Aleargă cu mînjii pe teren (pl.). Conifer. 6) Echipa națională. Ultimul dribling, primul șut! Tabu fotbalistic. 7) În pază. Careul mic (pl.). Atacantul cu nr. 10. 8) În superioritate numerică. Țepi. 9) Dînsele. Templul fotbalului. 10) Ultimul avertisment. Spațiul porții. Afară din joc. 11) Înregistrează scorul. Din cînd în cînd. 12) Zi de campionat. În fruntea clasamentului (pl.).

VERTICAL: 1) Pregătiri pentru joc. 2) Prima parte a campionatului. Scor final. 3) A evolua pe stadion. Ultimele semifinale. Balon la cap. 4) Ene... la corner. Victorie categorică într-o partidă jucată cu cap. Dop. 5) Extreme fotbalistice. Teren de fotbal, iarna. 6) A stabili un rezultat. 7) Jambiere pentru picioare rupte. Rîu în Birmania. 8) Între reprize (pl.). Apărare compactă în fața porții (pl.). 9) Supărată. A destina. Primii adversari. 10) Ca niște fundași care nu iartă nimic. Cel mai important lucru în fotbal (pl.). 11) Campion. Se penalizează cu lovitură liberă. Numărul 12! 12) Joc prudent împotriva unui adversar nou. Punct culminant.

DICȚIONAR: PAE.

Pop Teofil
Hunedoara

CUTEZĂTORII 27-30 **Redacția revistelor pentru copii — București**

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

COLECTIVUL REDACȚIONAL: **Melania Andreescu, Horia Aramă, Tudor Cristea, Ion Cringuleanu, Constantin Diaconu**–*RESPONSABIL DE NUMĂR,* **Ioan Donca, Pompiliu Dumitrescu**–*PREZENTAREA ARTISTICĂ,* **Elena Mănescu, Margareta Micu, Ion Mihăilescu** –*PREZENTAREA TEHNICĂ,* **Maria Mitrea, Mihai Niedl, Ileana Pița, Constantin Răduț, Ecaterina Roșca**–*ȘEF DE SECȚIE,* **Viorel Sâmpetrean.**

Redacția Piața Scinteii nr. 1 București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scinteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12–201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 44 pagini 6 lei**

COLOANA fără sfîrșit

SCENARIU: NINA STĂNCULESCU
DESENE: VALENTIN TĂNASE

1

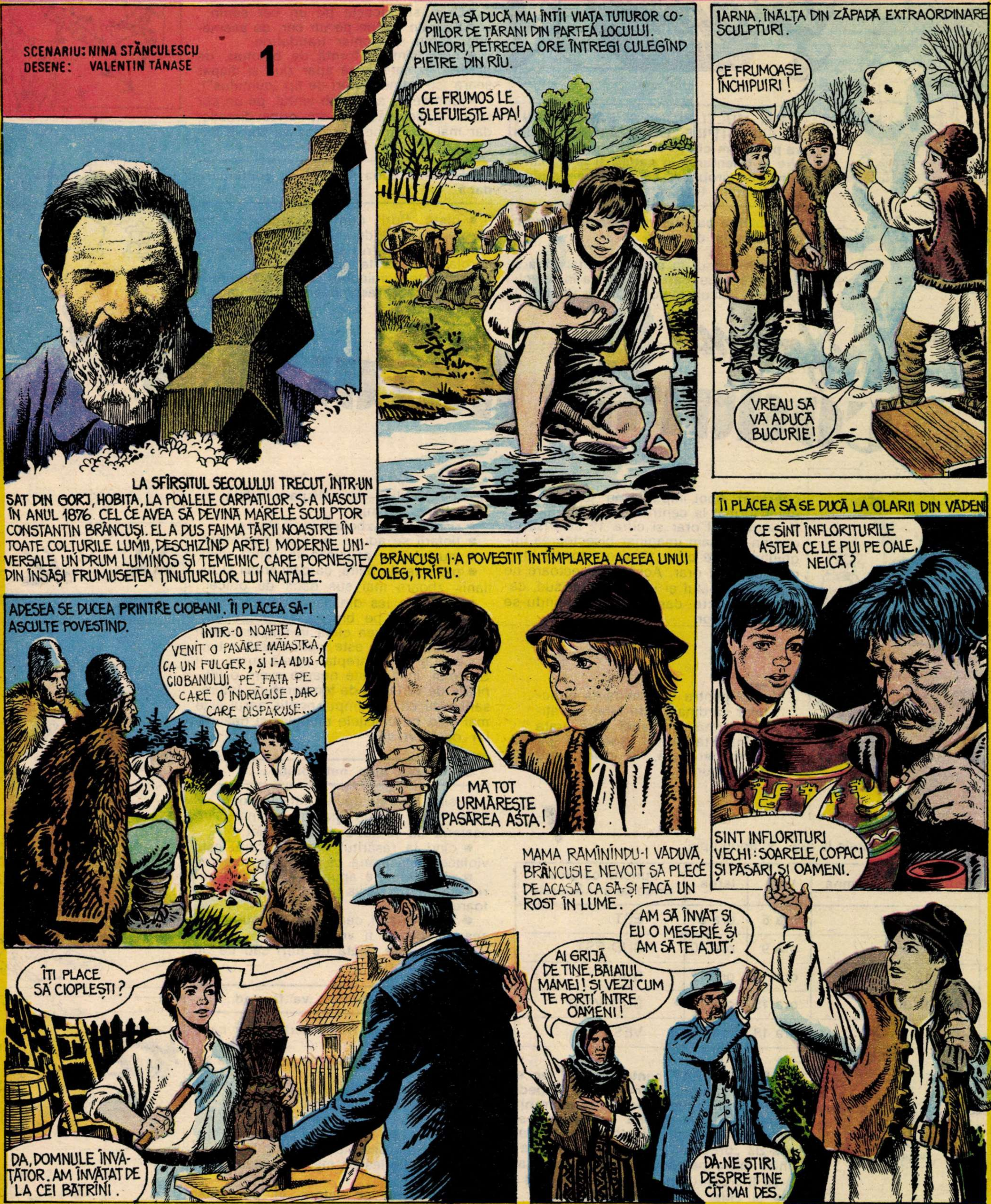
LA SFÎRȘITUL SECOLULUI TRECUT, ÎNTR-UN SAT DIN GORJ, HOBIȚA, LA POALELE CARPAȚILOR, S-A NĂSCUT ÎN ANUL 1876 CEL CE AVEA SĂ DEVINĂ MARELE SCULPTOR CONSTANTIN BRÂNCUȘI. EL A DUS FAIMA ȚĂRII NOASTRE ÎN TOATE COLȚURILE LUMII, DESCHIZÎND ARTEI MODERNE UNIVERSALE UN DRUM LUMINOS ȘI TEMEINIC, CARE PORNEȘTE DIN ÎNSĂȘI FRUMUSEȚEA ȚINUTURILOR LUI NATALE.
AVEA SĂ DUCĂ MAI ÎNTÎI VIAȚA TUTUROR COPIILOR DE ȚĂRANI DIN PARTEA LOCULUI. UNEORI, PETRECEA ORE ÎNTREGI CULEGÎND PIETRE DIN RÎU.
CE FRUMOS LE ȘLEFUIEȘTE APA!
IARNA, ÎNĂLȚA DIN ZĂPADĂ EXTRAORDINARE SCULPTURI.
CE FRUMOASE ÎNCHIPUIRI!
VREAU SĂ VĂ ADUCĂ BUCURIE!
ADESEA SE DUCEA PRINTRE CIOBANI. ÎI PLĂCEA SĂ-I ASCULTE POVESTIND.
ÎNTR-O NOAPTE A VENIT O PASĂRE MĂIASTRĂ, CA UN FULGER, ȘI I-A ADUS CIOBANULUI PE FATA PE CARE O ÎNDRĂGISE, DAR CARE DISPĂRUSE...
BRÂNCUȘI I-A POVESTIT ÎNTÎMPLAREA ACEEA UNUI COLEG, TRIFU.
MĂ TOT URMĂREȘTE PASĂREA ASTA!
ÎI PLĂCEA SĂ SE DUCĂ LA OLARII DIN VĂDENI.
CE SÎNT ÎNFLORITURILE ASTEA CE LE PUI PE OALE, NEICĂ?
SÎNT ÎNFLORITURI VECHI: SOARELE, COPACI ȘI PĂSĂRI, ȘI OAMENI.
ÎȚI PLACE SĂ CIOPLEȘTI?
DA, DOMNULE ÎNVĂȚĂTOR. AM ÎNVĂȚAT DE LA CEI BĂTRÎNI.
MAMA RĂMÎNÎNDU-I VĂDUVĂ, BRÂNCUȘI E NEVOIT SĂ PLECE DE ACASĂ CA SĂ-ȘI FACĂ UN ROST ÎN LUME.
AI GRIJĂ DE TINE, BĂIATUL MAMEI! ȘI VEZI CUM TE PORȚI ÎNTRE OAMENI!
AM SĂ ÎNVĂȚ ȘI EU O MESERIE ȘI AM SĂ TE AJUT.
DĂ-NE ȘTIRI DESPRE TINE CÎT MAI DES.

(Va urma)

? Aţi întrebat? Vă răspundem! !

Descifrăm codurile naturii

MAI MULŢI PIONIERI PARTICIPANŢI LA EXPEDIŢIILE „CUTEZĂTORII" ar dori să publicăm cîteva sfaturi practice cu privire la orientarea în natură şi la stabilirea „timpului probabil" cu mijloace simple şi la îndemîna tuturor.

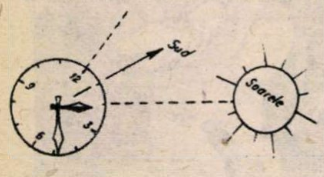

Stabilirea punctelor cardinale cu ajutorul ceasului de mînă

Rotim ceasul în plan orizontal pînă se ajunge cu acul care indică ora în direcţia Soarelui (acul minutar nu participă la operaţie). Apoi împărţim în jumătate unghiul format la centrul cadranului ceasului între acul orar şi cifra 12 înscrisă pe cadran. Trasăm imaginar bisectoarea unghiului dintre cifra 12 şi ora locală indicată de acul orar. Această bisectoare ne arată, la capătul ei liber, direcţia sud, celelalte puncte cardinale deducîndu-se de-acum uşor.

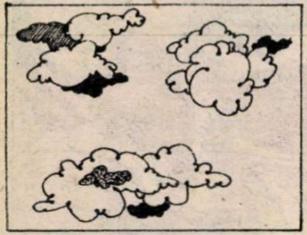

Tot pentru determinarea punctelor cardinale este bine să reţineţi următorul tabel care arată comportamentul Soarelui pe bolta cerească, în cele patru anotimpuri:

▼

Unde se află Soarele la ora... în anotimpul ...

Primăvara şi toamna	Vara	Iarna	Punctul cardinal unde se află Soarele
ora 7	ora 6	ora 8	EST
ora 9,30	ora 9	ora 10	SUD-EST
ora 12	ora 12	ora 12	SUD
ora 14,30	ora 15	ora 14	SUD-VEST
ora 17	ora 18	ora 16	VEST

DE MEMORAT pentru cei ce fac excursii pe munţi, drumeţii sau Expediţii „Cutezătorii", cîteva „lecţii" pe care ni le oferă NATURA privind schimbarea sau statornicia vremii şi stabilirea timpului aşa-zis „probabil", de azi şi de mîine şi chiar într-o perspectivă mai îndelungată.

Va fi vreme bună în următoarele 24 de ore şi chiar mai mult, dacă:

- de la coşurile caselor sau de la focul de tabără fumul se ridică vertical;
- în timpul nopţii, vara, a căzut rouă abundentă;
- Luna străluceşte pe un cer senin;
- Soarele apune pe un cer, de asemenea, senin sau chiar trandafiriu;
- norii sînt în formă de baloturi, de grămezi izolate, care apar ziua şi dispar seara (se numesc nori de tip „cumulus");
- dimineaţa adie slab vîntul, pe un cer senin şi aer răcoros din orice direcţie, dar mai ales cînd vîntul se va stabili bătînd, de regulă, dinspre nord.

Va fi vreme bună mîine şi în continuare dacă...

- nişte flori numite scînteiuţe de munte, o specie de anemone sălbatice cu flori albe, albăstrui sau roz, îşi deschid corola în poienile munţilor;
- sîngele voinicului, cu corola purpuriu-întunecată, răspîndeşte în aer un miros de vanilie, care dispare odată cu schimbarea vremii;
- rîndunelele zboară la înălţime;
- ţînţarii se adună în roiuri compacte;
- muştele se asociază în roiuri mici;
- păsările de baltă, ca pescăruşii şi bîtlanii, zboară mai sus decît de obicei;
- şopîrlele ies din ascunzişuri şi stau pe stînci sau pe brazde, la Soare;
- privighetoarea cîntă în timpul nopţii!
- Temperatura este mai ridicată în timpul zilei şi scade treptat, odată cu apusul Soarelui, încît peste noapte avem o infinitate de variabile de temperatură. Interesant este că, pe timpul nopţii, aerul este mai cald pe coastele munţilor şi dealurilor decît în văi!

Se anunţă timp nefavorabil...

- cînd Soarele apune într-o culoare vişinie sau într-un halou luminos, înseamnă că a doua zi va fi vînt;
- cînd la răsăritul Soarelui cerul este violaceu, înseamnă că va ploua imediat;
- cînd Soarele apune pe un fond auriu, înseamnă că va fi vînt în zilele următoare;
- cînd în zori, cerul este purpuriu, înseamnă că va fi vreme rea;
- Luna este tăiată de nori sau de un halou de nori.

Tot vreme nefavorabilă va fi cînd...

- fumul nu se ridică vertical, ci cade spre sol;
- vitele aflate la păşune se strîng la un loc;
- rîndunelele zboară aproape de sol;
- nu se aude cîntecul păsărilor;
- peştii sar la suprafaţa apei;
- găinile se scaldă în praf;
- cîinii părăsesc turma şi fug la colibă!
- broaştele ies pe mal şi orăcăie asurzitor;
- porumbeii se întorc în porumbar înainte de vreme;
- căprioarele şi cerbii coboară de pe stînci şi se ascund în hăţişuri.

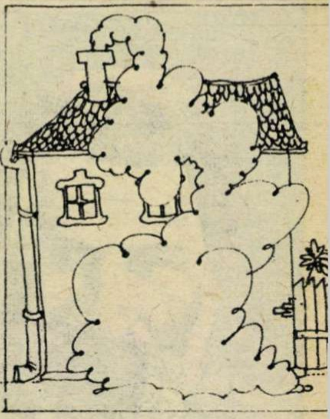

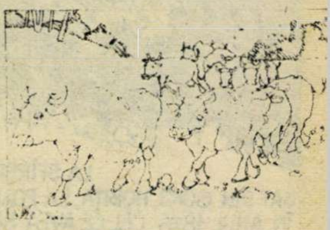

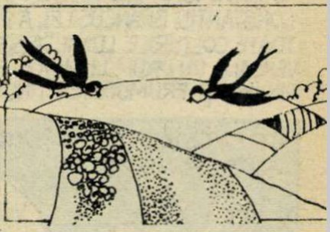

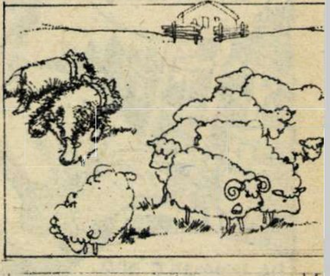

Raliul

SCENARIU: DUMITRU LAZĂR
DESENE: PUIU MANU - ANCA NAZARIE

DOUĂ ECHIPAJE ROMÂNEȘTI, CU MAȘINI ARO-10, PARTICIPĂ LA UN MARE RALIU TRANSSAHARIAN. TRASEUL MĂSOARĂ PESTE 12.000 DE KILOMETRI, PORNIND DIN EUROPA PENTRU A TRAVERSA AFRICA. CONCURENȚII ROMÂNI REPREZINTĂ UZINA DIN CÎMPULUNG-MUSCEL. EI ÎNFRUNTĂ CU BĂRBĂȚIE RIGORILE RALIULUI, BIZUINDU-SE PE ISCUSINȚĂ PROFESIONALĂ ȘI PE PERFORMANȚELE MAȘINILOR ARO.

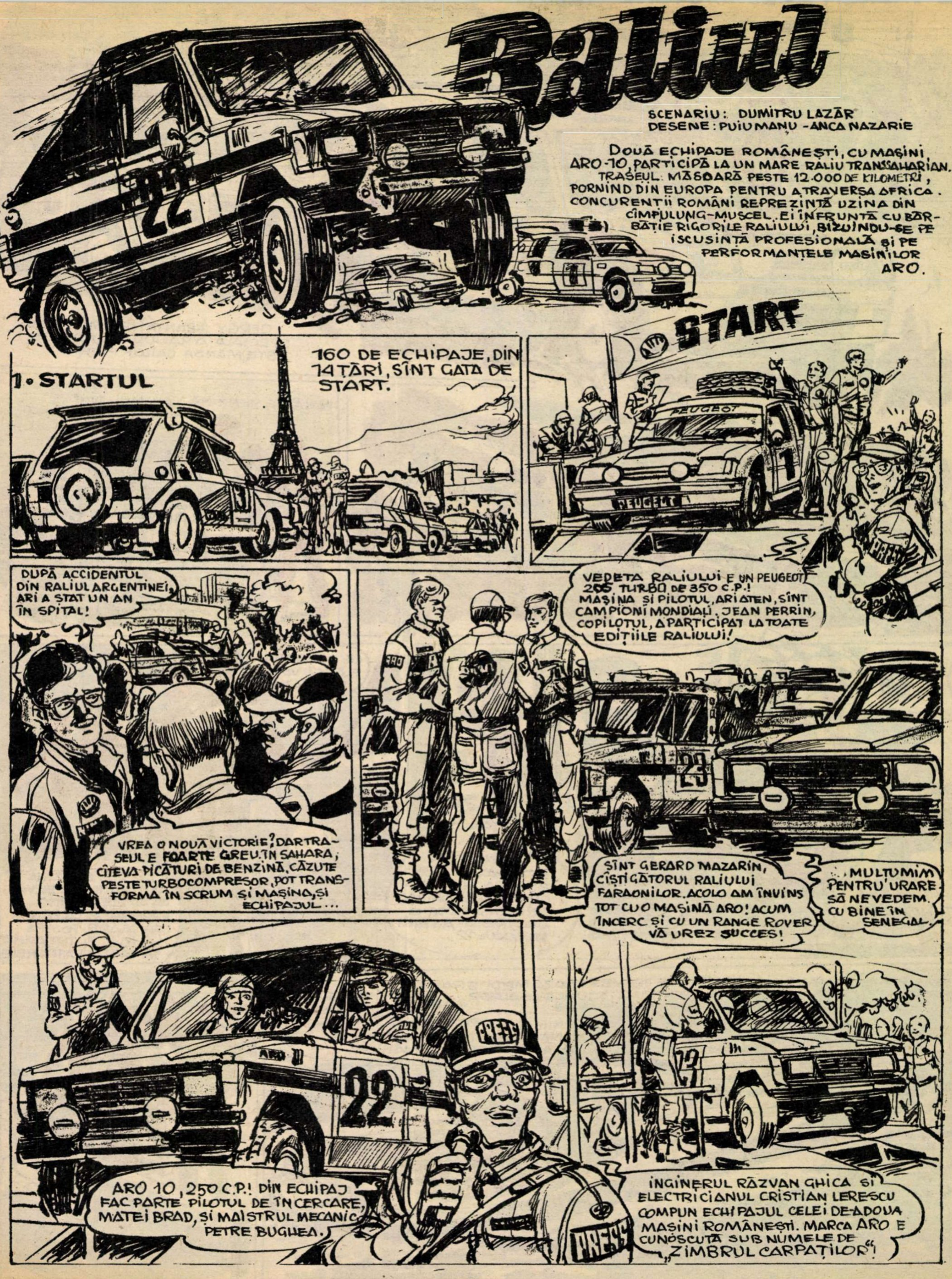
22
START
1 • STARTUL
160 DE ECHIPAJE, DIN 14 ȚĂRI, SÎNT GATA DE START.
PEUGEOT
1
DUPĂ ACCIDENTUL DIN RALIUL ARGENTINEI, ARI A STAT UN AN ÎN SPITAL!
VREA O NOUĂ VICTORIE? DAR TRASEUL E FOARTE GREU. ÎN SAHARA, CÎTEVA PICĂTURI DE BENZINĂ, CĂZUTE PESTE TURBOCOMPRESOR, POT TRANSFORMA ÎN SCRUM ȘI MAȘINA, ȘI ECHIPAJUL...
VEDETA RALIULUI E UN PEUGEOT 205 TURBO DE 350 C.P.! MAȘINA ȘI PILOTUL, ARI ATEN, SÎNT CAMPIONI MONDIALI. JEAN PERRIN, COPILOTUL, A PARTICIPAT LA TOATE EDIȚIILE RALIULUI!
23
SÎNT GERARD MAZARIN, CÎȘTIGĂTORUL RALIULUI FARAONILOR. ACOLO AM ÎNVINS TOT CU O MAȘINĂ ARO! ACUM ÎNCERC ȘI CU UN RANGE ROVER. VĂ UREZ SUCCES!
...MULȚUMIM PENTRU URARE. SĂ NE VEDEM CU BINE ÎN SENEGAL.
ARO 10
PRESS
ARO 10, 250 C.P.! DIN ECHIPAJ FAC PARTE PILOTUL DE ÎNCERCARE, MATEI BRAD, ȘI MAISTRUL MECANIC PETRE BUGHEA.
INGINERUL RĂZVAN GHICA ȘI ELECTRICIANUL CRISTIAN LERESCU COMPUN ECHIPAJUL CELEI DE-A DOUA MAȘINI ROMÂNEȘTI. MARCA ARO E CUNOSCUTĂ SUB NUMELE DE „ZIMBRUL CARPAȚILOR"!

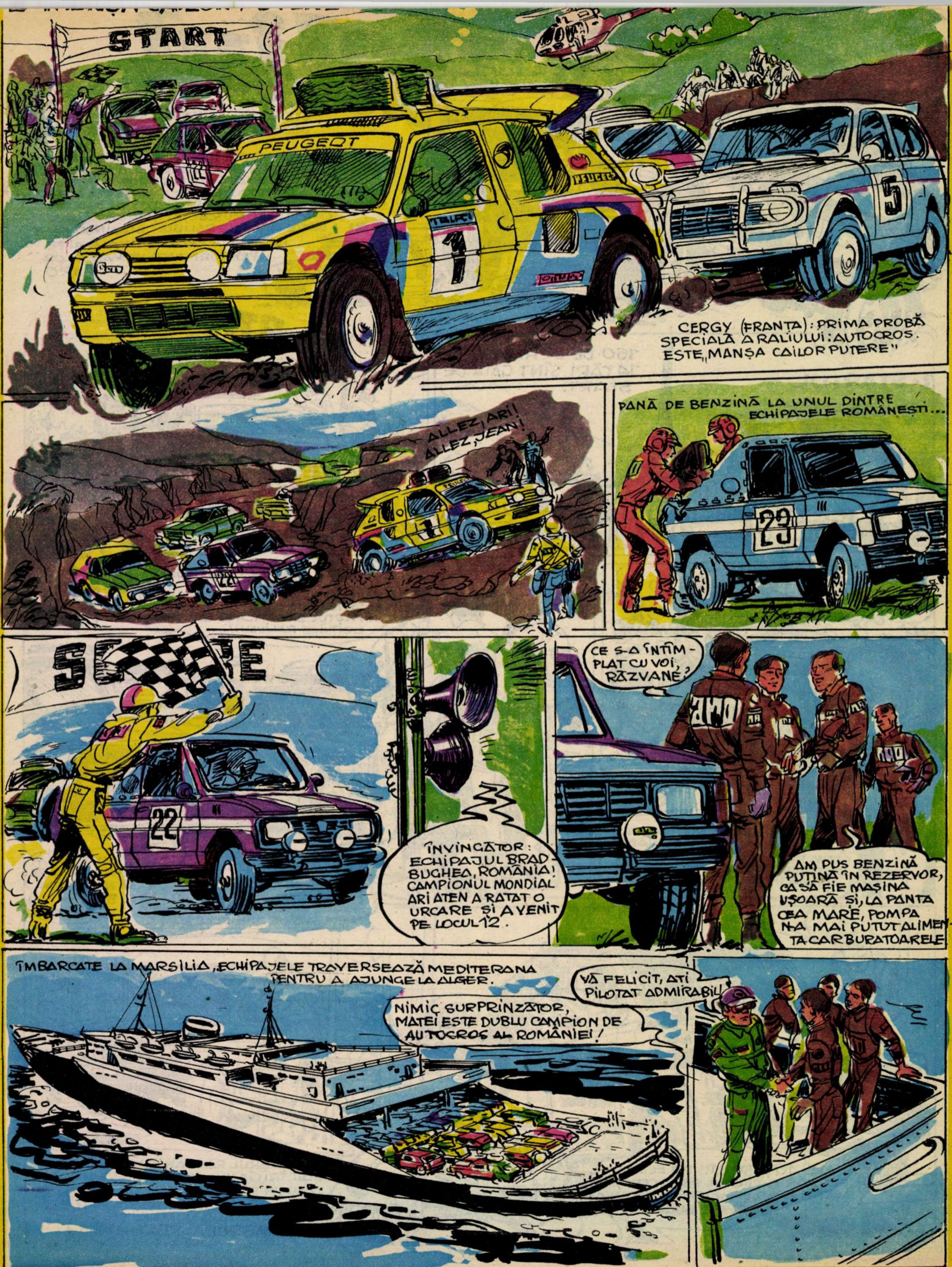
START
PEUGEOT
1
5
22
CERGY (FRANȚA): PRIMA PROBĂ SPECIALĂ A RALIULUI: AUTOCROS. ESTE „MANȘA CAILOR PUTERE"
ALLEZ, ARI! ALLEZ, JEAN!
PANĂ DE BENZINĂ LA UNUL DINTRE ECHIPAJELE ROMÂNEȘTI...
23
22
ÎNVINGĂTOR: ECHIPAJUL BRAD-BUGHEA, ROMÂNIA! CAMPIONUL MONDIAL ARI ATEN A RATAT O URCARE ȘI A VENIT PE LOCUL 12.
CE S-A ÎNTÎMPLAT CU VOI, RĂZVANE?
AM PUS BENZINĂ PUȚINĂ ÎN REZERVOR, CA SĂ FIE MAȘINA UȘOARĂ ȘI, LA PANTA CEA MARE, POMPA N-A MAI PUTUT ALIMENTA CARBURATOARELE
ÎMBARCATE LA MARSILIA, ECHIPAJELE TRAVERSEAZĂ MEDITERANA PENTRU A AJUNGE LA ALGER.
NIMIC SURPRINZĂTOR, MATEI ESTE DUBLU CAMPION DE AUTOCROS AL ROMÂNIEI!
VĂ FELICIT, AȚI PILOTAT ADMIRABIL!

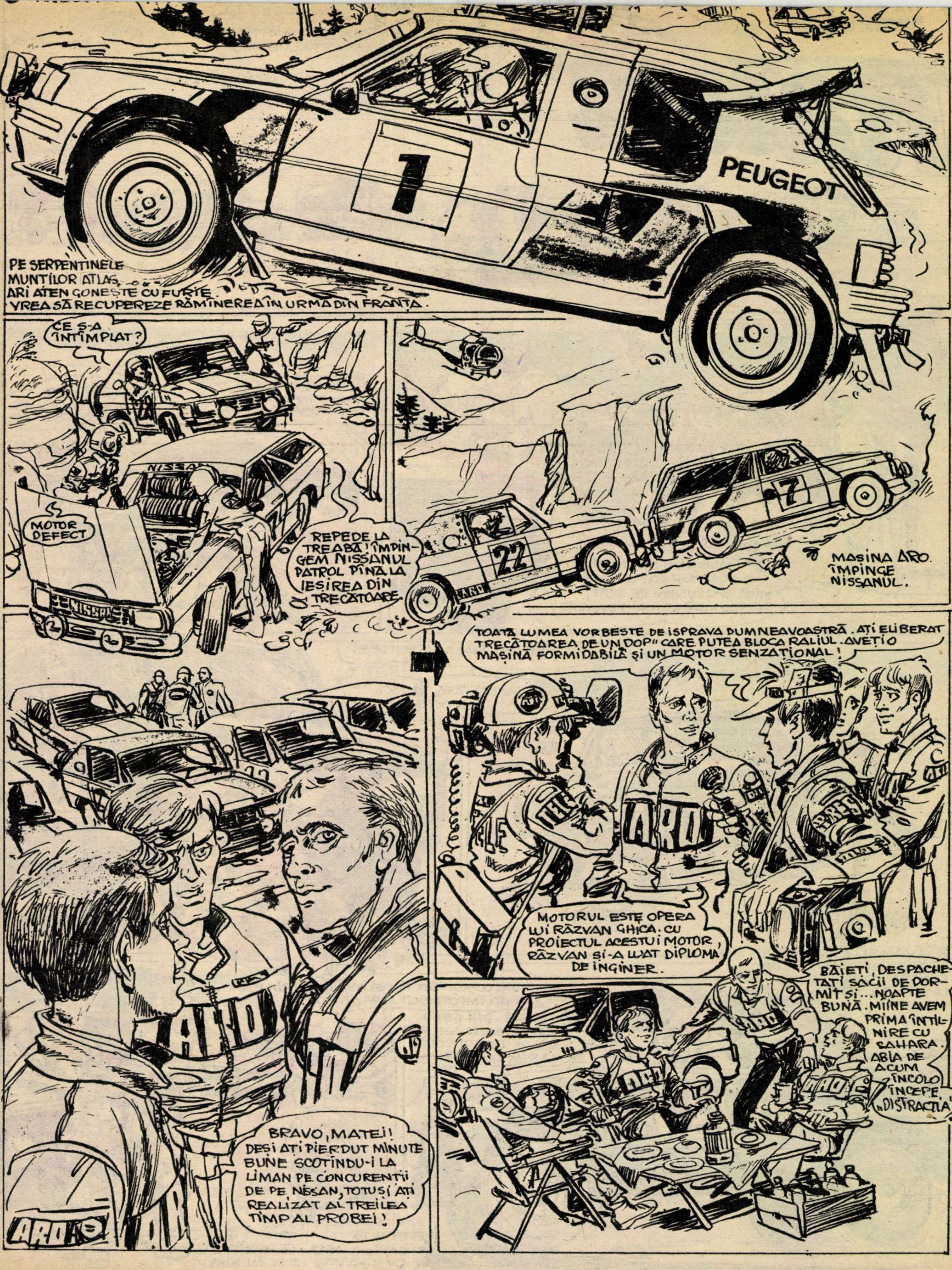
PE SERPENTINELE MUNȚILOR ATLAS, ARI ATEN GONEȘTE CU FURIE. VREA SĂ RECUPEREZE RĂMÎNEREA ÎN URMĂ DIN FRANȚA.
PEUGEOT
1
CE S-A ÎNTÎMPLAT?
MOTOR DEFECT
NISSAN
REPEDE LA TREABĂ! ÎMPINGEM NISSANUL PATROL PÎNĂ LA IEȘIREA DIN TRECĂTOARE.
7
22
ARO
MAȘINA ARO ÎMPINGE NISSANUL.
TOATĂ LUMEA VORBESTE DE ISPRAVA DUMNEAVOASTRĂ. AȚI ELIBERAT TRECĂTOAREA DE UN „DOP" CARE PUTEA BLOCA RALIUL. AVEȚI O MAȘINĂ FORMIDABILĂ ȘI UN MOTOR SENZAȚIONAL!
TELE
ARO
PRESS
MOTORUL ESTE OPERA LUI RĂZVAN GHICA. CU PROIECTUL ACESTUI MOTOR, RĂZVAN ȘI-A LUAT DIPLOMA DE INGINER.
ARO
BRAVO, MATEI! DEȘI AȚI PIERDUT MINUTE BUNE SCOȚÎNDU-I LA LIMAN PE CONCURENȚII DE PE NISSAN, TOTUȘI AȚI REALIZAT AL TREILEA TIMP AL PROBEI!
ARO
BĂIEȚI, DESPACHETAȚI SACII DE DORMIT ȘI... NOAPTE BUNĂ. MÎINE AVEM PRIMA ÎNTÎLNIRE CU SAHARA. ABIA DE ACUM ÎNCOLO ÎNCEPE „DISTRACȚIA".

Raliul

4. ÎN LUPTĂ CU NISIPURILE

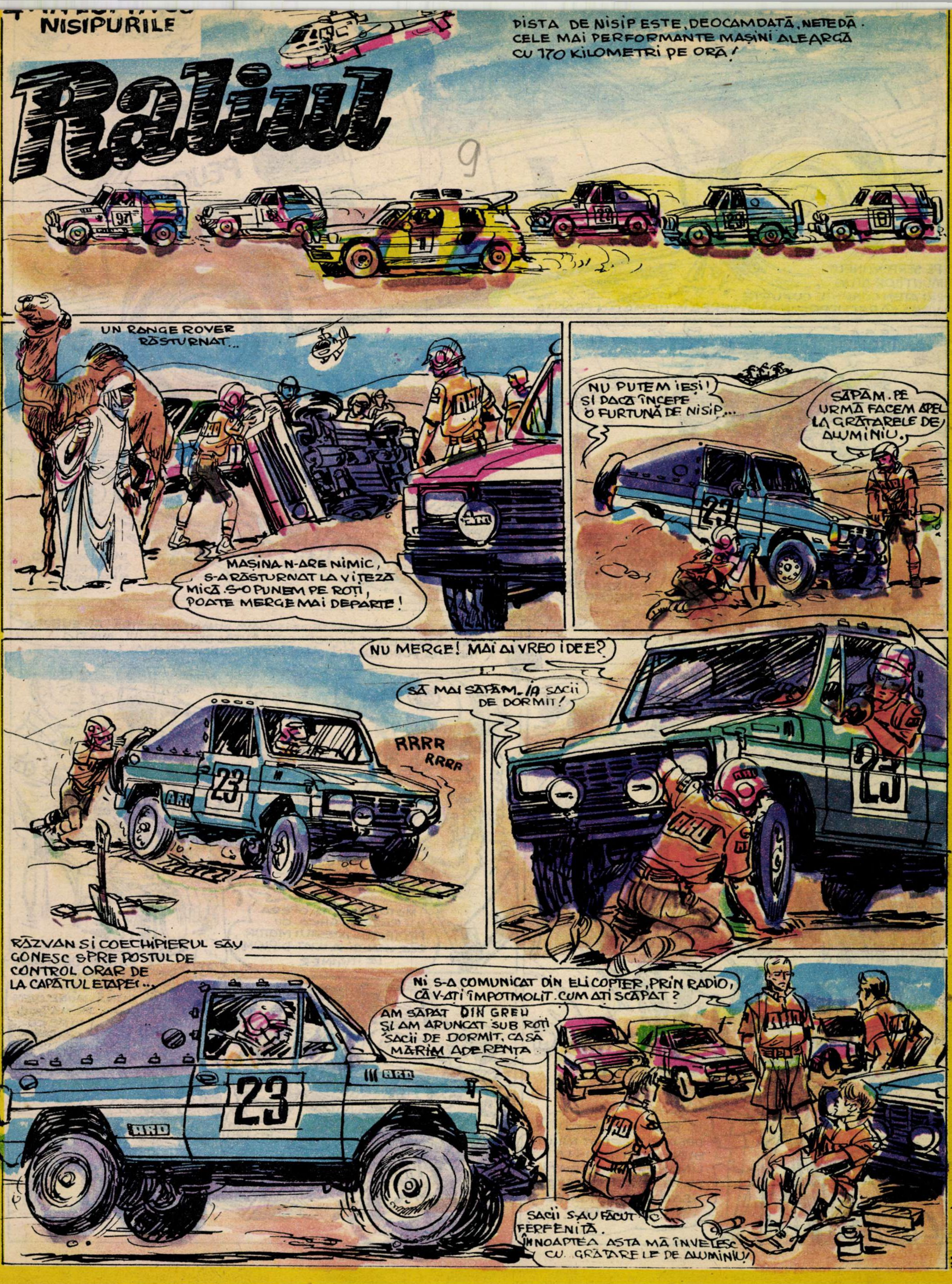
PISTA DE NISIP ESTE, DEOCAMDATĂ, NETEDĂ. CELE MAI PERFORMANTE MAȘINI ALEARGĂ CU 170 KILOMETRI PE ORĂ!
9
97
1
23
UN RANGE ROVER RĂSTURNAT...
MAȘINA N-ARE NIMIC, S-A RĂSTURNAT LA VITEZĂ MICĂ. S-O PUNEM PE ROȚI, POATE MERGE MAI DEPARTE!
NU PUTEM IEȘI! ȘI DACĂ ÎNCEPE O FURTUNĂ DE NISIP...
SĂPĂM. PE URMĂ FACEM APEL LA GRĂTARELE DE ALUMINIU.
NU MERGE! MAI AI VREO IDEE?
SĂ MAI SĂPĂM. IA SACII DE DORMIT!
RRRR RRRR
ARO
RĂZVAN ȘI COECHIPIERUL SĂU GONESC SPRE POSTUL DE CONTROL ORAR DE LA CAPĂTUL ETAPEI...
NI S-A COMUNICAT DIN ELICOPTER, PRIN RADIO, CĂ V-AȚI ÎMPOTMOLIT. CUM AȚI SCĂPAT?
AM SĂPAT DIN GREU ȘI AM ARUNCAT SUB ROȚI SACII DE DORMIT, CA SĂ MĂRIM ADERENȚA
SACII S-AU FĂCUT FERFENIȚĂ. ÎN NOAPTEA ASTA MĂ ÎNVELESC CU GRĂTARELE DE ALUMINIU!

(Va urma)

TRĂIASCĂ 23 AUGUST!

31-34
AUGUST 1987,
ANUL XXI
(NR. 1 034 – 1 037)

Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Viaţa social-politică a ţării este marcată în această lună de aniversarea de către întreaga noastră naţiune a victoriei revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă de la 23 August 1944, moment de referinţă în istoria patriei noastre, care a schimbat pentru totdeauna destinele poporului român. Marea sărbătoare naţională a României capătă în acest an semnificaţii deosebite, avînd loc în atmosfera de puternică efervescenţă patriotică generată de omagierea de către întregul nostru popor a împlinirii, în această vară, a 22 de ani de la Congresul al IX-lea al partidului, eveniment de excepţională importanţă care a marcat o nouă etapă în dezvoltarea economico-socială a ţării, în ridicarea României pe cele mai înalte culmi de progres şi civilizaţie.

Luminoasa aniversare a insurecţiei naţionale de acum 43 de ani se desfăşoară, de asemenea, sub semnul puternicei angajări revoluţionare a comuniştilor, a tuturor oamenilor muncii pentru înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al P.C.R., a Programului ideologic al partidului, a indicaţiilor şi orientărilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, în vederea întîmpinării cu rezultate deosebite a Conferinţei Naţionale a Partidului Comunist Român.

În acest amplu context social-politic, desfăşurarea, în această lună, a Congresului educaţiei politice şi culturii socialiste reprezintă un moment de o deosebită semnificaţie pentru întreaga activitate politico-ideologică şi cultural-educativă a partidului şi statului, pentru formarea şi dezvoltarea trăsăturilor omului nou, ale revoluţionarului de mîine, cu o înaltă conştiinţă politică, multilateral pregătit profesional, cu un larg orizont de cunoştinţe în toate domeniile.

Cinstind aceste mari evenimente din viaţa patriei şi partidului, comuniştii, toţi oamenii muncii din industrie, agricultură şi construcţii, din celelalte domenii ale economiei naţionale desfăşoară o intensă activitate pentru înfăptuirea preţioaselor indicaţii şi orientări date de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., care a avut loc, sub preşedinţia secretarului general al partidului, în ziua de 3 august. Această impresionantă mobilizare de forţe la nivelul economiei naţionale are ca important obiectiv îndeplinirea integrală a prevederilor de plan pe luna august şi pe trimestrul III al acestui an, an hotărîtor pentru realizarea obiectivelor din actualul cincinal.

Realizarea ritmică a producţiei fizice, la toate sortimentele, asigurarea, cu prioritate şi la un înalt nivel calitativ, a producţiei destinate exportului, livrarea, la termenele stabilite, a întregului fond de marfă prevăzut în contractele încheiate cu beneficiarii externi, folosirea intensivă a maşinilor şi utilajelor, executarea la timp a reparaţiilor curente şi capitale, încadrarea strictă în normele de consum stabilite, reducerea cheltuielilor materiale, diminuarea stocurilor şi introducerea lor în circuitul economic, ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor, creşterea productivităţii şi sporirea eficienţei economice – sînt principalele direcţii în care acţionează colectivele muncitoreşti, toţi oamenii muncii, în frunte cu comuniştii. Pe şantiere s-a intensificat energic ritmul de lucru, atît în ce priveşte lucrările de construcţii cît şi montajul utilajelor, avîndu-se în vedere că o parte importantă din producţia planificată în acest trimestru va trebui realizată pe seama noilor capacităţi.

Aceste probleme ce privesc dezvoltarea eficienţei economice şi modernizarea procesului de producţie au fost, în această perioadă, larg dezbătute în cadrul adunărilor generale ale oamenilor muncii, în fiecare întreprindere, în fiecare unitate economică. Oamenii muncii nutresc ferma convingere, aşa cum a subliniat tovarăşul Nicolae Ceauşescu în şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., că sînt create toate condiţiile pentru realizarea sarcinilor stabilite, că, printr-o amplă mobilizare a tuturor forţelor, printr-o temeinică organizare a producţiei, a întregii activităţi, prin întărirea ordinii, disciplinei şi spiritului de răspundere, planul poate fi îndeplinit ritmic şi integral, la toţi indicatorii, la un nivel superior de calitate şi eficienţă.

Lucrătorii ogoarelor, oamenii muncii din agricultură, mobilizaţi de indicaţiile şi orientările formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, acţionează, de asemenea, cu hotărîre pentru intensificarea la maximum, în continuare, a tuturor lucrărilor de recoltare şi pentru strîngerea, transportul şi depozitarea, în cel mai scurt timp, a producţiei culturilor de vară, avînd totodată în atenţie efectuarea, în bune condiţii, a celei de-a doua culturi, precum şi a celorlalte lucrări de sezon, folosirea cu maximă eficienţă a sistemelor de irigaţii, pregătirea şi desfăşurarea exemplară a recoltării florii-soarelui, soiei, sfeclei, cartofilor, precum şi a legumelor, a fructelor şi strugurilor, depozitarea în bune condiţii a furajelor, buna pregătire a însămînţărilor de toamnă, pregătirea, încă din luna august, a recoltării şi depozitării porumbului.

Răspunzînd prin fapte însufleţitoarelor indicaţii ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, imprimînd un ritm înalt întrecerii socialiste desfăşurate în cinstea Conferinţei Naţionale a Partidului Comunist Român şi a zilei de 23 August, clasa muncitoare, toţi oamenii muncii din ţara noastră, dau expresie, cu abnegaţie şi dăruire comunistă, revoluţionară, adeziunii fierbinţi la politica internă şi externă a partidului şi statului nostru, hotărîrii neabătute de a asigura afirmarea economiei noastre ca o economie modernă, eficientă, spre binele şi prosperitatea poporului român, a scumpei noastre patrii.

Înfăptuirea insurecției armate, la 23 August 1944, a însemnat începutul revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, a pus capăt participării României la războiul purtat alături de Germania hitleristă și a dus la trecerea întregii armate române la lupta împotriva hitlerismului, pentru eliberarea deplină a patriei și înfrîngerea fascismului.

În același timp, revoluția de la 23 August a deschis calea unor mari transformări revoluționare, democratice în patria noastră. Odată cu victoria revoluției de eliberare socială și națională începe o nouă perioadă în activitatea partidului, în dezvoltarea independentă a României.

NICOLAE CEAUȘESCU

23 AUGUST 1944

23 AUGUST 1944 1987

Marea sărbătoare națională a poporului român

În urmă cu 43 de ani, la 23 August 1944, istoria a înscris în paginile sale un moment de răscruce din viața poporului român — declanșarea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, care a deschis calea celor mai profunde prefaceri revoluționare din întreaga existență a poporului nostru. Într-o impresionantă unitate, toți fiii țării s-au ridicat la luptă pentru salvarea patriei, pentru făurirea României libere și democratice.

Istoricele evenimente din August 1944 ilustrează cu deosebită putere patriotismul fierbinte al Partidului Comunist Român, înalta răspundere cu care comuniștii au luptat în acele momente de grea cumpănă pentru prezentul și viitorul țării. Într-adevăr, partidul a fost forța care, cu neabătută consecvență, a acționat pentru unirea pe o singură platformă politică a tuturor forțelor patriotice, democratice, antifasciste din societatea românească împotriva fascismului și a războiului. Prin statornica sa acțiune a fost realizată, în cursul unui complex proces, cea mai largă coaliție de forțe social-politice din istoria românească, ceea ce a dus practic la izolarea regimului antonescian, chezășuind astfel izbînda insurecției. Prin toate acestea, a fost cu strălucire confirmată capacitatea partidului comunist de a organiza și uni energiile revoluționare ale poporului, de a-l conduce spre victoria legitimelor sale aspirații.

Revoluția noastră din August 1944 a marcat începutul participării României la războiul antihitlerist. În această luptă, poporul român a pus la dispoziția frontului întregul său potențial militar și economic, aducîndu-și o prețioasă contribuție la înfrîngerea fascismului. Vreme de aproape 9 luni de zile, peste o jumătate de milion de ostași români au luat parte la lupta împotriva Germaniei naziste, dînd grele jertfe de sînge pentru alungarea cotropitorilor de pe sacrul pămînt al patriei noastre și pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și a unei părți din teritoriul Austriei. Avîndu-se în vedere numărul ostașilor săi și marele aport material, România a devenit a patra forță a coaliției antihitleriste. Prin insurecția victorioasă din August 1944, unul dintre evenimentele hotărîtoare ale celui de-al doilea război mondial, prin participarea activă, susținută la războiul antihitlerist, România a contribuit la scurtarea acestuia cu peste 200 de zile, la instaurarea mai grabnică a păcii pe atît de greu încercatul pămînt al Europei.

Ziua de 23 August 1944 a marcat începutul unei perioade noi în istoria țării, perioadă în care poporul român, condus de partidul comunist, a asigurat înfăptuirea unor transformări revoluționare structurale: înlăturarea vechii orînduiri, întemeiate pe inegalitate și asuprire, construirea societății noi, socialiste. Pe acest drum, epoca inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului constituie răstimpul celor mai ample și rodnice înfăptuiri. În toți acești ani, a crescut în ritmuri impresionante avuția națională, s-au dezvoltat și modernizat forțele de producție, s-a asigurat repartizarea lor armonioasă pe întreg cuprinsul patriei. S-a făurit și perfecționat neîntrerupt un cadru larg democratic care asigură accesul nemijlocit al tuturor cetățenilor țării la elaborarea și adoptarea programelor de dezvoltare economico-socială, la conducerea țării. S-au realizat lucrări constructive de o anvergură fără precedent, s-a înnoit din temelii înfățișarea așezărilor patriei, s-au dezvoltat puternic știința, învățămîntul, arta și cultura. O politică externă activă, principială, numeroase contribuții la soluționarea constructivă a problemelor lumii contemporane au adus României socialiste un binemeritat prestigiu internațional.

Strălucitul bilanț al mărețelor înfăptuiri din acești ultimi 22 de ani este legat de gîndirea și activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, strălucitul militant patriot a cărui viață exemplară s-a identificat cu lupta partidului, cu idealurile supreme ale poporului. În inima și conștiința poporului, ca și în paginile marii cărți de istorie a patriei, acest răstimp de glorioase împliniri socialiste poartă numele marelui său ctitor: **EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU.** Aceste mărețe realizări, expresie a forței de creație a poporului nostru, liber și stăpîn pe soarta sa, reprezintă trainicul suport al certitudinii că, sub conducerea partidului, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, oamenii muncii din țara noastră vor dobîndi noi și noi victorii, ridicînd România pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație socialistă.

CÎNTAREA ROMÂNIEI

CONȘTIINȚA SOCIALISTĂ, IZVOR DE DEVOTAMENT PATRIOTIC, CUTEZANȚĂ REVOLUȚIONARĂ ȘI ENERGIE CREATOARE

Cel de-al III-lea Congres al educației politice și culturii socialiste se înscrie în viața societății românești, în efervescenta actualitate social-politică a țării ca un eveniment cu profunde semnificații. Din perspectiva marilor imperative ale epocii pe care o străbate acum țara noastră, el prilejuiește o amplă analiză a realizărilor obținute în opera de dezvoltare a conștiinței noi, socialiste și a gîndirii revoluționare, în dezvoltarea culturii și artei naționale, elaborînd un amplu program de acțiune pentru creșterea eficienței întregii activități politico-ideologice și cultural-educative.

Congresul încununează o largă suită de acțiuni și manifestări politice pregătitoare, care au dat vibrantă expresie recunoștinței profunde și dragostei nețărmurite a întregului nostru popor față de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** a cărui gîndire cutezătoare și vastă activitate politico-ideologică se află la temelia mărețelor izbînzi dobîndite de poporul nostru în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, a profundelor transformări înnoitoare petrecute în acest răstimp în societatea românească. S-a dat expresie, totodată, sentimentelor de aleasă stimă și prețuire față de tovarășa academician doctor inginer **Elena Ceaușescu,** pentru contribuția sa remarcabilă la dezvoltarea științei, învățămîntului, culturii și artei în patria noastră, pentru neobosita și prodigioasa sa activitate desfășurată în conducerea partidului și statului.

Lucrările celui de-al III-lea Congres al educației politice și culturii socialiste reprezintă o strălucită ilustrare a profundului democratism al orînduirii noastre, a participării active, nemijlocite, eficiente a tuturor oamenilor muncii la dezbaterea tuturor problemelor ce privesc prezentul și viitorul patriei, la elaborarea și înfăptuirea întregii politici a partidului și statului nostru. Prin larga cuprindere problematică, prin caracterul de lucru, constructiv, congresul constituie un moment de hotărîtoare însemnătate în întreaga activitate de dezvoltare a conștiinței socialiste, de formare a omului nou, ilustrînd, o dată mai mult, atenția deosebită pe care partidul o acordă muncii ideologice și politico-educative, dezvoltării necontenite a culturii și artei socialiste, amplificării contribuției acestora la opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Această statornică preocupare își are izvorul în concepția profund novatoare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia edificarea noii orînduiri constituie un proces revoluționar neîntrerupt, solicitînd cu consecvență gîndire și acțiune sub semnul spiritului revoluționar. În această viziune, făurarii noii orînduiri trebuie să fie oameni cu un larg orizont cultural, cu un bogat volum de cunoștințe politice, științifice, tehnice și de cultură generală și, deopotrivă, oameni cu înaltă conștiința revoluționară și un profil moral înaintat. Omul nou trebuie să fie capabil să descifreze în profunzime sensurile și semnificațiile evenimentelor actualității politice, să cunoască și să înțeleagă aprofundat obiectivele politicii partidului și statului nostru și, totodată, să pună cu hotărîre toate cunoștințele și priceperea sa în slujba înfăptuirii exemplare a programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

În spiritul acestei concepții, în întreaga perioadă inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului s-a acționat cu neabătută consecvență pentru perfecționarea activității ideologice și politico-educative, pentru înflorirea culturii și artei naționale. Astăzi în orașele și satele țării ființeaza 8 000 de cămine culturale și case de cultură, 5 560 de cinematografe, 460 de muzee și case memoriale, 46 de teatre. Anual se tipăresc peste 3 000 de titluri de carte într-un tiraj de mai mult de 66 milioane de exemplare.

Din inițiativa secretarului general al partidului, s-a organizat, începînd cu anul 1976, Festivalul Național „Cîntarea României", cadru propice de participare a milioane și milioane de oameni ai muncii la actul de creație cultural-artistică și tehnico-științifică, de manifestare și afirmare a talentelor autentice existente în mijlocul poporului nostru. Astfel, la ultima ediție, cea de-a VI-a, a Festivalului Național „Cîntarea României" au participat 226 000 colective artistice cu peste cinci milioane de interpreți și creatori. Cu drept cuvînt se poate spune că astăzi poporul, în întregul său, este făuritorul culturii și artei socialiste, că geniul popular cunoaște în această epocă împliniri fără precedent în toate domeniile creației cultural-artistice și tehnico-științifice. Ele reprezintă, alături de celelalte mărețe înfăptuiri ale Epocii Nicolae Ceaușescu, expresia forței de creație istorică a unui popor liber, stăpîn pe destinele sale și care își construiește conștient prezentul și viitorul.

TELEGRAMA ADRESATĂ TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU

Secretar general al Partidului Comunist Român, Preşedintele Republicii Socialiste România,

de către participanţii la Forumul Naţional al pionierilor

PENTRU PATRIE ŞI PARTID, PENTRU COMUNISM, ÎNAINTE!
FORUM '87

Mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu,

În numele pionierilor şi şoimilor patriei, al tuturor copiilor României socialiste şi al cadrelor care le îndrumă activitatea, noi, participanţii la cel de-al XIV-lea Forum Naţional al pionierilor, vă adresăm din adîncul inimilor cele mai alese sentimente de neţărmurită dragoste şi profundă recunoştinţă pe care le nutrim faţă de Dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, cel mai apropiat prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, mulţumindu-vă fierbinte pentru minunatele condiţii de viaţă, muncă şi învăţătură ce ne sînt asigurate, pentru atenţia şi grija părintească cu care înconjuraţi permanent copilăria noastră fericită.

Exprimăm, totodată, cu aleasă dragoste, stimă şi deosebit respect, cele mai calde mulţumiri tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, eminent om politic şi de ştiinţă, militant de frunte al partidului şi statului nostru, care, prin prestigioasa activitate pe care o desfăşoară, aduce o contribuţie de seamă la elaborarea şi înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială a patriei, la dezvoltarea continuă a ştiinţei, învăţămîntului şi culturii româneşti, pentru formarea şi afirmarea multilaterală a personalităţii umane.

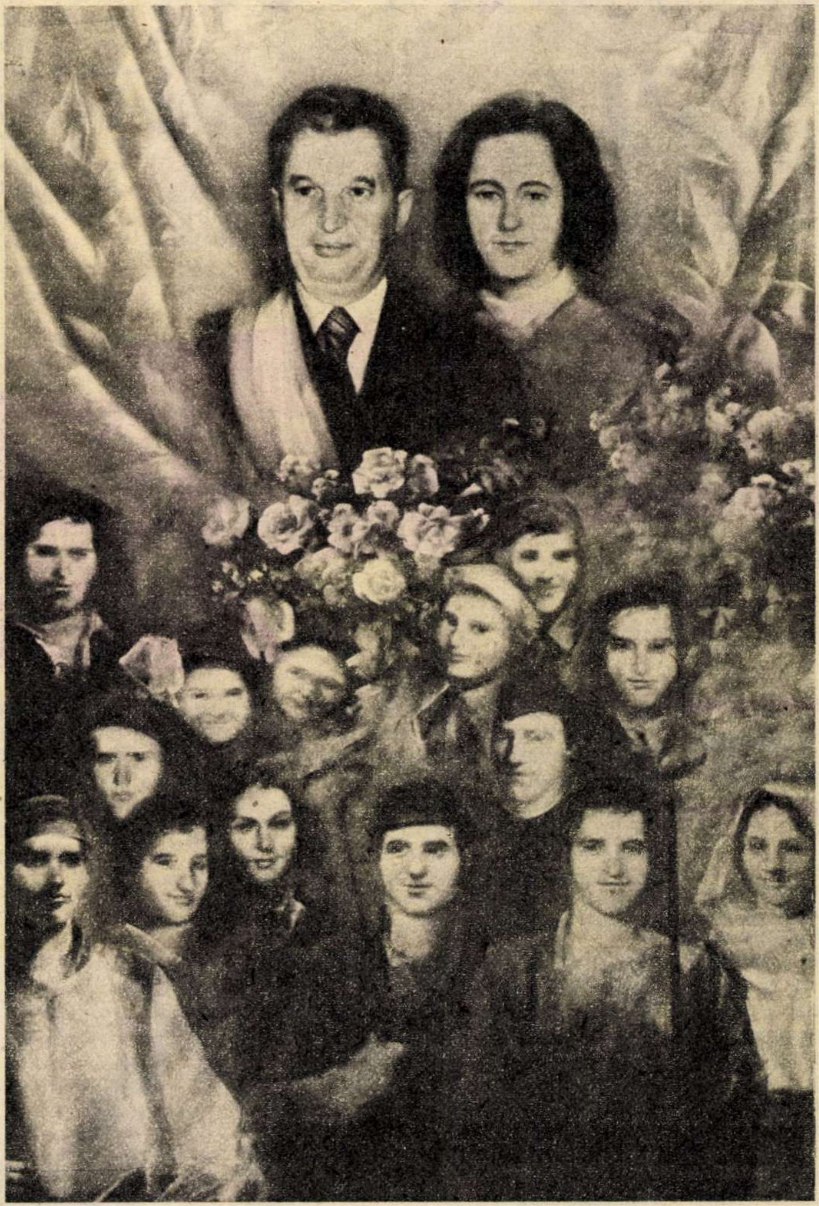

Lucrările Forumului Naţional al pionierilor, desfăşurate în atmosfera de puternic entuziasm şi angajare patriotică în care întregul nostru popor întîmpină, prin noi fapte de muncă, apropiata Conferinţă Naţională a partidului, au dat expresie sentimentelor de înaltă mîndrie patriotică ce animă cea mai tînără generaţie a patriei faţă de strălucitele succese obţinute prin muncă eroică de poporul român, strîns unit în jurul partidului, în anii construcţiei socialiste şi, cu deosebire, în perioada de glorioase împliniri inaugurată de cel de-al IX-lea Congres, de cînd în fruntea partidului şi a ţării vă aflaţi Dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, marele Erou al neamului, personalitate proeminentă a epocii contemporane.

Puternic însufleţiţi de strălucitul Dumneavoastră exemplu de muncă şi viaţă, de comunist revoluţionar şi patriot înflăcărat, noi, purtătorii cravatelor roşii cu tricolor, sîntem ferm hotărîţi să nu precupeţim nici un efort pentru a învăţa şi munci temeinic, pentru a ne însuşi cele mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, ale cunoaşterii în toate domeniile de activitate, pentru că numai în acest fel vom putea continua, aşa cum ne-aţi îndemnat Dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, minunatele realizări ale poporului nostru, tradiţiile revoluţionare, trecutul de luptă al înaintaşilor, pentru a construi viitorul de aur al patriei noastre socialiste — comunismul.

Mîndri că trăim în această epocă de mari împliniri, Epoca Nicolae Ceauşescu, crescînd odată cu măreţele ctitorii ale acestor ani glorioşi, învăţînd de la comunişti cutezanţa revoluţionară, ne angajăm solemn, mult stimate tovarăşe secretar general, să răspundem întotdeauna prezent la chemările şi îndemnurile Dumneavoastră, să ne iubim cu ardoare patria, partidul şi poporul, să ne aducem contribuţia la înflorirea ţării, să ne îndeplinim fără preget îndatorirea patriotică de a învăţa şi munci pentru a ne forma ca tineri revoluţionari demni de măreţia acestor ani eroici, de viitorul comunist al scumpei noastre patrii.

Noi, vlăstare ale României socialiste, ştim că numai în condiţii de linişte şi pace copiii pot creşte şi învăţa, se pot bucura de o copilărie fericită, pregătindu-se pentru a se împlini ca oameni adevăraţi şi, de aceea, vă mulţumim din suflet, iubit şi drag conducător, pentru vasta şi strălucita activitate pe care Dumneavoastră, mult stimate tovarăşe preşedinte, o desfăşuraţi cu înaltă răspundere şi profund umanism pentru asigurarea triumfului raţiunii şi al păcii, pentru înţelegere, prietenie şi colaborare între toate popoarele, pentru o lume mai bună şi mai dreaptă pe planeta noastră.

Mulţumindu-vă încă o dată cu toată căldura sufletelor noastre tinere pentru dragostea, grija şi atenţia cu care înconjuraţi şi ocrotiţi permanent cele mai tinere generaţii ale ţării, vă rugăm, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, cu deosebită stimă şi profund respect, să primiţi urările noastre fierbinţi de multă sănătate şi putere de muncă, spre binele şi fericirea întregului popor, pentru continua măreţie şi prosperitate a României socialiste, pentru ridicarea scumpei noastre patrii pe cele mai înalte culmi ale progresului şi civilizaţiei.

PARTICIPANŢII LA FORUMUL
NAŢIONAL AL PIONIERILOR

PENTRU PATRIE ȘI PARTID
PENTRU COMUNISM - ÎNAINTE !

GLORIE EPOCII DE AUR A ȚĂRII

Ne-nvață munca, visul, măreția Partidul, Ceaușescu, România!

Monumentul „Victoriei" din Constanța, în zi de august a Forumului Național al pionierilor. Platoul unde se află complexul statuar este animat de o strălucire sărbătorească. Flamurile scumpe ale patriei și partidului flutură senin în briza caldă a mării. Deviza forumului își găsește ecoul mobilizator în cugetele celor prezenți. Numeroșii interpreți — pionieri, șoimi ai patriei și uteciști -- compun tabloul sclipitor și diafan care precede deschiderea spectacolului evocare **„Glorie epocii de aur a țării".** Se aude semnalul sonor al trompetelor. În acest preludiu înflăcărat, glasuri cristaline intonează cîntecul forumului. Încep să se desfășoare pe scenă imagini vii, mărturii ale copilăriei fericite pe pămîntul României, ale simțămintelor de patriotism ardent, exprimate alegoric prin vers, cîntec, dans. În pas ceremonios, pionieri și șoimi ai patriei se îndreaptă spre soclul monumentului și depun jerbe de flori. Este semnul pios de profundă cinstire a înaintașilor care și-au jertfit viața pentru patrie și libertate. Și iată un alt moment scenic care, răsărind solar, simbolizează evenimentul istoric de la 23 August. Recitatorii scandează: „Victoria socialismului în țară/ Mărețe porți de aur a deschis/ Înalță-te-n glorii, plai de vis/ Te-nalță-n glorii, vatră milenară!". Uteciștii, în ritm de dans amplu, înalță tricolorul patriei și copiii dansează entuziast, fluturînd eșarfe roșii. „Începe marea epopee, țară!", rostește avîntat glasul recitatorului. Congresul epocal, al IX-lea Congres al partidului, mîndrele ctitorii ale Epocii de aur, Epoca Nicolae Ceaușescu, sînt reprezentate în dansul ferm al salopetelor muncitorești; recoltele ogoarelor îmbelșugate sînt sugerate de copiii în costume naționale; ei înfățișează o încîntătoare broderie a pașilor vioi și plini de voie bună. Anii de școală, copilăria lipsită de griji, sub cerul senin al patriei, dorința lucidă să fie pace pe întregul Pămînt aduc în spectacol imagini sensibile de candoare și lirism: copii sprinteni, în uniforme școlare, balerini într-un zbor lin al pașilor, fetițe ca floricele de cîmp, toți dansatorii evoluează cu grație și gingășie într-un evantai al culorilor, nuanțate cu alb și azuriu. Momentele apoteotice ale spectacolului exprimă simțămintele de adîncă recunoștință pentru cel mai iubit fiu al națiunii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru tovarășa Elena Ceaușescu, care veghează cu grijă părintească fericirea copiilor pămîntului românesc. Spectacolul în întregime se constituie într-un omagiu plin de ardoare și elan, capătă o însuflețire culminantă. Un dans al florilor îmbujorate... Un dans al sorilor impunători... Pași înaripați... Chipurile tinere radiind surîsuri încrezătoare... Glasuri melodioase... Eșarfe ondulîndu-se frenetic... Ghirlande și portaluri de flori... Întreaga suflare de pe scenă și, în consens unanim, întreaga asistență a delegaților și invitaților la forum împărtășesc un cînt de slavă, un imn al bucuriei.

Spectacolul evocare „Glorie epocii de aur a țării", dedicat celei mai glorioase epoci din istoria patriei, Epoca Nicolae Ceaușescu, s-a desfășurat într-o atmosferă entuziasta, exprimînd dragostea și recunoștința fierbinte a tinerei generații față de patrie și partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitorul României moderne.

MARGARETA MICU

PATRIEI ȘI PARTIDULUI
PENTRU PATRIE
PENTRU COMUNISM

FORUM '87
Pentru patrie și partid, pentru comunism, înainte !

ÎNTÎLNIREA PARTICIPANȚILOR LA FORUMUL NAȚIONAL AL PIONIERILOR CU MEMBRI AI BIROULUI ȘI SECRETARIATULUI C.C. AL U.T.C.

Participanții la cel de-al XIV-lea Forum Național al pionierilor, care și-a desfășurat lucrările la Constanța și Năvodari, au avut la 1 august o întîlnire cu membri ai Biroului și Secretariatului C.C. al U.T.C.

În cadrul întîlnirii, desfășurată în atmosfera entuziastă, de puternică angajare patriotică, prin care tînăra generație, alături de întregul nostru popor, întîmpină ziua de 23 August și Conferința Națională a partidului, tovarășul Nicu Ceaușescu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., a prezentat preocupările actuale ale U.T.C. privind educarea comunistă, revoluționară, prin muncă și pentru muncă a tineretului și copiilor, creșterea contribuției tinerei generații la înfăptuirea Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Au fost relevate principalele direcții, căi și modalități de acțiune ale organizațiilor de tineret și copii în procesul de educare și formare revoluționară, pentru muncă și viață a tinerei generații, al cărei țel suprem este acela de a servi cauza poporului, a partidului, a socialismului și comunismului.

O importanță decisivă o are în acest sens — a arătat primul-secretar al C.C. al U.T.C. — aplicarea în procesul instructiv-formativ, în întreaga activitate cu tinerii, a hotărîrilor cuprinse în documentele celui de-al XIII-lea Congres al partidului, a ideilor, orientărilor și îndemnurilor adresate tinerei generații de secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Totodată, la întîlnire s-a subliniat necesitatea perfecționării continue a formelor și metodelor folosite de Uniunea Tineretului Comunist și de Organizația Pionierilor pentru o pregătire mai bună, teoretică și practică, a tuturor copiilor și tinerilor, în cultul muncii, al respectului față de tradițiile comuniste, revoluționare, față de marile valori create de înaintași.

Evocîndu-se participarea tineretului la vasta operă de edificare socialistă a țării, s-a arătat că, și pe viitor, tinerii sînt chemați să contribuie la realizarea unor mărețe și cutezătoare ctitorii ale acestei epoci înfloritoare a României, călăuzindu-se și formîndu-se astfel la înalta școală revoluționară a șantierelor muncii patriotice.

S-a subliniat, de asemenea, necesitatea participării tot mai largi a tineretului la conceperea și desfășurarea acțiunilor cultural-educative, sportive, turistice și de pregătire pentru apărarea patriei, pentru a se situa astfel la înălțimea încrederii și responsabilității cu care partidul, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, înconjoară tînăra generație a patriei noastre.

*

Participanții la întîlnire au asistat, în continuare, la un amplu spectacol omagial, prezentat de formații artistice ale pionierilor.

Pionieri la școala muncii

Ziua pe care pionierii participanți la Forumul Național au dedicat-o schimbului de experiență cu tinerii muncitori fruntași din cîteva unități economice constănțene a fost așteptată cu viu interes. Cele cîteva ore petrecute la Întreprinderea de construcții navale și la „Navlomar“ - platforma portuară Constanța -, la Întreprinderea „Integrata“ de lînă, Întreprinderea de prelucrare a lemnului din municipiul Constanța și la Combinatul petrochimic Midia-Năvodari le-au oferit tuturor prilejul de a cunoaște îndeaproape munca tinerilor și de a-și îmbogăți cunoștințele cu privire la numeroase meserii. Și, pretutindeni, și-au făcut mulți prieteni.

Ctitorie a Epocii Nicolae Ceaușescu, Combinatul petrochimic Midia-Năvodari este una dintre cele mai mari unități de acest fel din țară. Aici se prelucrează anual importante cantități de țiței, obținîndu-se carburanți, precum și unele substanțe rezultate în urma chimizării petrolului ce se folosesc apoi în industria maselor plastice. Întregul proces de producție este automatizat. Dintre cei circa 5 000 de oameni ai muncii, majoritatea sînt tineri, cu înaltă calificare profesională în cele mai diferite domenii, pentru că, la Midia-Năvodari, specialitățile legate de chimia petrolului își dau mîna cu electronica, automatica, cibernetica, fizica și matematica.

În vizita lor, pionierii s-au oprit cu deosebit interes la secția de cracare catalitică. Aici este inima rafinăriei. De la pupitrele de comandă, muncitorii urmăresc - cu ochii la sute de beculețe, triunghiuri și pătrate colorate - procesele ce se petrec clipă de clipă în uriașele retorte. Pionierii au adresat specialiștilor numeroase întrebări, aflînd lucruri mai puțin cunoscute, de pildă, cum se obține cocsul din petrol și cum se recuperează gazul.

...În soarele de august, siluetele macaralelor de dimensiuni ciclopice ale Întreprinderii de construcții navale Constanța îi întîmpină pe pionieri încă de departe. Apoi, cînd pașii îi poartă prin diferite sectoare ale întreprinderii, își dau seama că aici totul este într-adevăr uriaș: cheiurile, docurile uscate și plutitoare, dotate cu instalații de ridicare, cu utilaje moderne de o înaltă tehnicitate, ca și forța de muncă și entuziasmul celor peste 6 000 de specialiști și muncitori de înaltă calificare care construiesc nave ce străbat mările și oceanele lumii.

Unitate economică cu vechi tradiții, Întreprinderea de construcții navale Constanța a cunoscut în anii Epocii Nicolae Ceaușescu o dezvoltare deosebită. În halele și docurile sale, ce se întind pe o suprafață de peste 70 de hectare, întîlnim cargouri, petroliere, feriboturi, docuri plutitoare, echipamente pentru platforme de foraj marin și altele. Și tot aici se efectuează reparații la orice tip de navă, a cărei capacitate poate fi de pînă la 200 000 tdw.

Gazdele, oameni harnici și pricepuți, dau oaspeților explicații detaliate și răspund cu plăcere la toate întrebările. Astfel, pionierii află amănunte despre munca în fiecare sector și că aici tinerii se preocupă permanent de îmbogățirea cunoștințelor, de specializarea continuă în meserie. Noii prieteni ai pionierilor participanți la forum le-au pregătit acestora și bucuria de a asista la scoaterea pe docul uscat a navei petroliere „Pacea“ și trecerea ei în sectorul de finisări.

...În incinta Întreprinderii „Integrata“ de lînă, oaspeții sînt întîmpinați sărbătorește cu călduroase urări de bun venit de către conducerea întreprinderii și membrii comitetului U.T.C. În curtea mare, inundată de verdeață, se înalță halele în care firele diafane de lînă se metamorfozează în zeci de sortimente de stofe fine, de înaltă calitate. Dar înainte de a cunoaște pe viu ce se întîmplă acolo, sub bolțile de sticlă, oaspeților le sînt prezentate momente din istoricul acestei tinere întreprinderi, construită în anii socialismului.

Aici, ca și în toate celelalte unități economice din municipiu, pionierii participanți la Forumul Național au avut prilejul să-i cunoască pe mulți dintre muncitorii constănțeni care, alături de toți oamenii muncii din țară, depun rodnice eforturi pentru îndeplinirea sarcinilor de producție.

ECATERINA ROȘCA

FORUM '87

Pionierii delegaţi şi-au îndeplinit cu cinste mandatele încredinţate de milioanele de pionieri ai patriei!

Aşteptate de fiecare dată cu nerăbdare şi deosebit interes, dezbaterile desfăşurate în cadrul Forumului Naţional s-au bucurat de larga participare a pionierilor delegaţi. În a doua zi după deschiderea în mod solemn a forumului, a avut loc prima dezbatere, intitulată **„Activitatea politico-educativă desfăşurată de consiliile şi comandamentele pionereşti pentru creşterea răspunderii pionierilor şi şcolarilor faţă de învăţătură şi pregătirea practică, a calităţii întregii activităţi“.** *Pe agenda forumului s-au mai aflat, de asemenea, dezbaterile:* **„Preocuparea consiliilor şi comandamentelor pionereşti pentru educarea patriotică, revoluţionară a pionierilor şi şcolarilor, organizarea şi desfăşurarea activităţilor cultural-artistice în cadrul Festivalului Naţional „Cîntarea României“** *şi* **„Forme şi modalităţi folosite de comandamentele pionereşti pentru planificarea, organizarea şi conducerea activităţii lor, perfecţionarea vieţii de organizaţie, îndrumarea de către detaşamentele de pionieri a grupelor de şoimi ai patriei“.**

În spiritul larg al democraţiei pionereşti, pionierii delegaţi au analizat aspecte dintre cele mai importante ale vieţii de organizaţie, s-au angajat într-un fructuos dialog, împărtăşindu-şi unii altora din bogata experienţă, aducînd în forum numeroase şi valoroase idei şi propuneri.

În centrul atenţiei vorbitorilor s-a aflat învăţătura — principala îndatorire patriotică a purtătorilor cravatei roşii cu tricolor. Mulţi dintre aceştia au raportat cu mîndrie rezultate meritorii — promovabilitate de sută la sută, mediocritate scăzută — în unităţile şi detaşamentele pe care le reprezentau. Alţii s-au oprit asupra cauzelor unor rămîneri în urmă şi a metodelor folosite pentru îndreptarea acestor situaţii nedorite. Alice Nedelcu, de pildă, dintr-o comună prahoveană, Bucov, a insistat asupra eficienţei metodelor de stimulare, de încurajare a eforturilor de autodepăşire. Ea a evidenţiat faptul că acţiunea „Banca de onoare" stă în permanenţă în atenţia lor, susţinută şi de panoul detaşamentului „Cel mai harnic pionier", unde sînt prezentaţi, la loc de cinste, toţi cei care au luat loc în mult rîvnita bancă.

Şi Maria Iancu din Miercurea Ciuc, şi Lidia Bota din Cîmpulung Moldovenesc, şi Adrian Neacşu din Constanţa au prezentat convingător rezultatele obţinute în unităţile lor datorită stimulării autodepăşirii, a hotărîrii cu care fiecare pionier a acţionat pentru a se întrece pe sine.

S-au pus în discuţie aspecte interesante privind desfăşurarea adunărilor de analiză a învăţăturii pentru ca acestea să-şi atingă scopul şi s-au emis păreri interesante privind eficienţa grupelor de întrajutorare. Astfel s-a arătat că acestea nu trebuie să înlocuiască studiul individual, baza învăţăturii temeinice, ci numai să-i sprijine, să-i ajute pe colegii care, din diferite motive, au rămas în urmă. Ne vom strădui să stimulăm zi de zi capacitatea de învăţătură a fiecăruia dintre noi, a fost de părere Andrei Molnar din Hunedoara. Mulţi colegi, printre care Dorin Neacşu din Arad, au subliniat necesitatea ca activele pionereşti să aibă permanent în atenţie păstrarea şi întărirea în detaşamentele şi unităţile lor a climatului de muncă, de disciplină, de prietenie.

Efervescenţa iniţiativei pionereşti, spiritul de răspundere, cutezanţa în gîndire şi acţiune au reieşit din toate dezbaterile ce au avut loc în forum. Vasile Avram, din judeţul Maramureş, a pus accentul pe necesitatea ca în toate unităţile fiecare pionier să aibă o sarcină concretă, în aşa fel încît fiecare acţiune să fie rodul muncii colective. Alţi vorbitori s-au referit la interesul cu care sînt urmărite publicaţiile pionereşti. Mulţi pionieri, între care Alina Berghez, din judeţul Călăraşi, au exprimat hotărîrea de a se lărgi calitatea participării pionierilor la Festivalul Naţional „Cîntarea României", cel mai rodnic cadru de promovare şi stimulare a tinerelor talente în creaţia artistică şi literară, tehnică şi ştiinţifică, în însăşi munca fiecăruia.

Manifestînd răspundere, dovedind un responsabil spirit de analiză critică şi autocritică, formulînd propuneri valoroase, iniţiative eficiente, pornite din unităţi şi detaşamente, pionierii aflaţi la tribuna Forumului Naţional s-au angajat, în numele tuturor colegilor lor, să transpună în viaţă, de îndată ce se vor întoarce în organizaţii, hotărîrile forumului, întîmpinînd cu exemplare realizări Conferinţa Naţională a partidului şi celelalte evenimente politice ale anului.

ELENA MĂNESCU

CONSTANTA 1987

FORUM – MINUT CU MINUT

▣ Bogdan Giurgiu din Argeș se pregătește să ia cuvîntul.

▣ Pionierii scrimeri din Constanța dovedesc nu numai îndemînare, ci și fantezie.

CADRAN POLITIC

▣ În fiecare seară, în redacțiile „Semafor" și „Radioforum" s-a lucrat intens! Dimineața, pionierii din întreaga tabără aflau cele mai noi știri din forum, ascultau scurte interviuri, citeau nenumăratele articole la zi. Pionierii reporteri — purtînd frumoase ecusoane — erau asaltați cu materiale, propuneri, sugestii.

▣ Un șahist greu de învins: pionierul **Alin Constandache** din Tulcea. Din interviul care i s-a luat pentru „Semafor" am aflat cu toții că Alin a început să se inițieze în acest sport al minții încă de la vîrsta de... 3 ani și jumătate!

▣ 10 școli constănțene au primit cu ospitalitate prietenii din forum. Clase, laboratoare, ateliere, loturi școlare, săli și terenuri de sport strălucesc de curățenie și de frumusețe. Expoziții de lucrări practice, de desene, de fotografii purtînd semnături pionierești. Din primele minute, atmosferă caldă, entuziastă. Activități practice efectuate cu originalitate și inventivitate, dezbateri pe diferite teme, sport, jocuri, cîntece, schimburi de insigne. Într-un cuvînt, o zi de neuitat!

Jurnal de forum

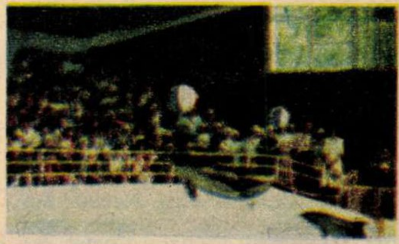

▣ Cele mai mari muzee din municipiul Constanța îi au ca vizitatori deosebit de interesați pe copiii din forumul de la Năvodari. La Delfinariu se fac nenumărate fotografii, la Acvariu se zăbovește îndelung în fața exemplarelor senzaționale de pești și animale din Marea Neagră, la Muzeul marinei române și la Muzeul de istorie națională și arheologie se iau de zor notițe. Seara, febrile schimburi de păreri, de pliante, de vederi.

▣ „Daciada" forumului a înregistrat multe ore palpitante: ștafetele aplicative, construcțiile mirifice de castele pe nisip, întrecerile la înot și... bineînțeles, nelipsitele meciuri de minifotbal. S-au remarcat și înzestrați golgeteri — cu cîte 4 goluri marcate — **Andrei Ghenciu** din Drobeta-Turnu Severin, **Dan Dărsoaia** din Bodești — Neamț, **Horațiu Dan** din Cluj-Napoca și un portar redutabil, **Florin Oțet**, din Rogova — Mehedinți.

▣ „Preludiul", de fiecare dată, la serile cultural-distractive, l-a făcut cunoscuta și îndrăgita fanfară de la C.P.Ș.P. din Arad. **Aplauzele cele mai vii, denotînd un succes inconfundabil, le-au repurtat soliștii și instrumentiștii formației „Silvana", de la C.P.Ș.P. din Zalău. De succes deosebit s-a bucurat și formația asemănătoare de la C.P.Ș.P., Sibiu. Printre numeroasele talente remarcate pe scena acestor spectacole originale s-au aflat și talentata balerină Ioana Tomoș din Bacău, exuberantul solist Titu Ragnar din Sibiu. Deci, seară de seară, din plin, aplauze la scenă deschisă!**

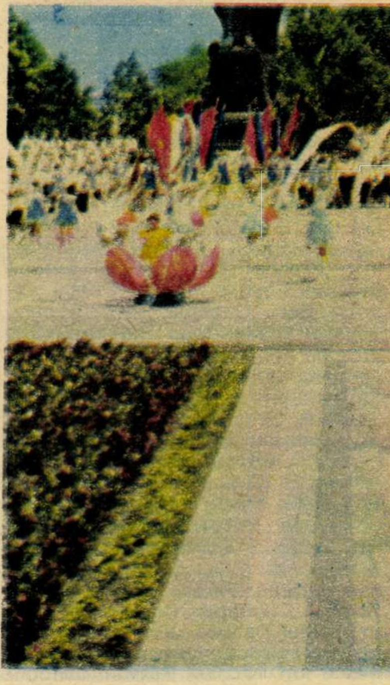

FORUM '87

Desfăşurat sub deviza mobilizatoare „PENTRU PATRIE ŞI PARTID, PENTRU COMUNISM, ÎNAINTE!", cel de-al XIV-lea Forum Naţional al pionierilor, care a avut loc la Constanţa şi Năvodari în perioada 24 iulie—5 august, a constituit o largă tribună a democraţiei pionereşti, prilej de analiză exigentă şi responsabilă a activităţii desfăşurate de consiliile şi comandamentele pionereşti pentru educarea comunistă, patriotică, revoluţionară a copiilor.

În spiritul democraţiei şi autoconducerii pionereşti se înscrie şi alegerea, de către Forumul Naţional, a pionierilor membri în Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, a pionierilor locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P., a pionierilor membri ai Comisiei de cenzori şi a pionierilor care fac parte din Comisia Organizaţiei Şoimii Patriei.

FORUM '87
Pentru patrie şi partid, pentru comunism, înainte !

PIONIERII LOCŢIITORI AI PREŞEDINTELUI CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

PIONIERII MEMBRI AI CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

Judeţul Alba: Barb Tiberiu, Avram Adina, Barabanţ Petru-Daniel. **Judeţul Arad:** Neacşu Doru, Călugăr Carmen, Vereş Attila. **Judeţul Argeş:** Pană Cătălin-Dumitru, Chiriac Corina, Mocioc Constantin, Oprea Luiza, Preda Alina. **Judeţul Bacău:** Bernevig Codrin, Grozescu Răzvan, Leah Alina, Obreja Cristian, Zamă Mihaela. **Judeţul Bihor:** Moţiu Amalia, Morgovan Claudiu, Pop Ovidiu, Szilagyi Elisabeta. **Judeţul Bistriţa-Năsăud:** Axenie Claudiu, Partene Cristina. **Judeţul Botoşani:** Prisecaru Agnes-Mariana, Cîşlaru Dorina-Iulica, Nichifor Ion-Cristian. **Judeţul Braşov:** Goşman Ioana, Frîncu Ciprian, Secu Geanina, Török Mihaly. **Judeţul Brăila:** Ioan Sabina-Emilia, Fromea Petre-Ştefăniţă, Lupaşcu Geanina. **Judeţul Buzău:** Grecu Mădălina-Emilia, Biţeanu Aurelian, Stratone Delia. **Judeţul Caraş-Severin:** Galescu Silviu, Tuşteanu Gabriela. **Judeţul Călăraşi:** Dinu Adrian, Berchez Alina. **Judeţul Cluj:** Roş Mihai, Baciu Ioana-Angela, Gabor Ioana, Marosi Mihai, Rotar Dorin. **Judeţul Constanţa:** Sîmpetru Marian, Gobjila Alexandru, Moinescu Dana, Plăeşu Corina, Stoian Bogdan. **Judeţul Covasna:** Fodor Imre, Stef Daniela. **Judeţul Dîmboviţa:** Bărbulescu Oana-Gabriela, Ionescu Ion, Nicoară Răzvan, Săndoiu Cerasela-Aurelia. **Judeţul Dolj:** Viişoreanu Dorel-Dumitru, Moacă Aurel, Răducănoiu Constantin, Tudor Cristina. **Judeţul Galaţi:** Iorga Mihaela, Bocăneală Dan-Sorin, Tărbuc Nicoleta, Stan Liviu, State Georgiana. **Judeţul Giurgiu:** Barbu Ileana, Stoica Luminiţa. **Judeţul Gorj:** Pîinişoară Ovidiu, Jurebie Florin, Stăncioi Delia. **Judeţul Harghita:** Iancu Maria, Dénes Imre-Attila. **Judeţul Hunedoara:** Balabuc Loredana, Lupaş Florin, Molnar Andreas-Robert. **Judeţul Ialomiţa:** Boerescu Elena, Herea Daniel. **Judeţul Iaşi:** Murariu Cătălin, Anechitei Alina, Dobîndă Laurenţiu, Dumitru Roxana, Mariciuc Ana, Mitrea Mihăiţă. **Judeţul Maramureş:** Paşca Călin-Victor, Moldovan Neli-Crina, Mihalcea Constantin-Leonard, Sajgo-Tirban Lavinia. **Judeţul Mehedinţi:** Dinu Nadia, Tobă Raul. **Judeţul Mureş:** Oprea Laura, Danciu Alin, Cengher Ioan, Răchită Gianina. **Judeţul Neamţ:** Iftimie-Ciobanu Florentina, Cozma Ioan-Ciprian, Manolache Luminiţa-Maria, Odae Vasile-Manuel. **Judeţul Olt:** Nedelea Mădălina, Mîndruţă Ionel, Rotaru Cătălin, Tănăsoiu Valentina. **Judeţul Prahova:** Dumitrescu Alexandru, Alexandru Elena, Cîrstea Iuliana, Comăerniceanu Carmen, Mihai Adrian, Nicolae Bogdan. **Judeţul Satu Mare:** Meszaros Ştefan, Tarţa Carmen, Zimbru Ana-Cristina. **Judeţul Sălaj:** Guţu Alina, Boboş Aurel-Mugurel. **Judeţul Sibiu:** Tischer Harriet, Radovici Adrian, Pipernea Lacrima-Elena. **Judeţul Suceava:** Pînzaru Ana-Maria, Cimpoieşu Simona, Doroftei Irina, Neculai Marius, Răcaru Tudor-Augustin. **Judeţul Teleorman:** Ciobanu Costel, Buzatu Corina, Neaţă Nicolae. **Judeţul Timiş:** Holiartoc Mircea, Atudoroaie Ioana, Gaspar Daniel, Lelovics Astrid. **Judeţul Tulcea:** Constandache Alin, Drăgan Alina. **Judeţul Vaslui:** Scarlat Ionuţ, Antohi Iulian, Măgdaliniş Roxana, Popa Anişoara. **Judeţul Vîlcea:** Pupăză Adriana, Chelcioiu Luiza, Murguleţ Marian. **Judeţul Vrancea:** Huşcă Delioara, Galoiu Dan, Goanţă Adina-Roxana. **Municipiul Bucureşti:** Belciu Sorana, Barbu Mioara, Borţan Corneliu, Botezan Georgeta, Bratu Marilena, Cornea Cătălin, Mitrache Crăiţa, Neacşu Adrian, Ogica Tiberiu, Păunescu Marius-George, Popa Liliana, Raicu Cosmin, Săvescu Alina.

PIONIERII MEMBRI AI COMISIEI DE CENZORI

Judeţul Alba: Pinca Aniţa. **Judeţul Arad:** Neamţ Grigore. **Judeţul Argeş:** Tănase Nicoleta-Tatiana. **Judeţul Bacău:** Popescu Daniel. **Judeţul Bistriţa-Năsăud:** Melnic Dan. **Judeţul Braşov:** Gutsch Ricarda. **Judeţul Caraş-Severin:** Lascu Felicia. **Judeţul Cluj:** Csoma Botond. **Judeţul Constanţa:** Coja Florin. **Judeţul Dîmboviţa:** Petrişor Ionel. **Judeţul Dolj:** Firan Radu. **Judeţul Gorj:** Buşe Loredana. **Judeţul Ialomiţa:** Costilof Leona. **Judeţul Iaşi:** Bialus Iolanda. **Judeţul Mehedinţi:** Ghenciu Andrei. **Judeţul Mureş:** Herczeg Francisc. **Judeţul Prahova:** Gheorghe Elena. **Judeţul Satu Mare:** Sulea Simona. **Judeţul Suceava:** Portase Dorina-Crina. **Judeţul Tulcea:** Froni Luiza-Nicoleta. **Judeţul Vaslui:** Simiuc Mihai. **Judeţul Vrancea:** Constantin Remus. **Municipiul Bucureşti:** Obretin Cătălina.

PIONIERII MEMBRI AI COMISIEI ORGANIZAŢIEI ŞOIMII PATRIEI

Grozescu Răzvan, **judeţul Bacău;** Cişlaru Dorina-Iulica, **judeţul Botoşani;** Biţeanu Aurelian, **judeţul Buzău;** Tănăsoiu Valentina, **judeţul Olt;** Mihai Adrian, **judeţul Prahova;** Atudoroaie Ioana, **judeţul Timiş.**

Barb Tiberiu, **Alba**

Neacşu Doru, **Arad**

Pană Cătălin-Dumitru, **Argeş**

Bernevig Codrin, **Bacău**

Moţiu Amalia, **Bihor**

Axenie Claudiu, **Bistriţa-Năsăud**

Prisecaru Agnes-Mariana, **Botoşani**

Goşman Ioana, **Braşov**

Ioan Sabina-Emilia, **Brăila**

Grecu Mădălina-Emilia, **Buzău**

Galescu Silviu, **Caraş-Severin**

Dinu Adrian, **Călăraşi**

Roş Mihai, **Cluj**

Sîmpetru Marian, **Constanţa**

Fodor Imre, **Covasna**

Barbulescu Oana-Gabriela, **Dîmboviţa**

Viişoreanu Dorel-Dumitru, **Dolj**

Iorga Mihaela, **Galaţi**

Barbu Ileana, **Giurgiu**

Pîinişoară Ovidiu, **Gorj**

Iancu Maria, **Harghita**

Balabuc Loredana, **Hunedoara**

Boerescu Elena, **Ialomiţa**

Murariu Cătălin, **Iaşi**

Paşca Călin-Victor, **Maramureş**

Dinu Nadia, **Mehedinţi**

Oprea Laura, **Mureş**

Iftimie-Ciobanu Florentina, **Neamt**

Nedelea Mădălina, **Olt**

Dumitrescu Alexandru, **Prahova**

Meszaros Ştefan, **Satu Mare**

Guţu Alina, **Sălaj**

Tischer Harriet, **Sibiu**

Pînzaru Ana-Maria, **Suceava**

Ciobanu Costel, **Teleorman**

Holiartoc Mircea, **Timiş**

Constandache Alin, **Tulcea**

Scarlat Ionuţ, **Vaslui**

Pupăză Adriana, **Vilcea**

Huşcă Delioara, **Vrancea**

Belciu Sorana, **Municipiul Bucureşti**

CTITORII
ALE EPOCII
NICOLAE CEAUȘESCU

DIAMANTELE DUNĂRII

Dintre fluviile globului, Dunărea străbate cel mai mare număr de țări. Este o performanță a naturii.

Pe nici un alt segment fluvial din lume, egal ca lungime cu zona românească a Dunării, nu se află atît de multe mari întreprinderi producătoare de nave, atîtea grandioase edificii industriale și hidroenergetice. Este o performanță a oamenilor pămîntului românesc!

«Atenție, nava „Parîng" este gata de plecare. Echipajul său vă invită la o inedită călătorie pe Dunăre».

Iată, dragi cititori, vă propunem ca pe itinerarele frumoasei vacanțe, ale cărei bucurii le trăiți cu toții în această vară, să înscrieți și fermecătoarele priveliști pe care marele fluviu le oglindește astăzi în apele sale. O geografie vie, mereu înnoită și înnoitoare însoțește drumul curgător al bătrînului Danubius, de la intrarea în țară pînă la vărsarea în Marea Neagră. Să cunoaștem, așadar, împreună cu echipajul navei „Parîng", cetățile de lumină și izbîndă ce îmbogățesc, zi de zi, cronica de aur a acestei epoci cu necontenite fapte de muncă și cutezanță.

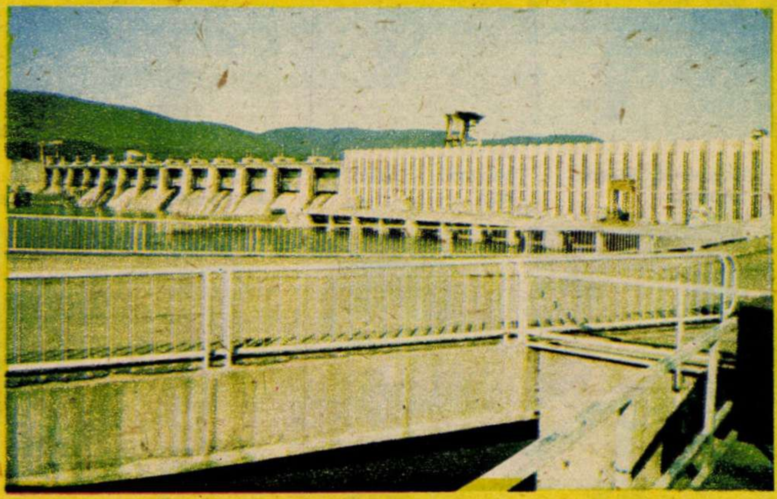

Barajul Hidrocentralei Porțile de Fier I (foto sus). Trafic intens pe apele fluviului (foto dreapta jos).

HIDROCENTRALELE

Însoțitorul nostru, căpitanul fluvial Gheorghe Budulan, ne călăuzește imaginația cu știința unui expert care de peste 30 de ani este martorul prefacerilor ce au loc pe marele bulevard al apelor Dunării.

...„Bun cart înainte și vînt din pupa!". Obișnuita urare marinărească ne-a fost de la bun început cu noroc și... surpriză. Pentru că de pe puntea vaporului admirăm priveliștea... mării! Nu a Mării Negre, ci a „mării" de apă dulce reprezentată de lacul de acumulare de la Porțile de Fier I. Oglinda sa, întinsă pe o lungime de 150 km, este împînzită de nave românești și străine, ce alunecă în susul sau în josul Dunării. Aici era înainte „vîrtejul" Cazanelor, un serios obstacol în calea transporturilor fluviale. Astăzi, năvalnica energie a Dunării de la Cazane trimite țării miliarde de kilowați izvorîți din turbinele Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier I, iar prin zona fostelor Cazane vasele trec acum ca într-o călătorie de plăcere.

Da, este, într-adevăr, încîntător ce vedem. Ca într-o ilustrată de pe litoral ne apare Orșova, oraș-amfiteatru, așezat pe o vatră nouă, pe treptele unui munte „tăiat" și modelat astfel încît cele 60 de străzi (toate asfaltate), cu 3 500 de apartamente și 1 700 de case, una mai frumoasă decît alta, la care se adaugă întreprinderi și fabrici, asigură celor 20 000 de locuitori o înaltă calitate a vieții și muncii.

De la pitoreasca așezare, ochii ni se îndreaptă spre splendida șosea-magistrală ce însoțește Dunărea trecînd peste 56 de viaducte și străpungînd munții prin nouă tuneluri. Totul se desfășoară sub semnul superlativului.

În clipele următoare, atenția ne este atrasă de vocea căpitanului Gheorghe Budulan.

— Ne pregătim de coborîre.

Aceasta înseamnă că în curînd vom asista la operația de „ecluzare". Așa și este. Nu peste mult timp, nava poposește pe „buza" de jos a barajului Porțile de Fier I. De aici, ni se explica, începe o altă „mare" a Dunării.

La Galați, acolo unde poposesc cele mai mari nave fluviale și maritime și unde se construiesc elicele tuturor navelor românești.

Este lacul de acumulare al celui de-al doilea Sistem hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, unde peste 10 000 de constructori și-au pus semnătura priceperii și abnegației. Întins pe 80 km, el își dă mîna cu barajul celui dintîi formînd, împreună cu hidrocentralele pe care le alimentează cu apă, mari ctitorii ale energeticii românești, opere născute în ultimele două decenii.

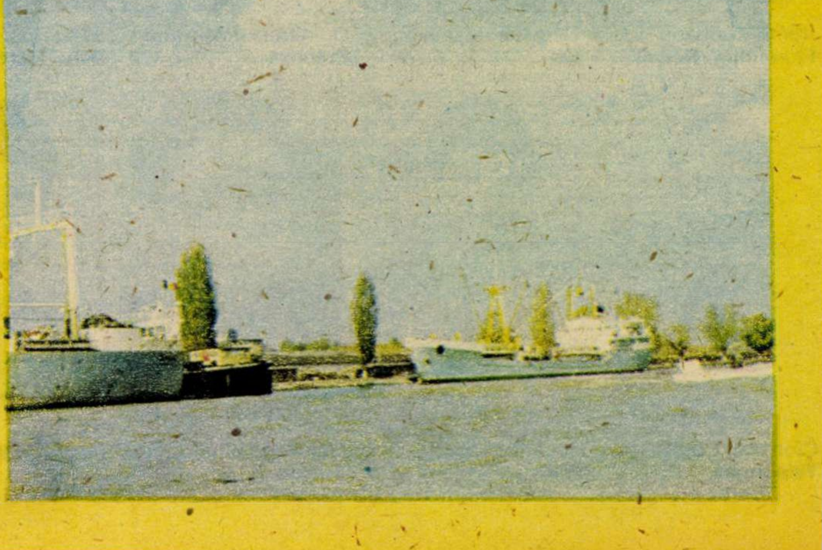

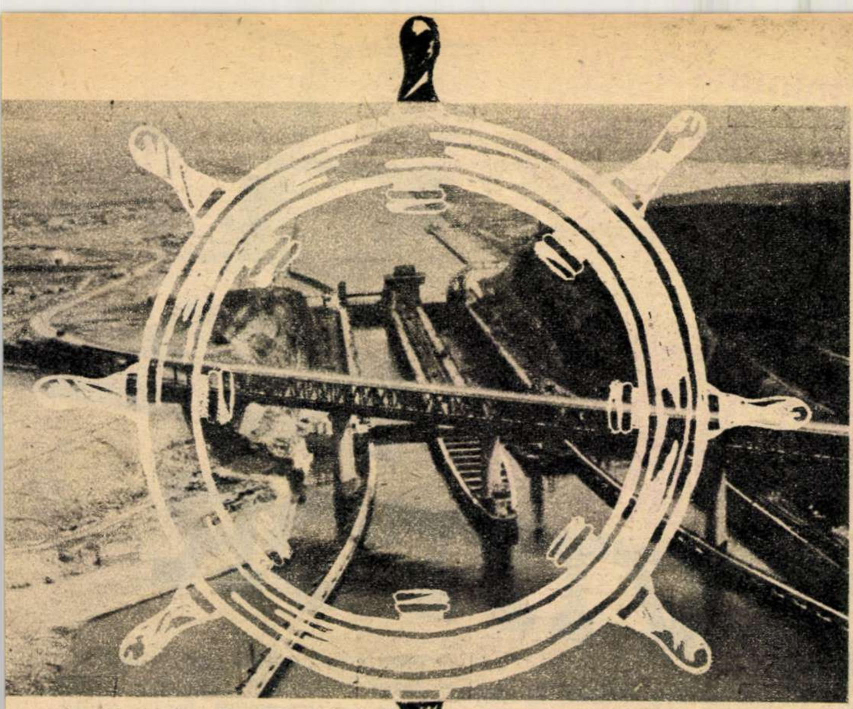

Secvență pe magistrala albastră: Canalul Dunăre—Marea Neagră.

Orșova, unul dintre orașele infloritoare de la Dunăre.

PORTURILE

Să ne întoarcem privirea, ne îndeamnă însoțitorul nostru, după acest impresionant periplu, și să ancorăm în cîteva porturi dunărene.

Sîntem la Moldova Veche. Portul industrial de aici, construit de asemenea în anii noștri, își sporește mereu activitatea pentru a asigura transportul minereului de cupru și al piritelor spre combinatele și fabricile țării.

Imaginea vie a muncii, izvor al rodniciei, este prezentă peste tot. Pe platformele și danele de la Drencova și Orșova, de la Calafat și Zimnicea, pînă la Tulcea și Sulina, macaralele și celelalte instalații mecanice încarcă și descarcă minereuri, mașini, produse siderurgice într-un ritm fără comparație. Pentru a face față volumului tot mai mare al traficului de mărfuri, flota noastră fluvială este înzestrată cu noi nave, cu remorchere și împingătoare de vase.

Chiar aici unde am ajuns, în raza șantierului naval de la Oltenița, asistăm la o premieră. Iată, se lansează la apă o navă de 3 500 tone, una dintre cele mai noi ce se construiesc pe acest șantier.

...De pe puntea vasului nostru participăm cu toții la „botezul navei", la emoția cu care constructorii ei au sărbătorit acest eveniment. Bucurii asemănătoare am întîlnit la Drobeta-Turnu Severin și Giurgiu, la Brăila și Galați. Aici, în porturile noastre se vor realiza în anii acestui cincinal sute de nave noi.

MAGISTRALELE ALBASTRE

Dunărea — străveche și mereu tînără creație a naturii. Alunecăm domol pe apele sale pînă întîlnim această operă pentru veșnicie: Canalul Dunăre-Marea Neagră — impresionantă realizare a acestor ani, făurită din inițiativa marelui ctitor al României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Celebritatea mondială a noului „braț" al Dunării — ne spune căpitanul Gheorghe Budulan — este asigurată atît de performanțele sale constructive, de faptul că scurtează cu aproape 400 km drumul spre Marea Neagră, cît și de schimbările fericite pe care le-a adus în geografia Dobrogei și în domeniul irigațiilor. Pentru noi, navigatorii, Canalul Dunăre-Marea Neagră înseamnă, deopotrivă, o siguranță deplină în desfășurarea traficului datorită folosirii pe scară largă a electronicii și informaticii. Cele două ecluze, cea de la Cernavodă și cea de la Agigea, sînt dotate cu cele mai moderne cabine de comandă și telecomandă. În acest fel acum se stabilesc legături directe între piloții de remorchere și cabinele de comandă ale ecluzelor.

Pe prima dintre ele, cea de la Cernavodă, pătrundem și noi pe noua magistrală ale cărei ape, spun biologii, sînt mai curate decît ale Dunării datorită prezenței unei scoici cu însușiri filtratoare: „Dreissena polimorpha". Admirăm siluetele podurilor transdanubiene „Borcea" și „Dunăre", replici moderne ale creațiilor din secolul trecut ale lui Anghel Saligny; apoi construcția spectaculoasă a podului de la Medgidia și arhitectura celui de la Agigea — primul pod suspendat din țara noastră de o asemenea dimensiune (peste 300 m, cu patru benzi de circulație).

Inaugurată cu 3 ani în urmă, la 26 mai 1984, această mare ctitorie este însoțită pe hartă de noi înfăptuiri de seamă: e în stadiu final Canalul Poarta Albă-Midia Năvodari și a început execuția Canalului Dunăre-București, care va face din Capitala patriei port la Dunăre și la mare.

Ape noi, ale căror drumuri, făurite de oameni, îmbogățesc locurile prin care trec, în deplină armonie cu natura și nevoile dezvoltării patriei.

DELTA

Ne luăm rămas bun de la marea magistrală albastră, pentru a ne continua călătoria pe milenara albie a Dunării. Admirăm de pe puntea navei „Parîng" cîmpiile mănoase făurite de oameni în fosta Baltă a Brăilei, siluetele industriale ale acestui oraș înfloritor. Iată Galațiul, al cărui renume este astăzi legat nu numai de șantierele navale, ci și de impunătorul Combinat siderurgic, cel mai mare din țară. De aici, de la Galați, Dunărea a devenit „maritimă". apele sale atingînd adîncimea de peste 24 m. Este semnul că ne apropiem de Marea Neagră.

În zare ni se înfățișează o lume fascinantă, ca din poveste. Este Delta Dunării, spațiu cuprins între cele trei brațe ale fluviului, unde natura conservă și ocrotește zeci de specii de păsări și de pești. Acum geografia Deltei este și ea în transformare: un amplu program de valorificare complexă, de regularizare a apelor, de protecție împotriva eroziunilor va da cîștig de cauză echilibrului ecologic și unor ocupații tradiționale.

— În acest fel — ne spune căpitanul Budulan — Delta, în urma intervenției omului, va deveni mai bogată și mai frumoasă.

Stau mărturie orașele ei de astăzi: Tulcea — portdrapel al înnoirilor de amploare ale Deltei, Chilia Veche, Sfîntu Gheorghe, Sulina — unul dintre principalele porturi fluvialo-maritime, în care Dunărea este îmbrățișată de întinderile Mării Negre.

•

Dunărea, oglindă în care privim chipul țării, cunoaște din plin, în acești ani, anotimpul înnoitor pe care toate orașele și porturile, natura și oamenii îl trăiesc în glorioșii ani ai epocii noastre.

CONSTANTIN RĂDUȚ

COTA PERFORMANȚELOR

- Cu ai săi 2 860 km, Dunărea este al doilea fluviu ca dimensiune din Europa.
- Dunărea străbate teritoriul a opt țări: R.F. Germania, Austria, Ungaria, Cehoslovacia, Iugoslavia, Bulgaria, România și U.R.S.S., curgînd prin trei capitale: Viena, Budapesta și Belgrad. În viitorul apropiat, Capitala României va fi, de asemenea racordată la marele fluviu prin Canalul București-Dunăre.
- Cele două cetăți energetice construite la Porțile de Fier I și Porțile de Fier II de România și Iugoslavia sînt printre cele mai mari de pe continent și din lume.
- La inaugurare, în urmă cu 12 ani, turbinele Kaplan care echipează Hidrocentrala Porțile de Fier I, erau, ca putere, cele mai mari din lume, fiind urmate de cele ale Hidrocentralei John Day, de pe fluviul american Columbia.
- Canalul Dunăre-Marea Neagră are o lungime de 64,2 km, cuprinde două ecluze - la Agigea și Cernavodă -, trei porturi fluviale - Cernavodă, Medgidia, Basarabi - și un port fluvial-maritim - Constanța-Sud.
- Realizarea canalului a necesitat excavarea a peste 300 milioane metri cubi de pămînt și calcare (volum superior excavațiilor pentru construcția Suezului sau a Canalului Panama). S-au turnat 3,6 milioane metri cubi de betoane și s-au montat peste 20 000 tone de echipamente.

O mie de aparate extraordinare și minunații lor autori ● Inventatorii au vîrsta voastră! ● Campionii fanteziei și campionii îndemînării ● Mileniul III în tabăra pioneirească...

START SPRE VIITOR

Vă invităm, prin intermediul acestui reportaj, într-un nou perimetru în care cuvîntul „imposibil" nu există: la Constanța, în tabăra pionierească republicană „Start spre viitor", ediția 1987. Expoziția realizată aici și cuprinzînd cele mai valoroase creații tehnico-științifice ale pionierilor români este în egală măsură o dovadă a preocupării pentru rezolvarea priorităților tehnico-științifice de astăzi și o prefață la peisajul mileniului viitor.

Să admirăm cîteva dintre cele mai interesante lucrări:

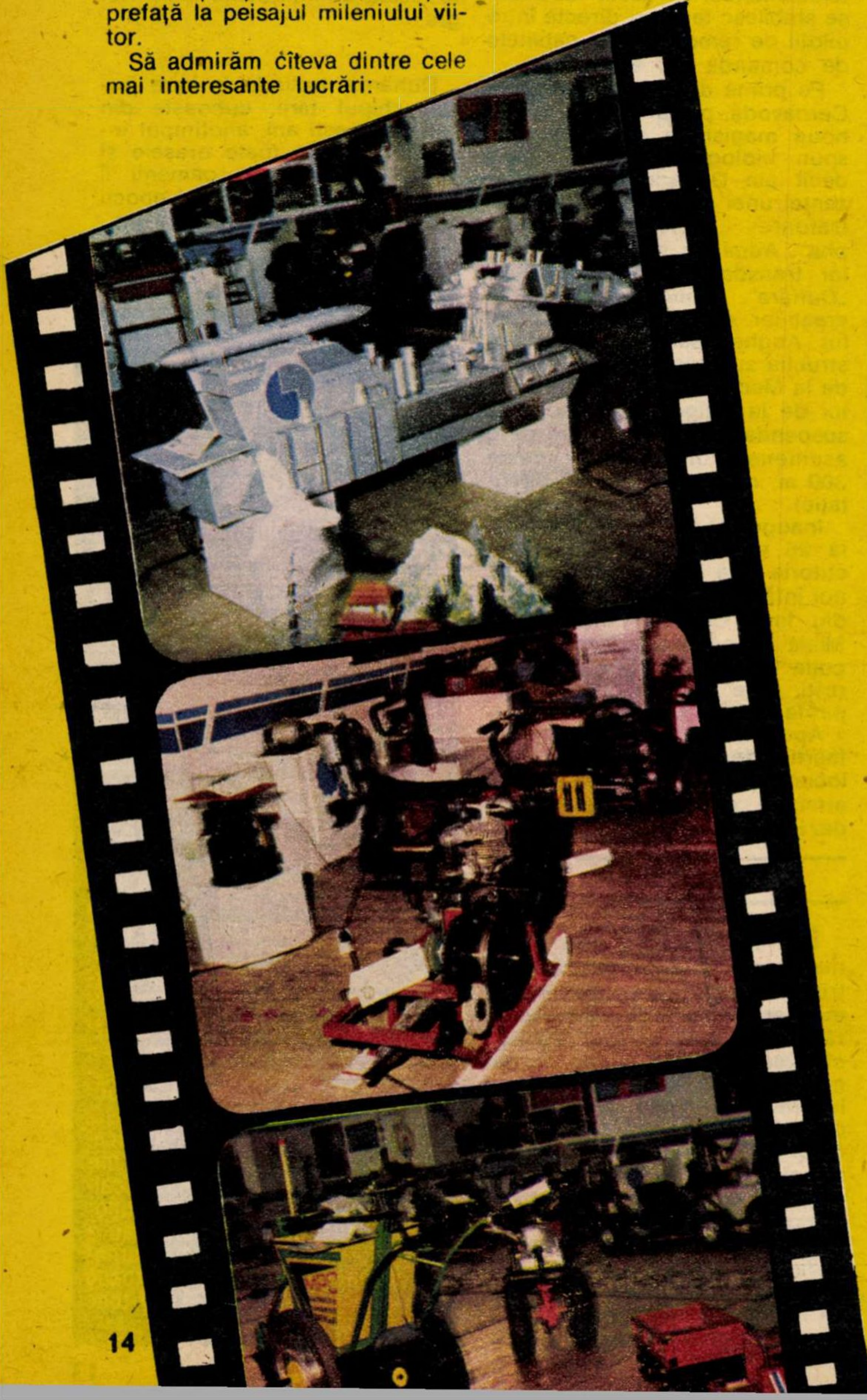

Robot pentru finisări în construcții. Să tencuiești, să zugrăvești, să vopsești un bloc de zece sau mai multe etaje e o treabă dintre cele mai complicate. Ei bine, în viitorul apropiat operația aceasta va deveni una dintre cele mai simple cu putință, așa ne spun cercetătorii din domeniul construcțiilor și, odată cu ei, un colectiv de pionieri de la **C.P.Ș.P.** din **Iași,** care au conceput și au construit un ingenios robot destinat finisării exteriorului clădirilor de orice dimensiune.

Pionierii **Marian Bălan** și **Laura Drăgușin,** de la **Casa pionierilor** și **șoimilor patriei din Adjud** (Bacău), au imaginat și au construit, sub îndrumarea profesorului **Ion Anghel,** această „fabrică". De mărimea unui aspirator obișnuit, aceasta e capabilă să producă, utilizînd materiale adecvate (ierburi, fulgi și altele), cuiburi pe... bandă rulantă! De reținut însă încă un amănunt interesant: prin simpla inversare a unei piese, respectiva „fabrică" poate produce și... mingi de oină!

Aparat pentru combaterea efectelor mușcăturilor și înțepăturilor veninoase. Din cîte știm noi, pînă în prezent, mușcăturile de viperă și înțepăturile de albine se tratează numai cu medicamente (injecții cu ser antiviperin, de pildă). Iată însă că pionierii **Ionuț Sinescu, Cristian Cinpan, Robert Caic și Eugen Scinteie de la C.P.Ș.P.** din **Botoșani** ne oferă un nou mijloc de tratament al acestora, punîndu-ne la dispoziție un aparat cu ajutorul căruia pe locul mușcăturii sau înțepăturii se poate aplica un șoc electric de mărime variabilă, după necesități. Testat într-un număr apreciabil de cazuri, aparatul acesta a dat, după cum aflăm din „fișa tehnică", rezultate excelente.

Dispozitiv pentru captarea sunetelor la mare distanță. Țineți neapărat să ascultați trilurile unei privighetori care cîntă la... cinci kilometri? Pînă acum așa ceva **era imposibil.** De-acum însă **este posibil,** folosind aparatul inventat și construit de un colectiv de pionieri de la **C.P.Ș.P., Sighetu Marmației.** E vorba de un fel de... orgă cu mai multe țevi (de diverse lungimi și grupate una lîngă alta) care, îndreptate pe direcția sunetului respectiv, îl selecționează și îl captează numai pe acesta (dintre oricît de multe altele), după care îl redă amplificat la intensitatea dorită de ascultător.

Economizor complex programabil. Vreți ca de la o anumită oră încolo, pentru un timp dinainte stabilit, unele dintre becurile din casă să se stingă singure, iar altele să-și reducă lumina (deci consumul de energie electrică) de la 100 la 20 W, să zicem? Nimic mai simplu. Instalați-vă în apartament economizorul complex programabil, construit la **C.P.Ș.P., Alexandria** (Teleorman), de către un colectiv de pionieri. Dar avantajele și posibilitățile acestuia sînt mult mai mari și mai numeroase. Practic, funcționarea întregii aparaturi electrice și electronice dintr-o locuință sau dintr-o instituție poate fi programată din vreme.

Recuperator de energie termică. De obicei, apa de la frigider e rece. Știți însă că de la acest aparat de uz casnic putem obține și... apă caldă, pe care o

Un original joc de șah.

putem folosi fie la bucătărie, fie la baie? Cum? Instalînd la frigiderul nostru recuperatorul construit de un grup de purtători ai cravatei roșii cu tricolor de la **Palatul pionierilor și șoimilor patriei** care ne-au dovedit, astfel, preocuparea lor deosebită, încununată de succes, în domeniul recuperării energiei.

Toate aceste aparate și multe altele ca ele au putut fi văzute și admirate în Expoziția republicană de creație și anticipație tehnico-științifică a pionierilor și școlarilor **„Start spre viitor"**, deschisă în plină vacanță de vară la Constanța, în Parcul pionierilor. Aproximativ o mie de aparate — cu cîteva sute mai multe decît la ediția precedentă — din diverse domenii — de la mecanică pînă la informatică — unul mai interesant și mai util decît altul, ilustrînd convingător fantezia și ingeniozitatea copiilor, marile lor disponibilități pentru știință și tehnică. Programul pentru calculator, sugestiv denumit **„Obstacole"**, al pionierului **Răzvan Jigorea**, instalația pentru **învățarea alfabetului Morse fără profesor, emițător receptor S.S.T.V.** (și pentru televiziune deci), **roboți casnici, aparat de măsurat grosimea stratului de vopsea, mașină agricolă multifuncțională, motoreta „Liliput" (C.P.Ș.P., Oradea), schi-lift, motobob, cartul „Litoral" (C.P.Ș.P., Constanța), incubator confecționat dintr-un... frigider dezafectat,** aparate și panouri electronice destinate **transmiterii lecțiilor în clasă, reproiector modular,** prin intermediul căruia imaginile de la microscop pot fi proiectate pe un ecran și, totodată, fotografiate și filmate, sînt doar cîteva dintre lucrările cu care s-au prezentat în această ediție a concursului cei mai tineri tehnicieni ai țării.

Atelier 2000

Inspirată denumire a unuia dintre numeroasele concursuri din cadrul taberei „Start spre viitor". Dar — dacă se poate spune așa — și mai inspirate ni s-au părut a fi lucrările prezentate la actuala ediție a acesteia, în cadrul respectivei secțiuni. Am văzut și-am admirat în expoziție o **mină a anului 2002.** O mină fără oameni în subteran, locul acestora fiind luat de un ingenios robot capabil să execute, comandat de la suprafață, toate operațiile necesare scoaterii la lumină a cărbunelui **(C.P.Ș.P., Vulcan,** județul Hunedoara). De asemenea, o mașină (mai precis, o combină) de recoltat plantele acvatice care, după cum se știe, vor fi tot mai mult utilizate în viitor în diverse scopuri: pentru alimentație, ca furaje pentru animale, ca materie primă pentru industria farmaceutică **(C.P.Ș.P., Găești,** județul Dîmbovița). Alături de acestea — un **complex subacvatic abisal** — o mașină-robot care, putînd să pătrundă și să lucreze la orice adîncime pe fundurile mărilor și oceanelor, e destinată recoltării de roci și noduli metalici —, **o rampă automată de lansare a rachetelor (C.P.Ș.P., Brașov),** un **triciclu cu velatură, o plută** („Independența") de tip tramaram (trei corpuri de navă separate, **C.P.Ș.P., Bușteni,** Prahova), cu o ingenioasă velatură (plută cu care în vara anului viitor se va efectua o expediție pionierească pe Dunăre) au sporit nota de fantezie și ingeniozitate a exponatelor din cadrul acestei secțiuni.

Piloții, telegrafiștii și modeliștii — în pasionată întrecere

Expoziția și concursul de anticipație și creație științifică și tehnică a fost doar o secțiune a taberei „Start spre viitor". În Parcul pionierilor din Constanța, alături de autorii amintitelor lucrări, prinși și ei în numeroase întreceri și demonstrații, s-au aflat alte cîteva sute de pionieri și școlari din întreaga țară care și-au dat întîlnire aici pentru a-și demonstra aptitudinile și a-și disputa întîietatea, de data aceasta în domeniul sporturilor tehnice.

Au fost, între alții, și cei 252 de piloți de carturi (cei mai buni din țară, campioni județeni). Timp de cîteva zile, componenții celor 41 de echipaje (două fete și patru băieți din fiecare județ, inclusiv municipiul București) au participat, pe două categorii de vîrstă (10—12 și 13—14 ani), la patru probe: îndemînare în conducere (parcurgerea unui traseu de 200 m cu jaloane), de circulație rutieră (parcurgerea unui traseu de un kilometru, cu respectarea indicatoarelor și marcajelor rutiere, probă pentru prima oară introdusă în concurs), proba teoretică de circulație rutieră și cea de cunoștințe tehnice.

La fel de pasionantă a fost și întrecerea automodeliștilor. Pe cît de mici (cam cît un... porumbel, dar mult mai ușoare decît oricare dintre aceștia), automobilele de curse cu elice aeriană și captive au cucerit performanțe neașteptat de... mari.

La telegrafie — liniște deplină. Dar cîtă concentrare! Și ce performanțe deosebite au realizat, în toate cele trei probe — recepție și transmitere regularitate, recepție viteză (litere și cifre), transmitere viteză (litere și cifre), unii dintre cei 126 de participanți la această ediție a concursului lor republican! Au fost aici, în acest an, unii copii care, la transmitere viteză, de pildă, au atins cifra de 400 semne, cotă de-a dreptul spectaculoasă, pe care nici profesioniștii nu reușeau, cu doi-trei ani în urmă, să o atingă cu toții.

Concursurile de navomodele, aero și rachetomodele, spectaculoase și pasionante, ca de fiecare dată, demonstrațiile tehnice, întîlnirile cu personalități din domeniile științei și tehnicii au completat bogata activitate desfășurată în cadrul acestei mari și deosebit de utile tabere pionierești, adevărată rampă de lansare spre viitor a tehnicienilor mileniului trei.

C. DIACONU
Foto: MIHAI NIEDL

FILE DE ISTORIE

Batalionul de parașutiști! Unul dintre multele eșaloane de excepție ale armatei române. Pregătiți să lupte în orice condiții, cu orice tip de armament și indiferent de numărul adversarilor, parașutiștii români au intrat în legendă. Fiecare erou din evocarea de mai jos a reușit să anihileze cel puțin 25 de inamici înfruntați simultan!

ÎNVINGĂTORII

de VASILE BÂRZĂ

Revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944, organizată și condusă de către Partidul Comunist Român, se înscrie în istoria patriei drept o strălucită manifestare a hotărîrii poporului român de a fi liber și stăpîn în propria sa țară, de a-și decide de sine stătător viitorul, potrivit idealurilor și aspirațiilor sale de libertate, independență și progres. Victoria istoricului act din August 1944 a constituit o puternică lovitură, cu urmări ireversibile, pentru pozițiile armatelor hitleriste în această parte a Europei. În acele zile de crîncene încleștări, ostașii români au scos din luptă zeci de mii de militari inamici, capturînd mari cantități de material și tehnică de luptă. Acest bilanț are o vie semnificație pentru tăria și hotărîrea cu care luptătorii români au acționat împotriva unui inamic bine înarmat, înzestrat cu o tehnică modernă de luptă și superior numericește. În aprigele lupte, combatanții români au ridicat eroismul la înălțimi de legendă. În paginile care urmează vă prezentăm unul dintre numeroasele episoade ce ilustrează cutezanța ostașilor noștri în acele zile ale lui August 1944.

Vuietul luptei stăruia fără întrerupere în partea de nord a Capitalei. La Băneasa, la Otopeni și la Tunari, văzduhul era necontenit zguduit de exploziile obuzelor și grenadelor și sfîșiat de șuieratul gloanțelor. Ostași români din subunități de aviație și de grăniceri, de cavalerie și de infanterie, de artilerie antiaeriană și din alte arme, sprijiniți de patrioți civili se opuneau cu dîrzenie tentativei hitleriștilor de a forța porțile din această parte a Capitalei.

Printre cei angajați în această aprigă încleștare se aflau și voluntarii din Batalionul nostru de parașutiști. Dîrji și neînfricați, temeinic instruiți și pregătiți să lupte în orice situație, ostașii acestei subunități erau animați, la fel ca întreaga armată română, de dragoste fierbinte față de țară și de popor și de nestinsă ură față de trufașii cotropitori. Așa se și explică numeroasele lor acte de bravură, dovezile lor de eroism legendar.

•

...În dimineața acelei zile de 24 august 1944, locotenentul Ioan Țetcu s-a prezentat la cazarma de la Pantelimon a parașutiștilor unde a primit ordin să transmită un mesaj comandantului detașamentului de apărare a Aerodromului Pipera.

Bătălia era în toi. Avioanele hitleriste mitraliau și bombardau atît aerodromul cît și pozițiile dimprejurul acestuia, pe care se instalaseră ostașii noștri. Strecurîndu-se printre explozii, schije și gloanțe, locotenentul a ajuns neatins la comandorul Anton Marin. Abia a început însă să rostească formula de prezentare, că a și fost întrerupt de comandantul detașamentului care i s-a adresat precipitat:

— Locotenente, sîntem într-o situație grea. Tocmai am primit informații despre o puternică formație hitleristă care se pregătește să ne atace dinspre Herăstrău. Îți ordon să iei un pluton din compania dumitale și să oprești înaintarea acestei formații!

O clipă, două, locotenentul Țetcu a rămas... mut. Sînt, se ivesc în vreme de război, în timpul încleștărilor decisive, asemenea situații ciudate. În conformitate cu regulamentul și potrivit gradului pe care-l purta, locotenentul trebuia să aibă sub comandă o companie. A încercat să se explice.

— Dar eu n-am companie sub comandă. N-am nici un om cu mine. Am venit aici...

— Caută-ți imediat oameni! Scoate-i din pămînt, din iarbă verde și oprește atacul inamicului!

În armată, ordinul se execută, nu se discută. De data aceasta însă nu mai era vorba doar de un ordin, ci de mult mai mult. Locotenentul și-a dat repede seama de gravitatea situației și s-a hotărît să acționeze. După ce a consultat în mare grabă o fotografie aeriană luată de un avion românesc de recunoaștere și și-a dat seama că subunitatea hitleristă se afla concentrată aproape de podul Herăstrău, a ieșit, împreună cu comandorul, din biroul acestuia, decis să-și caute și să-și găsească oameni cu care să poată îndeplini misiunea primită. Și chiar din pragul ușii a dat cu ochii de adjutantul Nicanor Tacu, pe care locotenentul îl cunoștea bine. Acesta, însoțit de cinci parașutiști, care pe lîngă armamentul individual mai aveau asupra lor o pușcă-mitralieră și un aruncător de grenade, tocmai se îndreptau spre pozițiile camarazilor lor pentru a le veni în ajutor. „Cam puțini pentru ceea ce trebuie să facem!", s-a gîndit locotenentul Țetcu. Dar cum nu mai era timp de pierdut, s-a decis să intre în acțiune numai cu acest mic grup de ostași. A luat, pe loc, comanda celor șase și au pornit împreună spre podul Herăstrău. Pe drum, ofițerul le-a explicat oamenilor, din mers, misiunea pe care o aveau de îndeplinit, precum și planul de acțiune pe care și-l făcuse:

— Sîntem atît de puțini încît n-avem șanse de reușită decît dacă-i luăm prin surprindere și din mai multe direcții deodată.

Și adjutantul, și ceilalți parașutiști au fost de acord cu acest plan. Și ei și-au dat seama că în situația dată era singura lor posibilitate de-a izbîndi. Și cu hotărîrea și curajul care-i făcuse să fie renumiți și admirați, și-au continuat drumul. La început, alergînd. Apoi, în apropiere de obiectiv, strecurîndu-se pe lîngă gardurile unor grădini și tîrîndu-se prin șanțul șoselei. Pînă au ajuns neobservați în cîmp, la marginea unui lan de mei, cu tulpinile înalte și subțiri.

— Sîntem aproape! le-a șoptit locotenentul care recunoscuse locurile. Dar mai întîi trebuie să facem o cercetare, să știm exact unde se află și ce face inamicul.

— Așteptați-mă aici că mă duc eu! i-a răspuns adjutantul Tacu, privind spre un pom aflat în mijlocul lanului. Și numaidecît s-a îndreptat tîrîș spre el. Cei rămași pe loc l-au văzut cum urcă în pom și cum își duce binoclul la ochi apoi, după puțin timp, cum se dă jos fără să fi fost observat.

— Nemții sînt mult mai numeroși, decît noi — a raportat adjutantul cînd s-a aflat din nou în fața locotenentului. O coloană de autocamioane este gata de plecare. În față și în flancuri se află trei posturi de observare.

Posturi de siguranță! Situația se complica. Locotenentul Țetcu sperase că, fiind pe picior de plecare, hitleriștii renunțaseră la asemenea măsuri de siguranță. O speranță care nu se împlinise. Își modifică pe loc planul de atac. Trebuiau mai întîi anihilate, rapid și concomitent, cele trei posturi. Apoi, înainte ca grosul hitleristilor să-și dea seama de forțele care-i atacau, focul trebuia concentrat asupra formației acestora. După ce-a stabilit semnalul de declanșare a atacului — o rafală de armă automată —, după ce a dat, șoptit, ordinele necesare, grupul parașutiștilor s-a răspîndit, intrînd în acțiune.

Prin chiar mijlocul lanului de mei înainta, tîrîș, locotenentul care-și alesese ca obiectiv postul central de observație al hitleriștilor. Era urmat la mică distanță de doi dintre parașutiști care purtau brandul. Spre postul din dreapta se îndrepta adjutantul, însoțit de un parașutist, iar spre cel din stînga, pușcașul-mitralior și ajutorul lui. Doar șapte oameni, șapte ostași porniți împotriva unei formații de aproape 200 de hitleriști pregătiți și ei pentru atac. Temerara acțiune a micului grup de parașutiști părea sortită eșecului...

Cum înainta, tîrîndu-se prin lan, la un moment dat locotenentul a auzit o mișcare în fața lui. Le-a făcut semn celor doi ostași din spate să se oprească. Apoi, ținîndu-și respirația, a încercat să deslușească despre ce era vorba. Și pînă la urmă a reușit: la cîțiva metri doar se afla o tranșee, iar în ea, cîțiva hitleriști. Socotind că între timp și ceilalți parașutiști au ajuns la obiectivele lor, locotenentul Țetcu a întins arma automată și a dat drumul primei rafale. Aproape în același timp, alte două rafale au răbufnit în apropiere, semn că și celelalte două posturi inamice erau atacate. Zvîcnind din lan, locotenentul s-a avîntat înainte, spre tranșeea în care îl așteptau, cu mîinile ridicate și îngroziți, trei hitleriști, cel de-al patrulea aflîndu-se căzut pe fundul șanțului proaspăt săpat. Alături de ei, o pușcă-mitralieră, în poziție de tragere. Apropiindu-se în salturi, au sosit și cei doi parașutiști cu brandul:

— Lăsați brandul în seama mea! le-a ordonat locotenentul. Tu, Ardelene, ia în primire pușca-mitralieră a nemților și dă-i bătaie! Iar tu — i s-a adresat celuilalt parașutist — ai grijă de prizonieri!

După cîteva secunde, brandul își trimitea proiectilele unul după altul spre formația hitleristă, iar pușca-mitralieră își revărsa, în aceeași direcție, puhoiul de gloanțe. În dreapta și în stînga răbufneau grenadele și rafalele adjutantului Tacu și ale celorlalți parașutiști. Total surprinși de neașteptatul și îndrăznețul atac, hitleriștii au intrat în panică. Sărind din mașini, alergau în toate părțile, fără o țintă precisă, se adăposteau pe unde puteau de focul concentrat abătut ca din senin peste ei. La comenzile unor ofițeri, cîteva grupe au pornit în salturi spre locul unde se aflau cei doi parașutiști și locotenentul. Dar reglîndu-și bătaia brandului și ajutat de focul puștii-mitralieră, acesta i-a oprit din drum.

Acum era momentul cel mai potrivit pentru ceea ce-și pusese în gînd locotenentul Țetcu. Trebuia deci să riște. Profitînd de o clipă de acalmie, s-a ridicat în picioare și le-a strigat hitleriștilor:

— Aruncați armele! Sînteți încercuiți!

Și, cu pas hotărît, cu automatul în poziție de tragere, dîndu-și seama că în orice clipă ar fi putut fi doborît de un glonț sau de o rafală, dar ținîndu-se tare, s-a îndreptat spre un camion lîngă care se aflau cinci ofițeri hitleriști. Năuciți, aceștia au ridicat mîinile. Un maior, care părea să fie comandantul grupării, i-a întins locotenentului pistolul lui. Ceilalți hitleriști i-au urmat exemplul, aruncînd armele. După care, la ordinul locotenentului Țetcu, s-au urcat cu toții în camioane. Și abia atunci cînd parașutiștii au ieșit din lan și s-au apropiat, ținîndu-i sub amenințarea armelor, hitleriștii și-au dat seama că-i capturaseră doar șapte ostași români...

*

Cînd coloana a ajuns la Aeroportul Pipera, după ce a raportat îndeplinirea misiunii, locotenentul Țetcu a fost întrebat de către comandor:

— Cîți prizonieri ați adus?

— N-am avut timp să-i numărăm. Dar cred că sînt peste 150, iar camioane, vreo 25.

După numărătoarea de rigoare au fost raportate cifrele exacte: erau 184 de prizonieri și 28 de camioane.

La puțin timp, cei șapte eroi ai acestui impresionant act de bravură au pornit din nou spre cîmpurile învăpăiate de explozii unde, în zilele și nopțile ce au urmat, au luat parte, dînd dovadă de același curaj și spirit de sacrificiu, la alte și alte bătălii...

*

La sfîrșitul luptelor insurecționale, 19 ostași din Batalionul de parașutiști n-au mai răspuns la apel. Fuseseră doborîți de gloanțe și schije. Ei și-au gravat, cu sînge și foc, numele în istoria acelor zile de epopee, în care au dăruit patriei suprema jertfă: sublocotenenții Eugen Giurgiu și Ioan Pop-Cluj, adjutantul Ioan Simion, sergentul Neculae Grideanu, fruntașii Cornel Crăciunescu, Grigore Danciu, Petre Peptan... Sînt doar cîțiva dintre cei care, sfidînd primejdiile și moartea, au luptat cu vitejie pentru victoria revoluției din august 1944, pentru patrie.

Sergentul Neculae Grideanu.

Locotenentul Ioan Țetcu.

IMN DE AUGUST

Partidul Comunist Român în August
Ne-a dăruit lumina libertății,
Dreptatea a-nflorit în țară
Deplin, sub raza demnității.

De-atunci, ni-i pacea mîndră floare,
Iar patria se-nalță solar spre viitor,
Al IX-lea Congres e-un răsărit de soare,
Eroică voință a-ntregului popor.

Un zbor spre comunism ne este
Istoria acestor ani de aur și lumină,
Prin tot ce ctitorește, azi, poporul
Se află-n măreția lui deplină.

ION CRÎNGULEANU

EROII

Ei pentru patrie
au luptat,
Eroic s-au jertfit
pentru libertate,
Etern vor rămîne
în amintirea tuturor.
Cu nesfîrșită iubire
s-au gîndit la noi,
cei de azi.
Ei sînt eroii.

ALINA POPA
clasa a VI-a,
București

Întîmplări la MOVILA POȘTAȘULUI

de Ovidiu Zotta

Ultimul lucru care s-ar putea spune despre Gigi Ionete este că ar fi îndrăzneț. Nici gînd. Atunci cînd moș Stere Corduneanu povestea despre aventurile „Fulgerului", plăcerea tuturor băieților era să le continue imaginativ, spunînd că isprăvi și mai grozave ar fi făcut ei. Ionete visa și tăcea. Ceea ce urmează este povestea unui fricos.

În fiecare dimineață pleca de acasă pe umăr cu sulița de aur a undiței din trestie lucioasă și în spate cu sacul conținînd celelalte buclucuri pescărești. Nu s-a întors niciodată cu pește și asta pentru simplul motiv că în realitate nu se ducea la pescuit, ci pe Movila Poștașului.

Movila Poștașului — de fapt sînt mai multe ridicături de pămînt, un fel de cocoașe înțesate de buruieni — e zona cea mai puțin indicată pentru cine vrea „să se bucure de natură" dincolo de marginea orașului. Buruienile te înțeapă la tot pasul, bolovani perfizi îți rulează sub tălpi dezechilibrîndu-te, umbra niciunui copac nu te ocrotește de arșiță. Pe aici nu dai de nimeni, numai Geta Brăiloiu mai apare din cînd în cînd, în salopeta ei albastră și cu pălăria de pai mare cît o umbrelă, căutînd plante medicinale. I s-a spus acum un an că e foarte pricepută în materie și a luat-o de bună. În școală dai, peste tot, de pungile ei galbene burdușite cu plante medicinale. Unii spun că, de fapt, n-o interesează plantele propriu-zis, ci impresia de savanterie produsă de etichetele pe care le lipește pe pungi: sînt toate în limba latină, scrise cu litere foarte mari, ca să-ți ia ochii și să știi cu cine stai de vorbă. Una e să spui mușețel și alta, „Matricaria chamomilla".

La început, văzînd că are un concurent pe Movila Poștașului, s-a purtat destul de agresiv cu Ionete, întîi l-a gonit pur și simplu, amenințîndu-l cu bățul pe care-l folosește spre a se apăra de cîinii vagabonzi, apoi a încercat să-l sperie înșirîndu-i tot felul de povești cu șerpi, stafii și alte lucruri, la care fricoșii nu rămîn indiferenți. Ionete, bineînțeles, că s-a înfiorat, dar există situații în care cel mai fricos dintre fricoși e nevoit să se stăpînească. În cele din urmă, descoperind că plantele medicinale și denumirile lor latinești nu constituie scopul vieții lui Ionete, s-a îndurat să nu-i mai chinuie imaginația. Ulterior i-a acordat marele privilegiu de a-i arăta secretul ei: unicul izvor despre care nu știuse nimeni. Este un izvoraș cu deschiderea cît o monedă, ascuns în mica vale dintre două movile mici cărora ea le zice exact pe dos de cum merită, adică „Movilele mari". Este un izvor ciudat, cu debit periodic, curge o zi pe săptămînă, și dacă nu ești atent — și prin aceste locuri aparent aride nimeni nu este destul de atent — nu-l observi sau cel mult îl iei drept rămășița unei ploi. Dar el există și acest fapt a contribuit în mare măsură la încurajarea lui Ionete. Fără apă este dificil să faci ceea ce își pusese el în minte. Acum avea și apă.

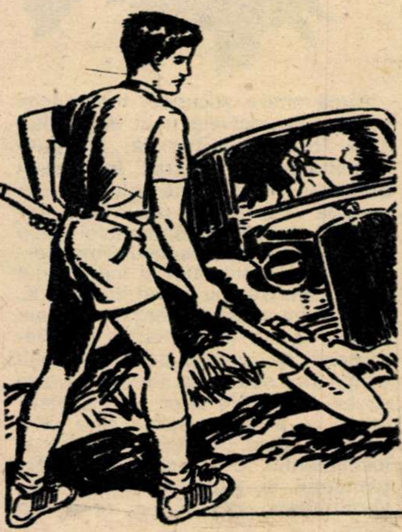

De fapt, încă în timpul iernii hotărîseră cu toții să înființeze pe Movila Poștașului o grădină. Nu se știe cine emisese ideea, dar entuziasmul a fost mare. Toată clasa s-a deplasat într-acolo. Terenul a fost marcat în părți egale: 36 de elevi, 36 de zone. Mișu Simion muncise o săptămînă pentru a realiza această operă topografică. Urma ca în vacanță fiecare să sape partea lui de teren, să o fertilizeze, să semene și să efectueze lucrările de întreținere potrivit planurilor elaborate împreună cu profesoara de biologie.

Vacanța a început, dar nimeni nu și-a făcut apariția pe Movila Poștașului. Erau ocupați cu treburi mult mai atrăgătoare. Ionete nu prea. Brotăceanu Paul nu-l mai primea în echipa de fotbal întrucît Ionete cînd ajungea în fața portarului îi era milă să înscrie gol și trăgea pe alături. Scos din echipă, s-a gîndit că omului îi mai rămîne întotdeauna o șansă și și-a spus că poate șansa lui este să arate că știe să-și respecte cuvîntul dat. Dar poate că raționamentul lui n-a fost atît de ferm. Poate că, pur și simplu, fiindu-i rușine să hoinărească singur, s-a gîndit că la Movila Poștașului singurătatea lui ar fi întru totul motivabilă. Zona nr. 13 de pe Movilă e a lui. S-a străduit s-o lucreze, să facă din ea o cetate de verdeață, o corabie de roșii și ridichi, un far de căpșuni și zmeură, care să le dovedească tuturor că Ionete e un om peste care nu poți trece cu ușurință.

Unelte împrumutase de la bătrînul Stere Corduneanu care, așa cum alții își umplu casa cu tot felul de lucrușoare artistice, colecționează scule. Are multe meserii, a lucrat o viață de om pe șantiere și și-a încheiat cariera ca mecanic de întreținere al școlii.

Ionete cărase hîrlețul, săpăliga și grebla în mare secret la fața locului unde le păstra sub bolovani, învelite în polietilenă. După primele bășici în palmele lui Ionete i-au apărut în cap și primele îndoieli. Crezuse că nu-i trebuie mai mult de o zi pentru a isprăvi totul. Mai pusese el și altădată mîna pe hîrleț, dar în grădina școlii și în parc, unde pămîntul fusese lucrat și de alții înaintea lui, timp de multă vreme, an de an. Habar n-avea ce înseamnă să fii cel dintîi, nu-și imaginase cît de dur e pămîntul nelucrat. Pînă și soarele te arde mai tare. A doua zi, Ionete a lucrat cu palmele bandajate ca să-și protejeze rosăturile, iar a treia zi s-a gîndit să lase totul baltă. I-a fost însă rușine de Geta care, răsărind ca de obicei pe neașteptate, făcuse rost, nu se știe de unde, de o seceră și se distra tăind buruienile din fața lui, deschizîndu-i cale pentru săpat. Ionete a vrut să se distreze și el tăind buruieni cu secera, dar s-a convins repede că nu-i deloc o distracție și s-a mirat că Geta, cu mîinile ei subțiri și albe, poate fi atît de voinică și de îndurătoare. De atunci nici el nu s-a mai plîns.

Puține secrete rămîn secrete multă vreme. În curînd s-a aflat și secretul zonei 13. Paul Brotăceanu care într-adevăr se ducea la pescuit, cu un alai de admiratori, s-a abătut din drum. Pe chipul lui frumos, de sportiv cu multe succese, a înflorit un zîmbet compătimitor:

— Sucit ai fost, sucit ai rămas, Ionete. Îți pierzi vremea de pomană.

— Mie mi-e bine aici. Succes la pescuit, voinicule!

— Taci din gură! Încă n-ai aflat că unui pescar nu trebuie să-i urezi succes? s-a supărat Brotăceanu.

— Dar unui muncitor ca mine **trebuie** să-i urezi succes. De ce n-o faci?

Pe 35 de zone ale Movilei Poștașului, buruienile continuau să crească. Dar pe a lui Ionete începea să-și arate fața oacheșă și curată pămîntul bun de cultivat. Pînă și șopîrlele priveau respectuoase acest eveniment. Ionete ajunsese în situația de a procura răsaduri. Într-o zi Geta a apărut — ca întotdeauna pe neașteptate — tîrînd după ea un snop de țevi din plastic legate cu frînghia de rufe.

— Ce te uiți așa, deșteptule? Dacă te pricepi să le îmbini și să le așezi cum trebuie, captezi cu ele apa izvorașului.

Vizitatorii se înmulțiseră. Pretindeau că au nimerit acolo din întîmplare, examinau totul cu atenție și-și aminteau repede că au niște probleme urgente de rezolvat, plecau. Asta pînă în ziua cînd, înfigînd țărușii care urmau să susțină țevile, Ionete a simțit o rezistență care nu era a unei pietre. A scormonit cu hîrlețul și a văzut pînză putredă și apoi metal. A săpat și a dat peste mașină. La început crezuse că e o tablă oarecare, pe urmă a ieșit la iveală marginea parbrizului.

Era acel Plymouth tip 1940 și pe bancheta din spate avea rămășițele unei stații de emisie-recepție și trei benzi de mitralieră cu cartușele trase, iar pe caroserie se mai vedea încă inscripția „Fulgerul", cu litere galbene.

Un astfel de secret nu-l poți păstra. Lui Stere Corduneanu cînd a aflat i s-au făcut mustățile ciucure de lacrimi. Puțini crezuseră în existența acelei mașini, mulți se îndoiseră de adevăr. Deși are aproape 70 de ani, bătrînul a încălecat pe bicicleta de curse a lui Brotăceanu și a zburat la Movila Poștașului într-un timp pe care orice alergător de ciclocros l-ar invidia.

„Fulgerul" era numai pe jumătate degajat, stătea încă pînă la mînerele portierelor în pămînt, dar spinarea lui cabrată îți dădea senzația că se opintește să iasă de tot. Rugina îl transformase într-un hipopotam stacojiu, dar, în fine, era celebra mașină cu care se bătuseră împotriva nemților șoferul de taxi Stere Corduneanu și locotenentul de transmisiuni Jenică Podaru, prietenul său din copilărie.

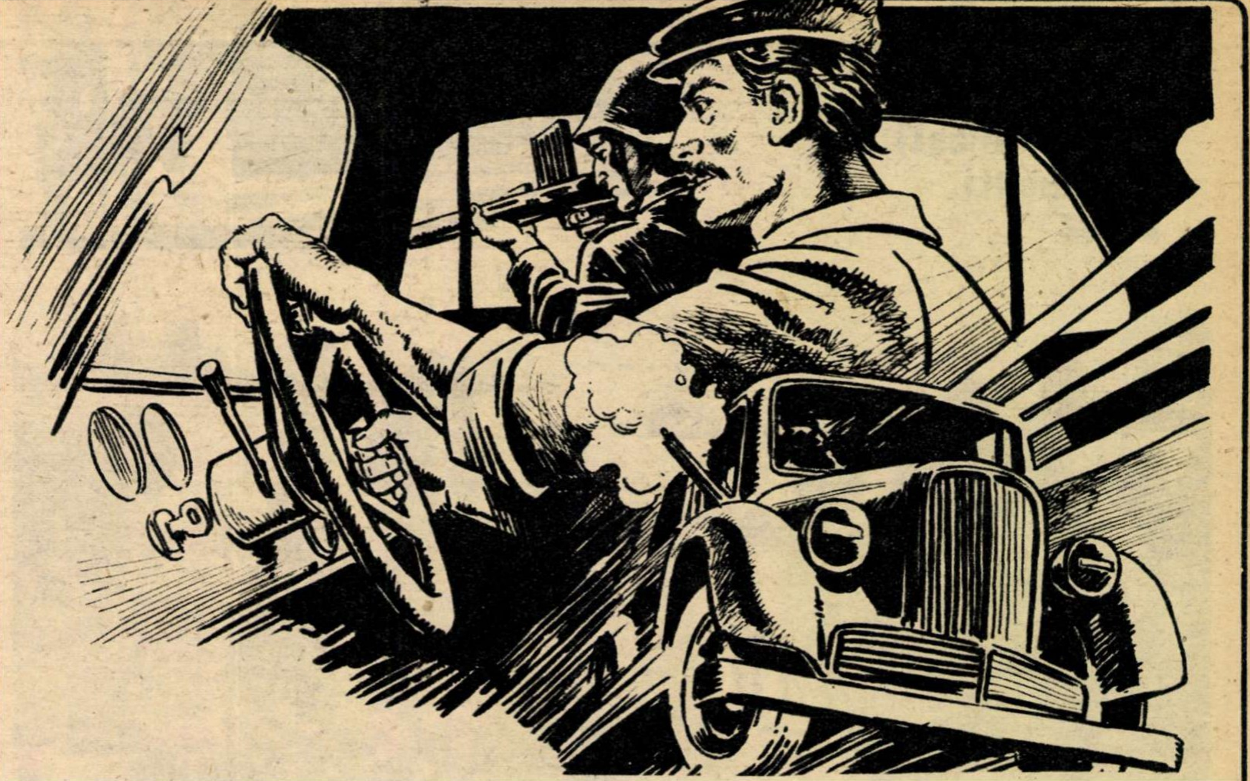

Atîtea legende circulau pe seama acestui echipaj și a mașinii sale încît deseori ascultătorii se întrebaseră dacă moș Corduneanu n-are cumva o imaginație prea bogată. În zilele insurecției, motorul „Fulgerului" nu se oprise nici o clipă. „Fulgerul" transportase muniții, răniți, arme și mai cu seamă îndeplinise misiuni de observație dintre cele mai îndrăznețe. „Fulgerul", cu Stere Corduneanu la volan și cu locotenentul Podaru, instalat între emițător și mitralieră, interceptase coloanele hitleriste, le făcuse imposibilă amplasarea bateriilor de artilerie și regruparea tancurilor. Nemții trăseseră în această mașină cu tot ceea ce se numește gură de foc, dar „Fulgerul" părea mai rapid decît gloanțele și proiectilele. În mod special, lui Corduneanu îi făcea plăcere să evoce episodul aeroportului. Nemții, cu o formație de avioane de bombardament și desant, își puseseră în gînd să ocupe aeroportul Grindu, o mică bază cu destinație tehnică. Se aflau acolo avioane în revizie. Trei cvadrimotoare fasciste, între care unul înțesat de soldați, rămase fără combustibil, au reușit să aterizeze forțat în afara pistei. Personalul aeroportului a pus în poziție de tragere armamentul de bord al aparatelor care, fiind în reparație, nu puteau decola și tot atunci a apărut pe neașteptate „Fulgerul". Mașina lui Corduneanu s-a strecurat țopăind pe arătură între cei trei coloși ciuruindu-i cu sîrguință, și cînd primul „Messerschmidt" a luat foc, toate echipajele au semnalizat că se predau.

Ulterior, Corduneanu și locotenentul Podaru au plecat pe frontul din Transilvania. „Fulgerul", avariat, a rămas pe un cîmp, ca orice piesă de luptă inutilizabilă. Ce s-a mai întîmplat e anevoie de aflat. Este totuși probabil că un ins strîngător din fire l-a recuperat sperînd să-l repună în funcțiune și, în acest scop, l-a ascuns într-un clin la Movila Poștașului, l-a învelit într-o prelată și l-a acoperit cu pămînt. De ce nu s-a reîntors nu se știe. Restul l-au făcut vînturile, praful, țărîna cărată de ploi.

De pe front Stere Corduneanu a venit singur. Prietenul său, locotenentul, a rămas sub pămînt la Carei. Stere a căutat un timp mașina, deși era aproape sigur că n-o va mai găsi. A rămas cu povestirea acestor întîmplări despre care se găsesc destui isteți să spună că le-o fi citit într-o carte. Nimeni nu s-a întrebat de ce n-a citit și altcineva cartea asta.

În cîteva ceasuri, Stere Corduneanu, Ionete și Geta Brăiloiu au degajat „Fulgerul" în întregime.

— Nu-l remorcăm, a decis moș Corduneanu. Ar fi o jignire pentru el să nu intre în oraș cu motorul lui, pe roțile lui.

Astfel a răsărit la Movila Poștașului copertina portocalie care astăzi adăpostește stația de pompare, dar rostul ei inițial a fost acela de a oferi umbră punctului de lucru al lui Stere Corduneanu. Bătrînul și-a adus toată gama de scule și-n plus un pat pliant. Noaptea, la focul lui de tabără, nu era niciodată singur. Lumini tremurătoare închipuiau tot felul de siluete pe caroseria „Fulgerului" împestrițată de chit proaspăt, iar Corduneanu povestea mai frumos ca niciodată. Bătrînii, mai fără somn, zăboveau aici pînă după miezul nopții.

Pe harta drumurilor de vacanță, Movila Poștașului, mai precis zona 13, a devenit repede punctul de atracție. La pescuit te poți duce oricînd, fotbal poți juca oriunde, însă șansa de a deveni unul dintre cei care osteneau să repună în funcțiune celebrul „Fulger" era foarte limitată în timp și în spațiu.

Plin de inițiativă ca întotdeauna, Brotăceanu și-a oferit cel dintîi serviciile. Stere Corduneanu i-a mulțumit înduioșat, dar a spus:

— Aici Ionete e șeful. El a descoperit „Fulgerul", el decide. Ce zici, Ionete?

Și Ionete, care după ce îl ajutase cu vinciul pe bătrîn să scoată cutia de viteze și acum umbla adus de spate pe zona 13 îngropînd stolonii de căpșuni, a zis timid și plin de bunăvoință.

— Bineînțeles. Sînt de acord să facă **tot ceea ce fac și eu.**

Brotăceanu s-a repezit spre mașină, prima lui dorință era să învîrtă și el nițel gloriosul volan, dar Geta Brăiloiu i-a tăiat drumul cu enorma ei pălărie galbenă:

— Tu n-ai auzit ce-a spus Ionete?

— Ba da. A spus că e de acord.

— Ia gîndește-te mai bine. A spus că e de acord să faci **tot ceea ce face el.**

— Păi ce face?

— Păi uită-te.

Această replică stă la originea grabei cu care Mișu Simion a dat la iveală „Planul grădinii noastre de la Movila Poștașului", splendid desenat și de mult uitat. Brotăceanu — zona 1, Hamei — zona 2, Simion — zona 3, Vereș — zona 4 și așa mai departe pînă în zona 36. După nici o minge nu alergaseră ei așa cum au alergat să dibuie care un hîrleț, care un tîrnăcop. Brotăceanu a spus că Ionete își face pur și simplu de cap și că n-ar trebui luat în seamă. Ceea ce însă nu l-a împiedicat pe același Brotăceanu să-i cedeze, în secret, unui oarecare Păvăloiu dintr-a VIII-a B, timp de o zi, bicicleta de curse pentru ca acesta să-i împrumute sculele de grădinărit ale lui taică-său.

Programul era simplu: două ore de lucru la grădină, două ore de lucru la mașină. Nu le-a fost ușor deoarece îi irita faptul că Ionete le-o luase foarte mult înainte și doreau să recupereze, era o chestiune de orgoliu, așa unii au rezolvat problema aducîndu-și la lucru și prietenii, ceea ce însă nu contravenea nici unei reguli. Treptat, „Fulgerul" își recăpăta înfățișarea de odinioară, iar Movila Poștașului devenea, văzînd cu ochii, grădina pe care o visaseră.

Ionete avea foarte mult de lucru întrucît pe lîngă ocupațiile sale privind partea electrică a mașinii și irigarea grădinii trebuia, ca experimentat veteran al locului, să dea întîrziaților sfaturi privind săpatul, mărunțitul, administrarea îngrășămintelor, și așa mai departe. Or, Ionete, timid și fricos cum a fost întotdeauna, nu se simte în largul lui cînd e vorba să comande atîtor băieți deștepți și înfipți, ba chiar să le atragă atenția cînd greșesc, dar dacă ai lucruri importante de spus uiți de timiditate și le spui.

„Fulgerul" a intrat în oraș huruind victorios cu Stere Corduneanu la volan și pe bancheta din spate cu Ionete care păstra echilibrul lădițelor cu căpșuni. Geta Brăiloiu a spus că acum sînt două legende: a „Fulgerului" și a grădinii de la Movila Poștașului.

70 de ani de la eroicele lupte de la Mărăști, Mărășești, Oituz

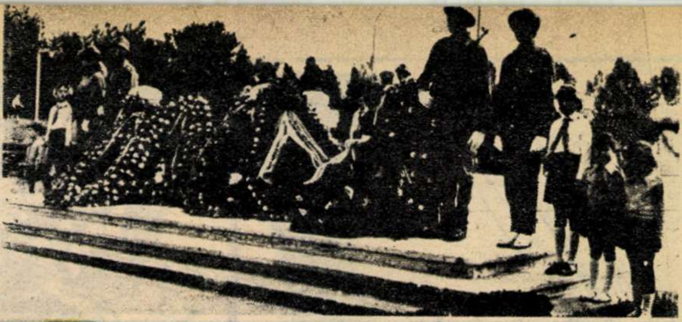

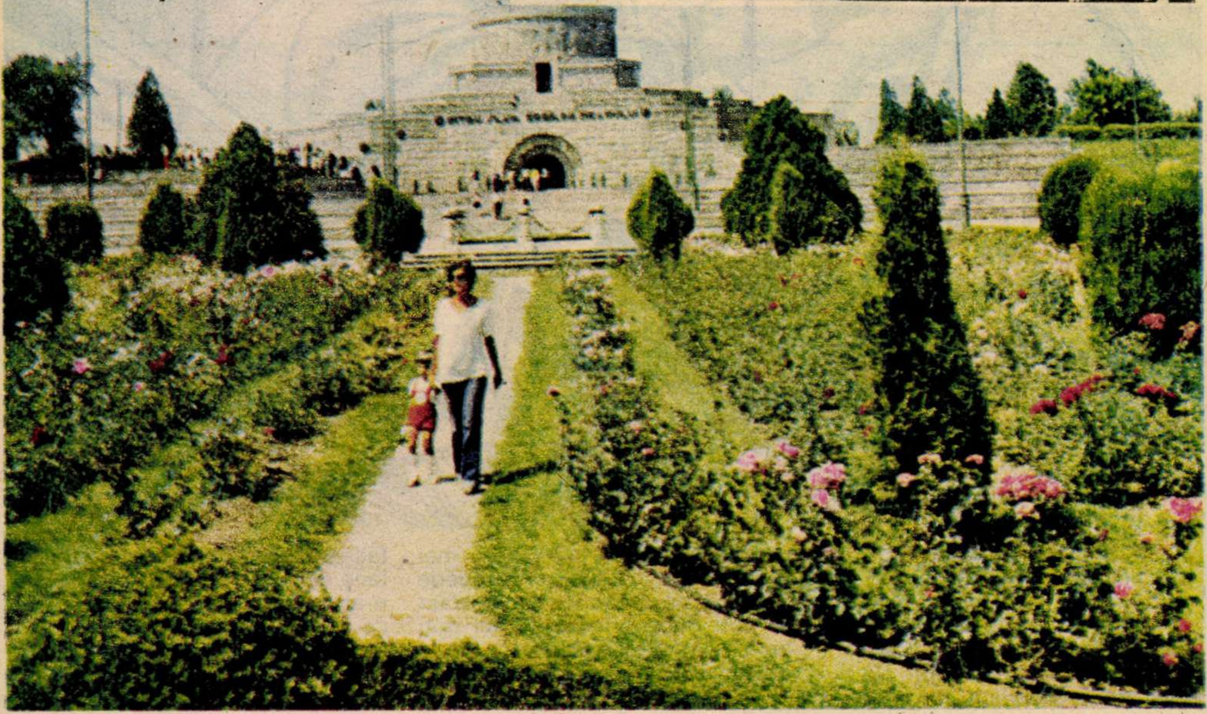

Laudă eroilor

Pămîntul țării
i-a îmbrățișat
La pieptul său curat
și înflorit
Căci pentru el
ei au luptat.
L-au apărat și l-au iubit.

Pămîntul înflorește,
iar eroii sînt
În roua înstelată de iubire;
Ei dorm sub brazdă, dar
lumină sînt
Vegheați în veci
de nemurire.

Azi, glia patriei, străbună
Păstrîndu-le memoria
mereu
Din raze le-mpletește o
cunună
Sub arcul unui tînăr
curcubeu.

Mălin Doralin
clasa a VIII-a,
Alba Iulia

Limba noastră-i o comoară“

EMINESCU,

Luceafărul poeziei românești

Cînd privesc zilele de — aur a scripturelor române,
Mă cufund ca într-o mare de visări dulci și senine
Și în jur parcă-mi colindă dulci și mîndre primăveri,
Sau văd nopți ce-ntind deasupră-mi oceanele de stele,
Zile cu trei sori în frunte, verzi dumbrăvi cu filomele,
Cu izvoare-ale gîndirii și cu rîuri de cîntări.
Văd poeți ce-au scris o limbă, ca un fagure de miere...

Asemeni Luceafărului din poveste, înălțîndu-se din mare sau coborînd din oceanele de stele, s-a înălțat Eminescu pe treptele cele mai de sus ale artei cuvîntului românesc, făurindu-și limba poeziei din izvoarele gîndirii și rîurile de cîntări ale tuturor generațiilor dinaintea sa. Era pe deplin conștient, încă de la 20 de ani, cînd compunea **„Epigonii“**, că lucrul cel mai important pentru un poet este cunoașterea perfectă a limbii, în timp, pe scara devenirii istorice, ca și în spațiu, cu toate nuanțele ei regionale. Nimeni pînă la Eminescu și nici de la el încoace nu a cîntat atît de frumos iubirea, natura patriei și trecutul ei glorios. Și numai prin el a fost ridicat în viitorime cel mai măreț monument al spiritului nostru național, exprimat în bronzul nepieritor al limbii. Uimitoare este **profeția** lui Titu Maiorescu, atunci cînd spusese că poezia românească din secolul nostru se va dezvolta „sub auspiciile geniului lui, și forma limbei naționale, care și-a găsit în poetul Eminescu cea mai frumoasă înfăptuire pînă astăzi, va fi punctul de plecare pentru toată viitoarea dezvoltare a veștmîntului cugetării românești“. Într-adevăr, toți marii poeți ai secolului, de la Arghezi, Blaga, Bacovia pînă la Nicolae Labiș, Nichita Stănescu și mulți alții, au urmat exemplul poetului național, cît privește cultivarea armoniilor limbii, Eminescu fiind, astăzi, în fond, cel mai actual între toți. Nichita Stănescu se întreba care ar putea fi statuia ideală a lui Eminescu și dădea acest răspuns memorabil: «Adevărata statuie a lui Eminescu, adevăratul portret al lui Eminescu este statuia în bronz, este portretul în ulei al **„Odei în metru antic“**». Care este cea dintîi virtute a limbii poeziilor lui Eminescu? Iată o întrebare la care s-a răspuns de multă vreme, dar nu s-a răspuns niciodată complet. Marele secret al poeziei lui Eminescu este **armonia,** muzicalitatea limbii, foarte greu de explicat în termeni pozitivi, intuită însă, simțită adînc de orice cititor, în **„Odă în metru antic“**, în **„Sonete“**, în **„Scrisori“**, în **„Luceafărul“**, în **„Sara pe deal“**, în absolut orice vers coborît pe hîrtie din pana celui mai mare maestru al limbii române din cîți au avut pînă în momentul de față și din cîți vom avea pînă într-un viitor încă îndepărtat.

ION ROTARU

AȚI ÎNTREBAT? VĂ RĂSPUNDEM!

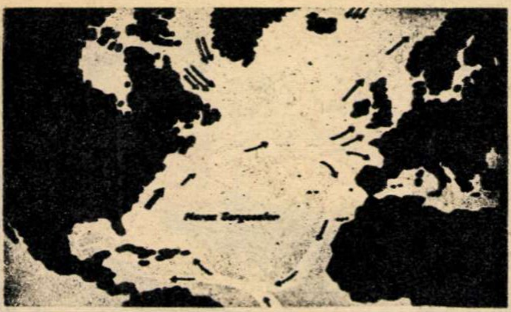

• Ce este și cum se naște marele curent de apă care se numește Golfstream? ne întreabă VIORICA MARINCU din TIMIȘOARA.

Pe lîngă fluviul Nil — cel mai lung de pe Terra (6 690 km) — există o altă curgere de apă, cu mult mai mare și mai interesantă. A fost descoperită de un navigator spaniol care, în anul 1513, pornise în căutarea legendarelor „insule ale fericirii". „Fluviul" acesta nu seacă niciodată, nu se revarsă niciodată; albia lui o constituie... apa rece a Oceanului Atlantic. De unde provine acest curs de apă? Golfstreamul își află originea în acțiunea continuă a vînturilor alizee. Aceste vînturi, trecînd peste ocean, antrenează moleculele lichide, care se deplasează continuu, formînd curentul ecuatorial, de la coasta Africii pînă la coasta Braziliei. În decursul lungului traseu, străbătut sub razele arzătoare ale soarelui ecuatorial, apele se încălzesc pînă ajung pe coasta de est a Braziliei, unde se separă în două. O parte pleacă spre nord, în direcția Antile, unde se împarte din nou în două, din care partea cea mai mare merge în golful Mexic, prin strîmtoarea Yucatan. De aici, apele acestea calde pleacă prin strîmtoarea canalului dintre Cuba și Florida, cu o viteză de 8 km pe oră, formînd **curentul golfului** — Golfstreamul — care are la început 400 m adîncime și 120 km lățime. Înaintînd prin Atlantic, într-o formă de evantai, ramura sa principală traversează oceanul în diagonală, îndreptîndu-se în cele din urmă pînă în Islanda și atingînd Spitzbergul. Acțiunea binefăcătoare a acestui uriaș curent oceanic este enormă. Grație apelor sale calde, climatul se menține temperat în regiunile occidentale ale Europei.

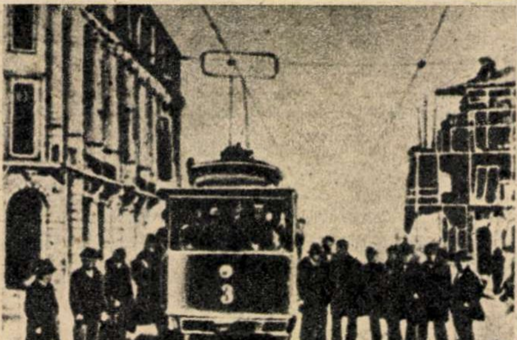

Primul tramvai electric (1894).

• Cind a luat ființă prima linie de tramvai in Capitala țării noastre? ne întreabă MIHAI POPOVICI din BUCUREȘTI.

O știre publicată de ziarele bucureștene în vara anului 1871 avea să emoționeze pe cei 200 000 de locuitori de atunci ai Capitalei: primăria încheiase un contract „pentru facerea lucrărilor trebuitoare înființării drumului de fier, de-i zice tramvai". Contractul cerea ca „trăsurile ce vor circula pe drumul de fier să aibă arcuri, să fie luminate noaptea și să stea închise cu sticlă pe timpul iernii; să fie trase de cîte unul sau doi cai, după trebuință". Această minune a minunilor de acum mai bine de 110 ani — tramvaiul cu cai — și-a început cariera la 28 decembrie 1872. Prima linie dată în funcțiune avea traseul: Podul Tîrgului din Afară (Calea Moșilor) — Podul Tîrgoviștei (Calea Griviței).

La 9 decembrie 1894 intră în exploatare primul tramvai electric din București, pe linia Obor-Cotroceni.

Chiparosul de la Coltău.

• Două scrisori, prima de la OANA DUMITRESCU din BUCUREȘTI, iar cealaltă avind ca semnatare pe VIOLETA CUCOANEȘ și LILICA LECA din UMBRĂREȘTI, GALAȚI, ne solicită amănunte despre longevitatea și inălțimea unor arbori.

Numeroși arbori și arbuști trăiesc mult mai mult decît animalele cu cea mai mare longevitate. Chiar specii de arboret mărunt și tufișuri, cum sînt măceșul, afinul, coacăzul și porumbarul pot atinge vîrsta de 30 de ani. Tot pe atît, uneori mai mult, viețuiesc părul, vișinul și cireșul. Ienupărul, bradul și pinul trăiesc pînă la 400 de ani, teiul peste 500 de ani, iar stejarul ajunge pînă la 1 000 de ani. Vîrsta maximă a speciei Sequoia americana a fost estimată de diferiți specialiști pînă la 4 000 de ani, cu o înălțime a trunchiului de peste 100 de metri și un diametru de circa 10 metri. Și în țara noastră se întîlnesc mulți arbori de vîrstă matusalemică. Iată, în fotografia de sus, chiparosul din satul Coltău (județul Maramureș), cu diametrul de peste 100 cm, înălțimea de 25 m și vîrsta de peste 300 de ani

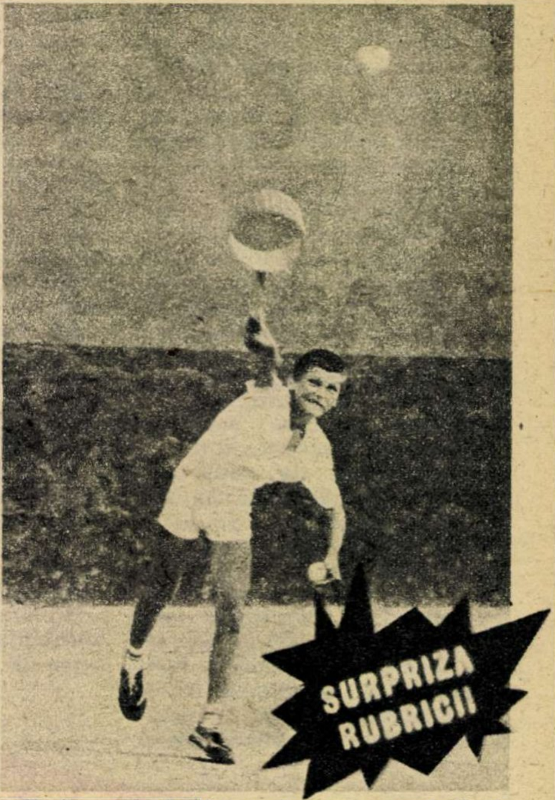

Tenismanul din fotografie are o rachetă de concepție nouă?! Nu. Iluzia optică se datorează vitezei de execuție cu care acest pionier a lovit mingea, pelicula fotografică fiind „obligată" să inregistreze succesiv pe aceeași fotogramă, **mai multe poziții ale cadrului unei rachete care in realitate este cit se poate de obișnuită. Acest instantaneu a fost realizat de fotoreporterul nostru Tudor Cristea, la sfirșitul lunii iulie, intr-un meci din cupa „Pionierul", disputată in acest an la Onești.**

• Pioniera IRINA STĂNILĂ de la Școala nr. 15, SIBIU, dorește să afie amănunte despre balenele care... cintă.

Misterul cîntecului pornit din apă pare să se lămurească azi datorită unor descoperiri făcute de dr. Roger Payne, din New York, un pasionat cercetător al faunei submarine. Acesta a străbătut ani de-a rîndul diferite mări și oceane, la bordul unei ambarcații prevăzute cu aparate de filmare și înregistrare a sunetelor sub apă. În cursul unei expediții în apele Insulelor Bermude, Payde a descoperit o specie rară de balene care scoteau niște sunete stranii dar melodioase. Ulterior a constatat cu uimire că aceste balene, spre deosebire de cele cunoscute pînă atunci, sînt înzestrate cu coarde vocale.

Originalul cîntec durează între 5 și 30 de minute și se aseamănă cu sunetele unei muzici electronice. Urmărind de aproape fenomenul, cercetătorul a reușit să înregistreze, atît de la suprafață, cît și sub apă, sunetele scoase de balenă timp de o jumătate de oră fără întrerupere. În același timp a înregistrat pe peliculă mișcările de înot ale cetaceului. Cu sunetele capturate, el a editat un disc pentru a atrage astfel atenția vînătorilor de balene din toată lumea că există această specie rară care trebuie ocrotită oriunde ar fi întîlnită.

Cutezanța meseriei sau meseria cutezanței...

SCAFANDRII

muncitori de înaltă calificare ai adîncurilor marine

Din vremuri indepărtate omul a fost atras — in tentativa sa cutezătoare de a-și depăși condiția — de tainele spațiilor cosmice și, în egală măsură, de enigmatica „lume a tăcerii" din adincurile mărilor și oceanelor. De altfel atît evoluția zborurilor, cît și aceea a scufundărilor conțin multe similitudini. De pildă, în ultima vreme, scafandrii de mare adîncime sînt numiți acvanauți, costumele lor fiind asemănătoare cu cele ale cosmonauților; imponderabilitatea este comună atît spațiului acvatic, cît și celui cosmic; se știe, astronauții se antrenează în „case" subacvatice... Putem, așadar, vorbi în ambele cazuri de explorări, chiar dacă modalitățile de pătrundere și tehnicile de lucru sînt pe cît de asemănătoare, pe atît de diferite...

În ceea ce privește pătrunderea omului în hidrospațiu (apa de mare este de 800 de ori mai grea decît aerul), istoria consemnează, de la primele încercări temerare și pînă la metodele sofisticate de ultimă oră, o complexă arie de preocupă acestea avînd, în definitiv, dre țel cunoașterea lumii subacvatice și, pornind de aici, dorința de-a exploata imensele resurse ale oceanului planetar.

Scufundarea, metodă directă de studiu — deși străveche, însă reactualizată — a permis explorarea unor spații acvatice nebănuite, făcînd posibilă efectuarea unor lucrări tehnice de-o maximă utilitate, necesare insuși progresului civilizației.

Scafandrii sint numiți „oameni ai adîncurilor". Deceniile din urmă, grație camerelor de luat vederi, ni i-au adus — nu de puține ori — în centrul atenției și, paradoxal, cu cît fascinația meseriei lor intră în domeniul obișnuitului, cu atît interesul pentru munca lor efectivă este în continuă creștere. De ce? Explicația nu trebuie căutată prea departe, ci în însăși recunoașterea faptului că astăzi sînt o serie de activități ce nu pot fi concepute fără intervenția lor. De la pura curiozitate, de la intenția de-a recupera epave și pînă la montarea unor utilaje complicate (adaptate pentru funcționarea sub apă), a conductelor și a platformelor marine, însuși sensul noțiunii de scafandru s-a modificat, îmbogățindu-se neîncetat.

Am încercat să ne apropiem, depășind fascinația, de robusta meserie a acestor „muncitori ai mărilor". Vom „urmări" o echipă de scafandri autonomi ce aparține Întreprinderii de exploatare a flotei maritime „Navrom" din Constanța. Să precizăm că scafandrii autonomi, spre deosebire de scafandrii grei (care sînt alimentați cu aer de la suprafață), „rup" legătura cu suprafața, evoluînd liber, în stare de... „imponderabilitate", transportînd rezerva de gaz respirator.

...Iată-ne pe nava tehnică de intervenție „Coral I". Asistentul medical Alexandru Grafu, care face parte din echipă de mai bine de 18 ani, nu are nici un motiv de îngrijorare: controlul preventiv efectuat certifică faptul că toți membrii „echipei" sînt apți pentru noua zi de lucru. Comandanții navelor „Coral I" și „Coral II", precum și al șalupei „Argeșelului", imperturbabili, așteaptă momentul transportării scafandrilor spre punctele de lucru.

Profităm de răgaz și îi privim: calmi, simpli în robusta, atletica lor înfățișare, cu un surîs reținut ce conferă chipului lor o strălucire demnă. Fiecare își pregătise echipamentul cu seninătatea și hotărîrea celui ce știe ce are de făcut.

Inginerul Radu Petcu, coordonatorul echipei, găsește momentul prielnic pentru a ne preciza:

— Echipa noastră de scafandri efectuează toate lucrările subacvatice, atît la navele noastre maritime, cît și la cele străine (atunci cînd sîntem solicitați) aflate în portul Constanța ori în rada acestuia.

Sîntem specializați să executăm atît curățirea navelor (n.n. îndepărtarea stratului de scoici, alge, corali etc., ce se depune pe pereți în timpul staționării în porturi), cît și operații de sudură subacvatică ori reparații la elice.

— Aveți un program dinainte stabilit?

— La intrarea navelor în port, scafandrii noștri fac necesara „inspecție" a navelor. În urma cercetărilor, în funcție de defecțiunile pe care le depistăm ori care ne sînt semnalate de comandanții navelor, ne întocmim planurile de acțiune. Se înțelege, în aceste condiții, scafandrii știu de la „suprafață" ceea ce au de făcut, sînt echipați cu tot ceea ce le este necesar. Sîntem, ca să zic așa, policalificați.

Discuția, pentru moment, este întreruptă.

Este ora 10 și douăzeci de minute. „Coral I" este solicitat prin stație. Se va deplasa de urgență în rada portului Constanța unde nava „Calatis" are nevoie de curățire subacvatică. Nicolae Radu, șeful grupului de scafandri — unul dintre cei ce au pus umărul și sufletul pentru ca echipa de acum să existe —, pleacă însoțit de tinerii Mihai Marinescu, Marian Stănescu și Dan Radu Manolache.

Le urăm drum bun, iar noi ne deplasăm cu șalupa „Argeșelului", însoțiți de inginerul Radu Petcu, spre nava „Baziaș 2". Aflăm îndată despre ce este vorba: cu o zi înainte se solicitase intervenția scafandrilor, iar aceștia, la „controlul" subacvatic, au descoperit că una dintre cele două părți ale apărătoarei portelice (scafandrii s-au obișnuit s-o numească „elică") era ruptă. Scafandrul Vasile Sima, la 27 de ani, originar de prin părțile Borcei, județul Călărași, este, de acum, un om cu experiență. Va proceda la o nouă „inspecție" a locului unde s-a depistat avaria.

...Momentul plonjării, atît de firesc pentru el, devine emoționant pentru noi, cei care-l privim. După 15 minute revine la suprafață pentru a se consulta cu inginerul Petcu. I se dau două rînduri de chei de strîns șuruburi și plonjează din nou.

...Nave de mari dimensiuni, adevărate „hale" plutitoare, își așteaptă aliniate, aproape milimetric, încheierea pregătirilor pentru drumul pe mările și oceanele lumii.

După ani și ani de experiență,

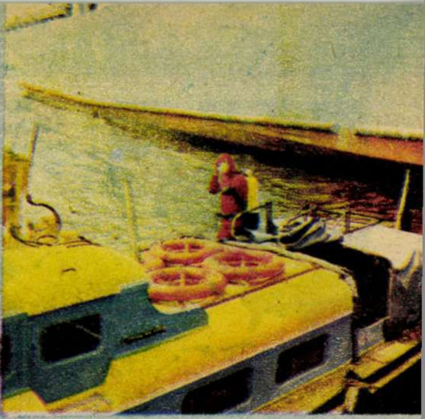

scafandrii le cunosc aproape pe fiecare în parte. Curățirea subacvatică a navelor de straturile de scoici, alge, corali etc. este o operație nu tocmai lesne de realizat, deoarece acestea se „lipesc" pur și simplu de corpul navei. Or, astfel de straturi, de numai cîțiva centimetri grosime, sînt îndeajuns pentru a reduce, în larg, viteza de deplasare a navei — uneori chiar la jumătate — și să sporească consumul de combustibil cu aproape o treime din consumul total optim al acesteia. Mai apoi, „întreținerea" elicei (sau a elicelor navei) face parte tot din domeniul meseriei de scafandru.

...Între timp, Vasile Sima revine la suprafață și, în timp ce este ajutat să se „dezechipeze", ne spune că totul a decurs normal.

Aflăm a doua zi că intervenția grupei la nava „Calatis" a decurs, după multe ore de lucru, în condițiile prevăzute. Se lucrase rapid și eficient. Navele își puteau începe drumul.

Din nou în mijlocul scafandrilor... Mărturisesc că, privindu-i, încercînd să le pătrund bărbăteasca lor stăpînire de sine, nu am putut să nu mă gîndesc la minerii pe care-i văzusem, de nenumărate ori, înainte de intrarea în subteran. Ca și minerii, scafandrii știu [illegible] la „suprafață" ceea ce au de făcut. Și o fac. Meseria de scafandru este frumoasă după ce ajungi să o stăpînești, după ce anii unor experiențe cu neprevăzutul „de jos" ajung să te fortifice, să îți dea încredere în forța, priceperea și stăpînirea ta. Pentru că meseria de scafandru presupune, înainte de toate, o condiție fizică și psihică identică atleților de mare performanță. Mai apoi, presupune o cunoaștere nu aproximativă, ci detaliată a caracteristicilor navelor. Un scafandru este specialist în tehnica sudurii, stăpînește domeniul electrotehnic, cunoaște efectele mecanice, biofizice și biochimice ale presiunii, stăpînește domeniul fiziologiei și fiziopatologiei scufundării etc... La toate acestea — avea să ne precizeze medicul Ovidiu Constantin Pastuch, specialist recunoscut în medicină hiperbară, el însuși scafandru brevetat — se adaugă capacitatea de-a învinge neprevăzutul. Ceea ce, în condiții de lucru subacvatice, înseamnă rapiditate, eficiență, extremă luciditate.

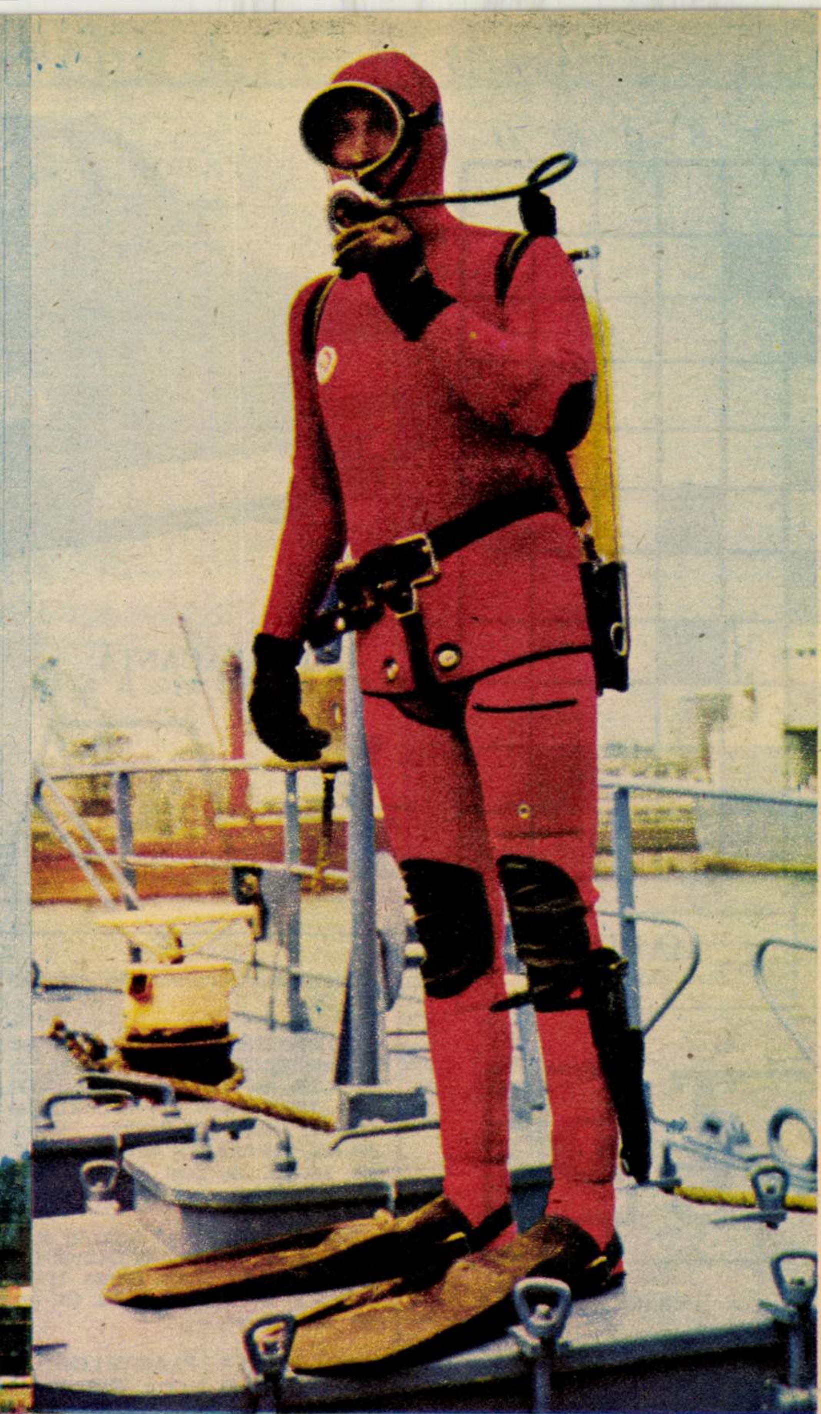

*
* *

Scafandrii: oameni simpli — prin simplitate înțelegînd modestia lor binefăcătoare —, oameni aflați în miezul vieții, unii încă foarte tineri, se întorc, de fiecare dată, la familiile lor cu sentimentul că și-au făcut datoria după fiecare călătorie subacvatică. „Aici n-ai voie să greșești, spunea unul dintre ei, cea mai mică neatenție, în condițiile de lucru subacvatice poate costa prețul greu al unei vieți".

Scafandrii: calmi, stăpîni pe fiecare gest, de-o blîndețe ce impune respect, de-o ținută morală ce imprimă, celor ce ajung să-i înțeleagă, încîntare. Pe „uscat" sînt oameni absolut obișnuiți; în adîncuri, în schimb, se luptă cu neprevăzutul, execută, în virtutea meseriei lor, lucrări dificile, au un curaj pe care ei îl numesc pur și simplu stăpînire de sine și mai au, nu în ultimul rînd, mîndria muncii lor robuste, curajoase, încercate.

...Contemplam, de astă dată noaptea, feeria luminilor și luminițelor ce dădeau navelor din port o strălucire astrală și mă gîndeam la pionierii acvanauți pe care-i văzusem la cercul din cadrul Casei pionierilor și șoimilor patriei din Constanța. Copiii navaliștilor, navigatorilor și ai scafandrilor descifrau, în apa limpede a bazinului, „traseele" viitoarelor explorări în lumea fascinantă a adîncurilor, antrenîndu-se în vederea învățării acestei îndeletniciri.

VIOREL SÂMPETREAN
Foto: MIHAI NIEDL

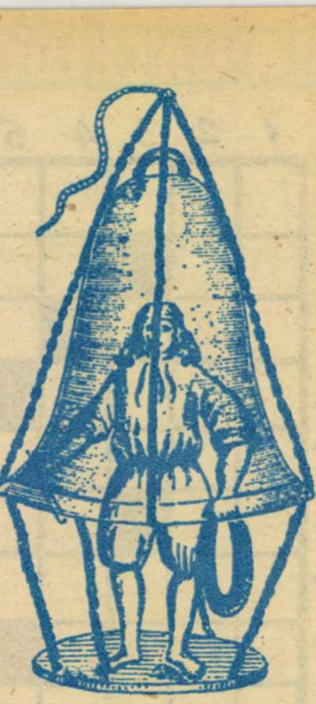

Proiect medieval de clopot pentru imersiune subacvatică.

SCURT ITINERAR ÎN TEHNICA SCUFUNDĂRII

- De-a lungul mai multor mii de ani singura modalitate de pătrundere a omului sub apă a constituit-o scufundarea **în apnee** (adică cu respirația oprită), metodă folosită de pescuitorii de perle și de corali. Imersia este limitată la cîteva minute, atît timp cît un om își poate opri respirația în condițiile presiunii subacvatice.
- În anul 330 î.e.n., Alexandru cel Mare trimite scufundători în portul Tyr pentru a ridica obstacole în calea navelor inamice.
- Clopotul de scufundare este utilizat începînd cu 1535, an în care se fac explorări de epave pe fundul lacului Némi (Italia); în 1640, Jean Barrie (Franța), iar în 1690 Edmund Halley realizează o scufundare de 90 minute la 18 m.
- La sfîrșitul secolului trecut începuseră să se răspîndească „scafandrii grei", cu cască ermetică, alimentată cu aer prin pompare de la suprafață.
- După cel de-al II-lea război mondial, odată cu punerea la punct a teoriei scufundării în saturație de către Jean-Jacques Cousteau, Edwin A. Link și George F. Bond, au loc primele experimente cu case submarine: în 1962 – Precontinent I și II; 1964 – Sealab I; 1965 – Sealab II și Precontinent III. În acest din urmă experiment, scafandrii au petrecut trei săptămîni la 100 m adîncime.
- În decembrie 1980, trei scafandri britanici ating în scufundare simulată 660 m.
- În februarie 1981, la centrul experimental hiperbar de la Duke University (S.U.A.) se atinge, în scufundare simulată, adîncimea de 686 m.
- Și competiția continuă vertiginos...

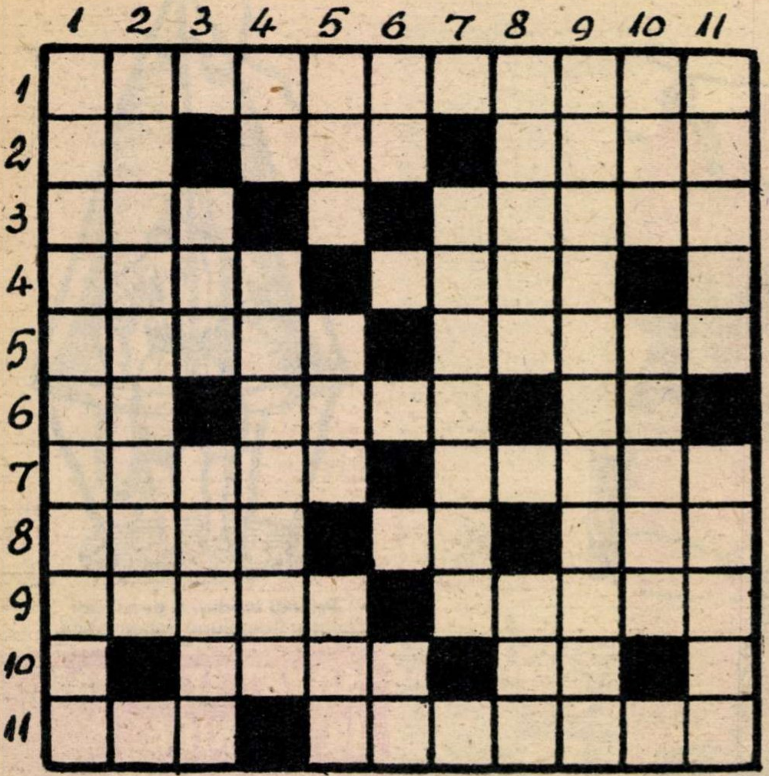

La volan

ORIZONTAL: *1)Automobile. 2) Caroserie auto! Prescurtare uzuală pentru autocar. Rulare. 3) Marca mașinii. Urcată la poligon. 4) Lucrează la roată. Cenușiu. 5) Pericol nevăzut din zilele toride de vară. Soluție. 6) Cal... putere. Numărate la raliu. Situate pe primele locuri. 7) Tas. Plimbare scurtă. 8) Ascensiune neterminată pe Siriu! Epocă. Efect de accident. 9) Trecere pentru pietoni. Verbul conducerii preventive. 10) Irlanda. În viraj! 11) Autoșa pentru transporturi internaționale. Permise de conducere.*

VERTICAL: *1) Caracteristica unor subansambluri auto (mas. sing.) 2) Automobile de tipul microbuzelor. 3) La intrarea în parcaj! Permis de trecere. 4) Locuri la mijlocul autocarelor! Zgòmote cînd nu pornește motorul. 5) Împărat. Jurat. Intră în suspensie. 6) Două ture cu autoturismul! Dînsa. 7) Cea de-a cincea roată a mașinii. 8) Imprimare nereușită! Conifer. 9) Sistem auto. 10) Miron Radu Paraschivescu. Inima mașinii. 11) A evacua gazele arse de la motor. A rătăci drumul.*

Dicționar: *IRIU, EIRE.*

FESTIVĂ
(Triverb: 8, 2, 7)

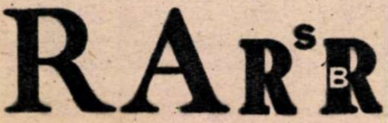

MARINĂ
(Triverb: 5, 2, 4)

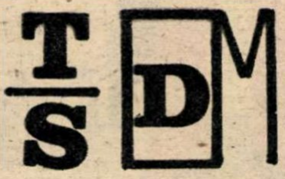

PERSPICACITATE

Priviți cu atenție numerele înscrise în roțile primei locomotive. Între ele și numărul din cabină există o legătură. Dacă ați sesizat-o, completați numărul lipsă din cabina celei de-a doua locomotive.

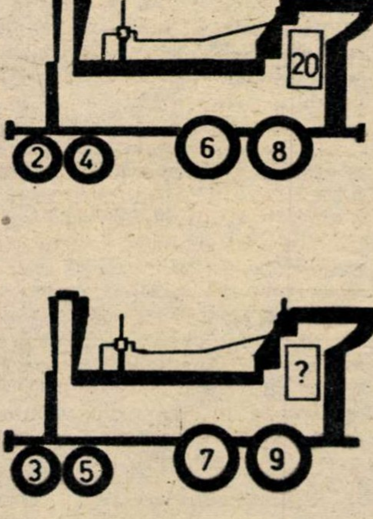

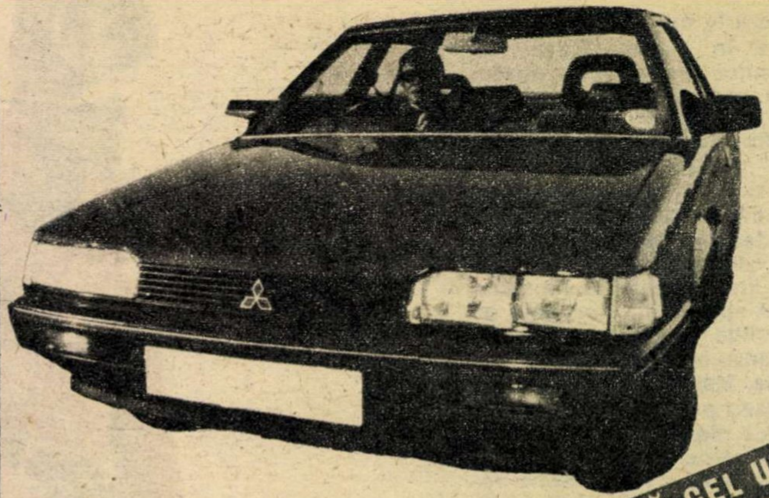

DE VACANȚĂ
(Criptografie: 3, 2, 5, 2, 5)

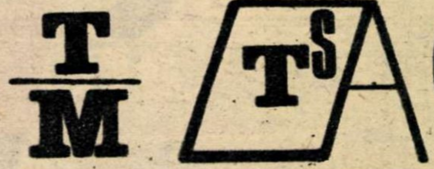

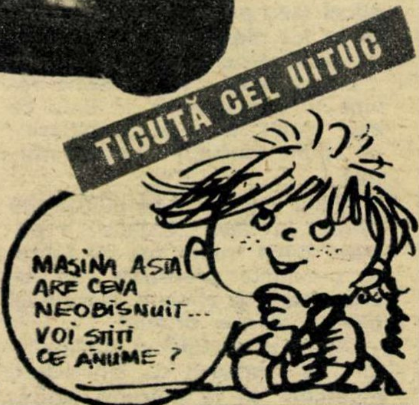
TICUȚĂ CEL UITUC
MAȘINA ASTA ARE CEVA NEOBIȘNUIT... VOI ȘTIȚI CE ANUME ?

Dezlegarea jocurilor din numărul 27—30:

CUTREIERÎND CARPAȚII: 1) Ac. 3) Zlata. 6) Căprior. 8) Cozia. 9) Cărare. 13) As. 14) Nip. 16) Vui. 17) Buta. 18) Madaras. 20) Moți. 21) Radiu. 22) Lume. 26) Păltiniș. 28) Da. 29) Ied. 31) Ana. 33) Aon. 34) Semenic. 37) Re. 39) Tcm. 41) Carst. 42) Fir. 44) Scărișoara. 45) Trei Brazi.

NAVALĂ: 1) Plută. Barc. 2) Iole. Arcă. 3) Rt. Monitor. 4) Ocupa. Cu. 5) Galeră. Aed. 6) Cs. Carda. 7) Petrolier. 8) Bar. Ortac. 9) As. Or. Ap. 10) Carboniere.

DIN LUMEA PLANTELOR: 1) Floră. Țesut. 2) Iederă. Peri. 3) La. Ut. Pop. 4) Ananas. Calä. 5) Md. Ir. Lila. 6) Era. Imu. Abs. 7) Nucă. Ama. Ap. 8) Hrăniți. 9) Ped. Anason. 10) Fineață. Ero. 11) Crăiță. Iris.

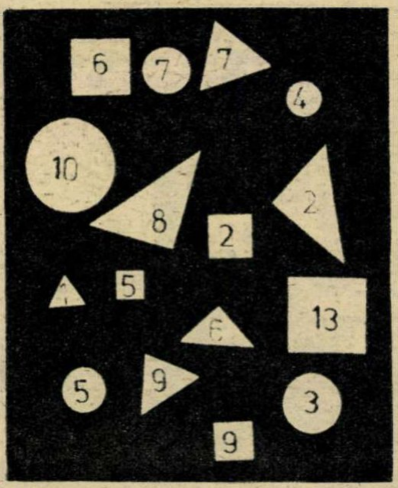

Cît face suma numerelor înscrise în cercuri, triunghiuri și pătrate? Dintre aceste figuri, care este reprezentată de mai multe ori?

SCHIMBAȚI CIFRELE ÎNTRE ELE ASTFEL ÎNCÎT SUMA PE ORIZONTALĂ ȘI PE VERTICALĂ SĂ FIE 16.

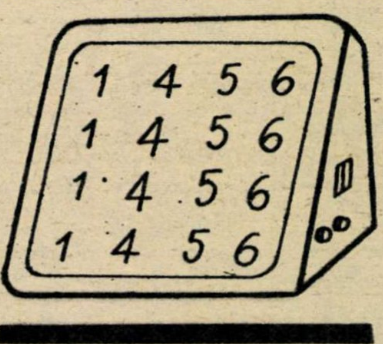

ÎN CARE PÎLNIE TREBUIE SĂ PUNĂ PASĂREA HRANA PENTRU A AJUNGE LA PUII DIN CUIB?

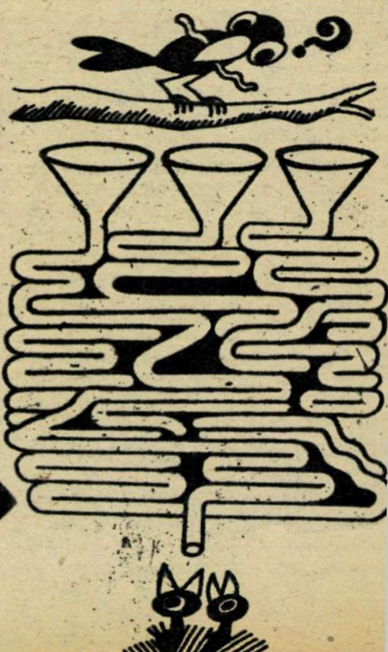

Atelier practic de vacanţă

CÎND, UNDE ŞI CUM PESCUIM?

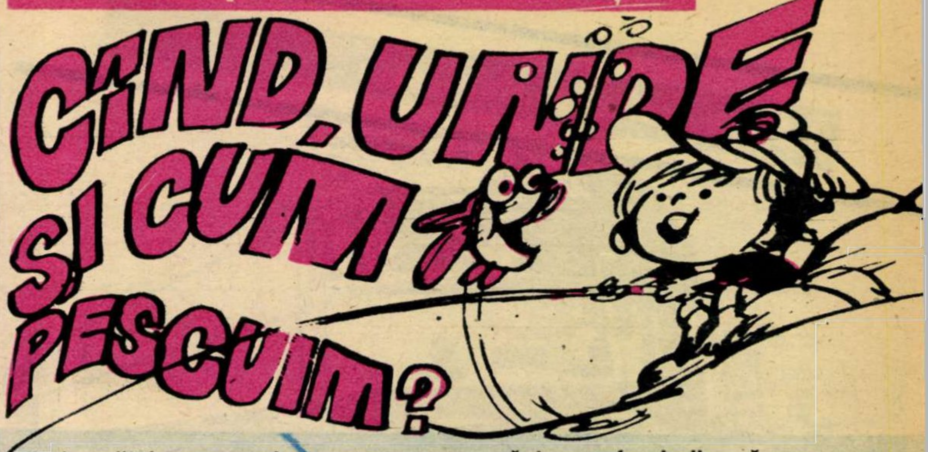

Puţine ţări din lume sînt atît de bogate în ape ca România: de la pîraiele cristaline ale Carpaţilor pînă la rîurile mari ca Mureşul, Oltul şi Siretul, de la bălţile şi lacurile de şes pînă la Dunăre şi Marea Neagră. Şi puţine sînt sporturile atît de îndrăgite de oameni — de la mic la mare — ca pescuitul.

Cum putem deprinde acest meşteşug? Ce, cînd, unde, cu ce şi cum pescuim?

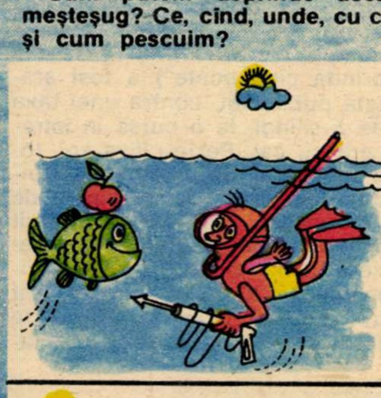

În plină vară, pescuitul este permis la toate speciile de peşti. În pîraiele de munte vă aşteaptă păstrăvul şi lipanul; în rîuri — cleanul, mreana, scobarul; în lacurile de şes — carasul, crapul, plătica, obletele şi bibanul; în Dunăre şi în delta sa mişună tot soiul de peşti, dar cei mai tentanţi sînt ştiuca, somnul şi şalăul; în mare... atracţia cea mare o reprezintă guvidul.

Să vedem acum care sînt sculele pescarului sportiv.

Principala unealtă, „arma" sa, este undiţa, alcătuită din vargă, fir de nailon, cîrlig, plumb şi plută.

Varga ne-o procurăm în funcţie de felul de pescuit; mai scurtă, de 2,40-3 m — pentru pescuitul cu muscă artificială la păstrăv, şi mai lungă, de 4-6 m — pentru pescuitul staţionar.

Firul de nailon se vinde în bobine de 50—100 m lungime, de grosimi diferite, cel mai indicat fiind cel de 0,20 mm. Vom fi atenţi şi la culoarea firului, preferabile fiind cele albe sau uşor albăstrui, deoarece peştii nu le observă cu uşurinţă.

O deosebită atenţie vom acorda cîrligului — partea cea mai activă a undiţei, al cărui rol este acela de a susţine momeala şi de a agăţa peştele. În magazinele de specialitate găsim multe feluri de cîrlige, dar pentru nevoile voastre veţi lua pe cele cu scara mărimilor cuprinsă între 10 şi 18, avînd grijă să fie rezistente şi bine ascuţite.

Plumbul are menirea de a menţine cîrligul cu momeala la adîncimea dorită sub nivelul apei. Oricare ar fi forma şi greutatea plumbului folosit, el va fi necondiţionat străbătut de un tunel prin care alunecă în voie firul undiţei spre a putea semnaliza imediat prezenţa peştelui la momeală.

Pluta contribuie, de asemenea, la menţinerea cîrligului cu momeala la adîncimea pe care o vrem, iar „tresăririle" şi scufundarea ei ne înştiinţează despre cele ce se întîmplă în adînc, indicîndu-ne clipa cînd trebuie să „înţepăm". Cele mai uzitate sînt plutele din pene de gîscă, din vîrf de porumb sau dopuri de sticlă.

Pînă aici deci am aflat ce e undiţa, din ce se compune, ce rol are fiecare parte a ei. Ţineţi însă neapărat seama de următorul sfat: la înnodarea cîrligelor, la legarea firului, la ataşarea plumbului şi plutei, la pregătirea generală a acestei unelte de bază, apelaţi şi la sprijinul celor cu mai multă experienţă, sprijin ce vă va fi de mare folos! Şi încă ceva: nu scăpaţi din vedere să vă procuraţi „accesoriile". E vorba de cutiile pentru momeală, de mincioc (plasă cu mîner pe care o scufundăm sub peştele mare ca să nu ne scape din cîrlig) şi de juvelnic, care nu e altceva decît un sac din sîrmă sau din sfoară pe care îl veţi pune în apă spre a păstra peştii vii.

Toate acestea fiind zise... şi făcute! să pornim la drum...

Cum mulţi dintre voi vă petreceţi vacanţa la munte, să facem cunoştinţă cu păstrăvul — peştele cu cele mai multe toane; aci mănîncă bine, apoi, ca la un semnal, intră într-un repaos total, pentru ca după un ceas sau două să se arunce iarăşi cu poftă după pradă. Îl vom ademeni cu musca artificială — legea pescuitului ne interzice să folosim alte momeli —, căutîndu-l pe firul curenţilor, în bulboane, în preajma bolovanilor, trecînd mereu de pe un mal pe altul şi avînd grijă să ne ascundem cît mai bine. Păstrăvul se aruncă extrem de rapid asupra momelii, dar pentru a fi siguri de trofeu pe atît de rapidă trebuie să fie şi mişcarea noastră de înţepare!

În bălţile de şes, unduitul carasului vă oferă clipe foarte plăcute, fiindcă nu e mofturos ca alţi peşti, muşcînd des şi în tot timpul zilei, chiar pe caniculă. Îl vom căuta pe fundurile nămoloase, în apropierea stufului, dar deseori îşi caută hrana în preajma malurilor. Rîma roşie, cocoloaşele de mămăligă şi viermişorii sînt cele mai bune momeli. Crapul preferă aceleaşi momeli, la care se adaugă în această perioadă boabele de porumb fierte în lapte. E însă capricios, nu muşcă pe furtună, dar îi place o ploaie calmă, fără scăderi mari de presiune; nu muşcă nici pe căldură mare, între orele 9 şi 17.

Cei ce vă petreceţi vacanţa pe malul mării aveţi posibilitatea să faceţi frumoase partide de pescuit la guvid — peşte cu carne foarte gustoasă şi uşor de prins. Îl întîlniţi permanent printre stîncile malurilor şi în preajma digurilor ce protejează plajele. E mereu flămînd şi prin urmare gata la orice oră să se repeadă cu lăcomie la momeala din ac. Preferă rîmele de orice fel, bucăţile mici din carnea altor peşti sau din cea de scoică, precum şi garizii — acei răcuşori de mare pe care-i putem culege uşor cu o plăsuţă din zonele cu vegetaţie din preajma malurilor.

Cam atît, deocamdată, deşi ar mai fi multe de spus despre acest sport pe care-l vom îndrăgi pe măsură ce-i vom pătrunde tainele. Vom încheia cu urarea pescărească: fir întins şi juvelnice pline!

GHEORGHE OPROIU

Desene de Nic Nicolaescu

Istorie, cultură, civilizație

TRENUL

La început a fost un copil curios care s-a întrebat de ce aburul reușește să ridice capacul unui ceainic... De aici pînă la cazanul de aburi, piston, bielă, roți și șine metalice n-a mai fost decît un pas. Dar unul poate mai important decît primul pas al omului pe Lună!

Dacă am imagina un „tablou" al celor mai valoroase realizări ale civilizației umane, din el nu ar putea lipsi „minunea" apărută în primele decenii ale secolului trecut: trenul. Pentru că, decenii întregi de la apariția sa, trenul a reprezentat o izbîndă a ingeniozității, un simbol al progresului. Acest mijloc de transport a pătruns așa de mult în conștiința timpului încît existența sa a inspirat adesea pana poeților, precum și numeroase opere de artă plastică sau muzicale. Pe ecranul cinematografului, trenul își făurește o adevărată „carieră", strîns legată de utilitatea și avantajele sale în viața omului. Acum mai bine de 150 de ani, „glasul" roților de tren a deschis drum nou în era transporturilor terestre. Vă invităm, în rîndurile ce urmează, să-l cunoaștem împreună.

Un concurs inedit

Sîntem în ziua de 7 noiembrie 1829. În localitatea engleză Rainhill, pe o cale ferată special amenajată, se dăduse, cu o zi înainte, startul primului concurs de... locomotive. S-au prezentat patru concurente botezate atrăgător: „Racheta", „Stăruința", „Fără pereche" și „Noutatea". Un număr impresionant de spectatori, 10 000—15 000, au dat cîștig de cauză „Rachetei", care a înregistrat o viteză medie de 25,7 km pe oră, față de numai 16 km cît prevedea regulamentul concursului. Un an mai tîrziu, la 15 septembrie 1830, o „soră" a locomotivei „Racheta", ambele construite și conduse de George Stephenson, inaugura prima cale ferată publică din lume: Liverpool—Manchester. Această dată este considerată drept **actul de naștere al transportului feroviar.**

Pas cu pas

Vehiculul de transport pe roate, construit în felurite forme (car, trăsură sau vagonet), trase de cai sau de boi, este o invenție folosită încă din antichitate. Tot din vremuri îndepărtate este cunoscută șina de ghidare. La început aceasta se prezenta sub forma unor făgașe săpate în dale de piatră, apoi, din secolul al XVI-lea, s-au folosit și grinzi paralele pentru roțile de vagonete, mai ales în mine, de-a lungul galeriilor subterane. Cu timpul și vehiculele de transport, și calea cu șine au fost îmbunătățite, acestea din urmă fiind „îmbrăcate" mai întîi cu metal, apoi executate integral din fier. Numai mijlocul de tracțiune a continuat să rămînă, pentru mulți ani, forța animalelor. Pînă cînd s-a descoperit puterea aburului.

Prototipul locomotivei de mai tîrziu.

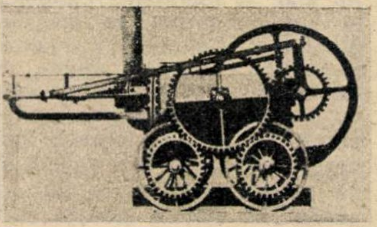

Una dintre primele locomotive ale C.F.R.

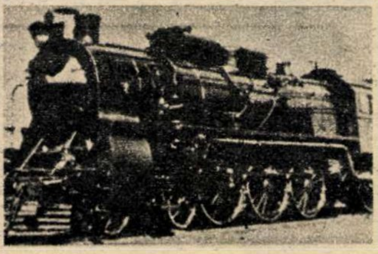

Mașinismul în transporturi

Apariția căilor ferate în lume a fost urmarea firească a condițiilor economice și tehnice existente la începutul secolului al XIX-lea. Manufactura, îndeosebi cea din ramura textilă, luase un nou avînt. Mașina cu abur, inventată de James Watt în 1765, înlocuia, pe zi ce trecea, forța manuală din țesătorii. Fabricile își sporeau producția și pentru aceasta aveau nevoie de tot mai multe materii prime ce trebuiau aduse de la mari distanțe. Pe de altă parte pentru a se produce aburul se cereau cantități sporite de cărbune. Mașinismul a atras după sine dezvoltarea industriei extractive, a siderurgiei, a construcției de mașini. În aceste decenii ale revoluției industriale din secolul trecut, singurul impediment îl reprezentau mijloacele de transport. Cele terestre, în special cărăușia, nu mai făceau față, iar cele pe apă erau încă greoaie. Așadar, era nevoie de un mijloc care să asigure viteză de circulație, siguranță și forță mare de tracțiune.

Începe competiția

Primul care s-a gîndit la aplicarea forței aburului la locomoția unui mijloc de transport a fost un american, pe nume Oliver Evans. El a realizat, în 1786, o mașină care circula pe uscat și... pe apă. Dar cel dintîi vehicul cu abur folosit la tracțiunea pe calea ferată a fost „trăsura" englezului Richard Trevithick, care în 1804 a făcut primul parcurs cu un tren, format din 5 vagoane, cu 70 de pasageri. Descoperirea era privită mai mult drept o curiozitate. Dovadă este faptul că a doua mașină de acest fel, care purta numele „Catch me who can" („Să mă prindă cine poate") a fost arătată publicului, contra unei taxe de 5 șilingi, la o cursă în întrecere cu cai. Peste cîțiva ani, locomotiva își găsește aplicare industrială mai ales în minele de cărbuni. În 1811 este construit primul drum de fier cu cremalieră (șină dințată). Se experimentează noi soluții, cum sînt acționările prin cureaua de transmisie și apoi prin bielă-ma-

Transportul pe calea ferată cu ajutorul tracțiunii animale

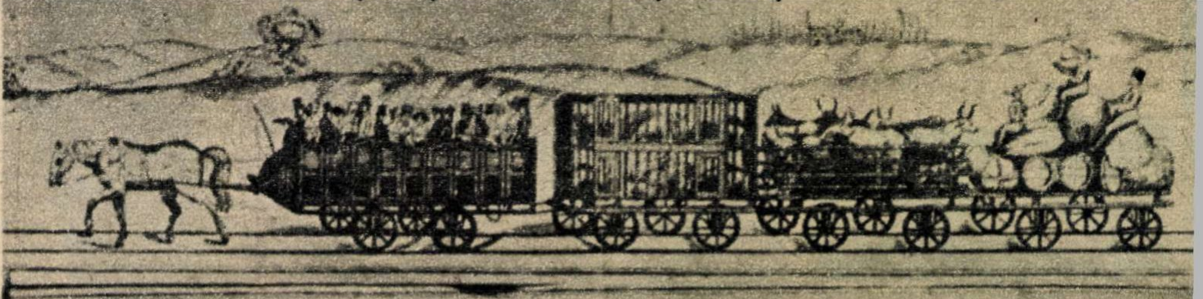

...și al locomotivei cu abur.

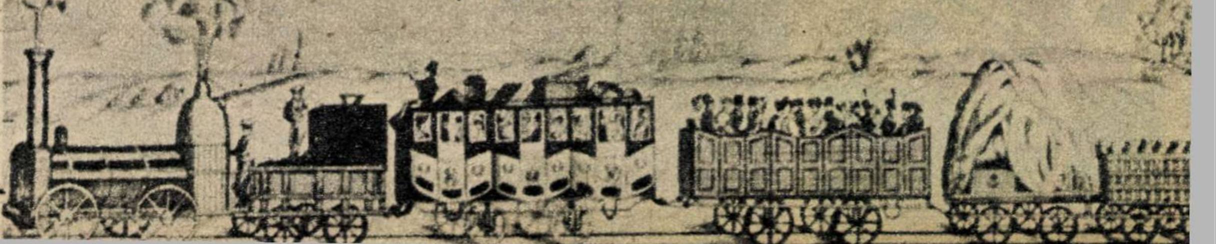

nivelă. Între 1814—1825 George Stephenson și fiul său Robert aduc noutăți privind presiunea aburului, randamentul mașinilor și, mai ales, aderența roților metalice la șinele metalice netede. Locomotiva cîștigă teren în Anglia, apoi în Franța, Germania și în alte țări. Din aceeași vreme datează și realizarea vagoanelor de cale ferată. Mai întîi au apărut cele de marfă, apoi cele de călători, primul (atașat unei „garnituri" ce transporta cărbuni) fiind experimentat tot în Anglia, în 1825. Odată cu sporirea vitezei și a diversificării transportului de mărfuri, vagoanele au fost specializate, așa cum vedem și azi: pentru cereale, cărbune, ciment, vagoane cisternă sau refrigerente. Cele de călători, unele chiar etajate, asigură, acum, condiții de confort tuturor celor ce apelează la serviciile căii ferate.

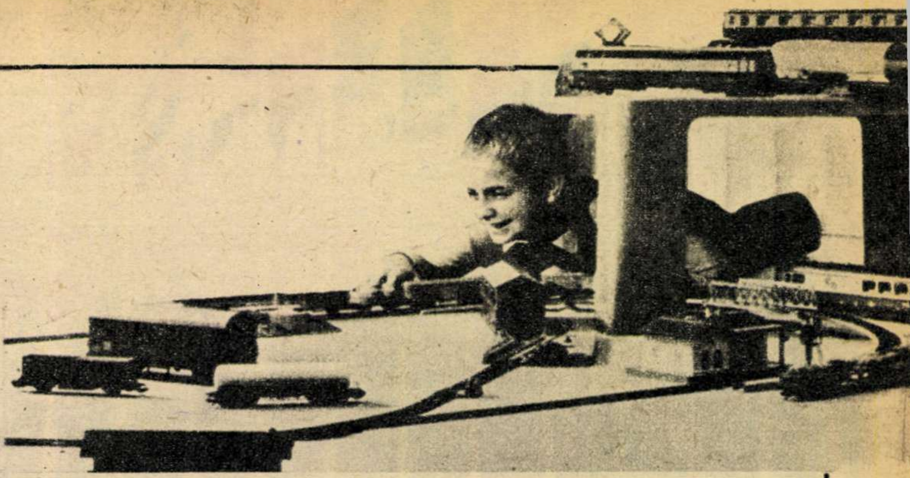

Prima cunoștință cu tehnica feroviară...

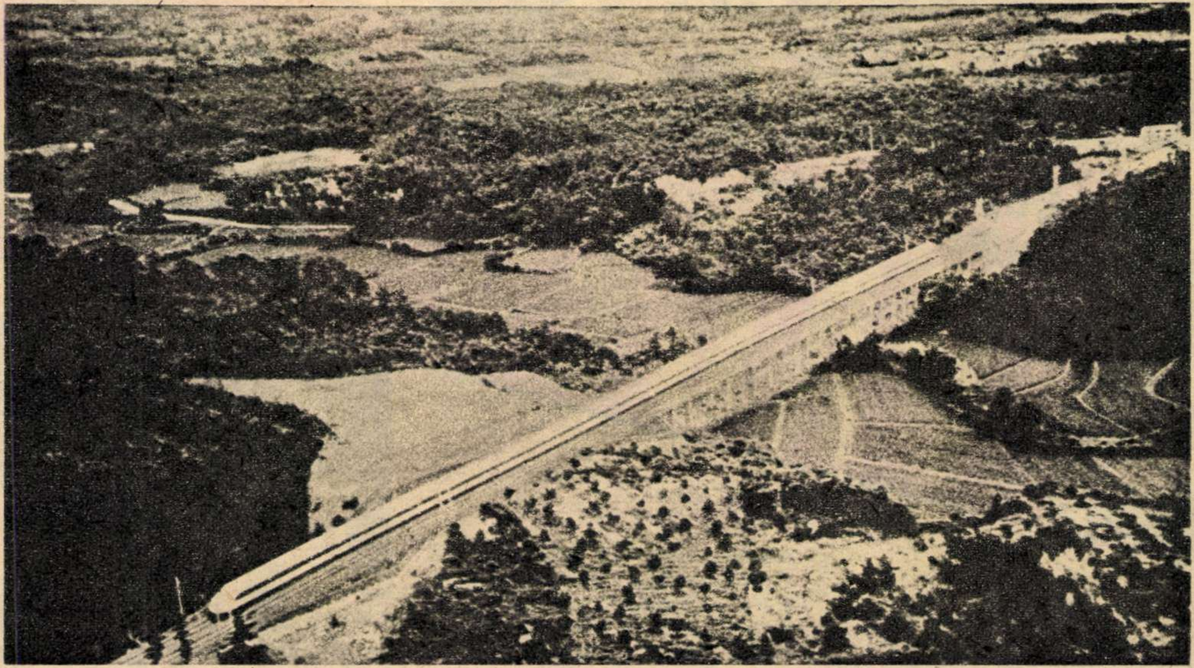

Unul dintre cele mai rapide trenuri — Tokaido — străbate Japonia cu pînă la 240 km/h.

O paranteză

În vremea respectivă, drumul de fier și trenul au fost, lucru curios astăzi, întîmpinate de unii cu bănuială, de alții cu ostilitate chiar. Opoziția făcută căilor ferate a luat cele mai variate forme de manifestare. Astfel, în Germania, medicii din Bavaria afirmau că oricine va privi un tren mergînd atît de repede (era vorba de 16 km pe oră!) se va... îmbolnăvi! În Anglia, marii proprietari credeau că focul de la locomotive va aprinde holdele și pădurile. În alte țări se spunea că pe unde va trece locomotiva va înceta vegetația, iar valoarea pămîntului va scădea... Cu toate acestea, succesul locomotivei „Racheta", în anii 1829 și 1830, a dat „cale liberă" transportului feroviar.

Viteză și siguranță

În deceniile ce au urmat, trenul s-a impus ca mijloc de transport datorită vitezei de circulație pe care o asigură și capacității de a transporta mărfuri grele și în cantități mari. S-a ajuns astfel la o reducere considerabilă a timpului de călătorie între centrele populate și, totodată, în fiecare țară care a introdus acest mijloc de transport s-au asigurat noi condiții pentru dezvoltarea economiei.

Pe drept cuvînt se apreciază că secolul al XIX-lea a fost secolul căilor ferate, a căror extindere rapidă a schimbat fața lumii, apropiind oamenii, scurtînd distanțele și legînd între ele drumurile de peste mări. Vitalitatea transportului pe căile ferate a fost asigurată și în continuare, pentru că industriile constructoare au asimilat la timp noutățile tehnice, modernizîndu-le continuu, mai ales prin introducerea dieselizării și a electrificării. În ultimele decenii, amplul proces de automatizare și cibernetizare asigură trenului un nou viitor.

Trenul poate goni și pe sub apă, ca în acest proiect de legare a două cartiere din San Francisco (S.U.A.), pe sub golful cu același nume.

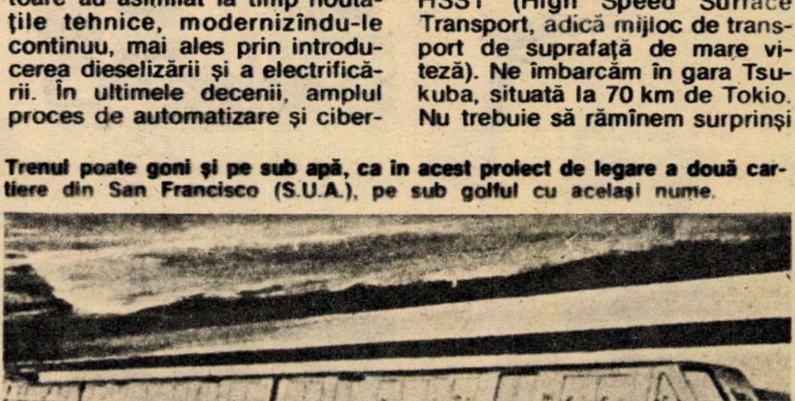

Proiectele de mîine

Vă invităm, în rîndurile ce urmează, într-un asemenea vehicul al anilor 2000. Se cheamă HSST (High Speed Surface Transport, adică mijloc de transport de suprafață de mare viteză). Ne îmbarcăm în gara Tsukuba, situată la 70 km de Tokio. Nu trebuie să rămînem surprinși de ceea ce vedem sau, mai precis, de ce... nu vedem. Locomotiva este înlocuită de vagoane acționate de motoare liniare, foarte silențioase. Calea ferată nu mai are nici ea forma pe care o știm, fiind înlocuită de o traversă de ghidare, în formă de „U", pe care plutesc, datorită cîmpului magnetic, vagoanele trenului. La cîteva secunde de la semnalul de plecare, HSST atinge fantastica viteză de aproape ...400 km pe oră. O viteză ce rivalizează cu cea a avionului. Da, trenul își caută și, iată, găsește, drumul progresului de mîine...

CONSTANTIN RĂDUȚ

DOCUMENTAR

- Vagonetul de lemn, folosit la minele de la Brad, împreună cu șinele de lemn, care-i serveau pentru rulare, este socotit printre cele mai vechi vehicule pe șine din lume.
- Prima cale ferată de pe teritoriul țării noastre, între Oravița și Baziaș, este finalizată în 1854.
- În octombrie 1869 a fost inaugurată linia București–Giurgiu. Una dintre locomotivele ce a funcționat cu acel prilej este păstrată și acum la Muzeul C.F.R. din București.
- Prima locomotivă construită în țara noastră a ieșit de pe porțile Uzinelor Reșița în 1872, trasă de boi pînă la prima linie de cale ferată.
- Stația București-Nord, cunoscută sub denumirea de Gara de Nord, a fost inaugurată în septembrie 1872, odată cu darea în circulație a liniei București–Ploiești.
- În 1878 este pus în circulație primul tren accelerat pe linia București-Viena.
- Inginerul român George Cosmovici construiește în 1906 cutia cu ungere continuă pentru roțile vagoanelor de cale ferată.
- În 1926, la Paris, George Constantinescu face o demonstrație cu prima locomotivă acționată de convertizorul sonic pe care-l inventase.
- Prima linie electrificată, pe distanța Brașov–Predeal–Cîmpina, s-a încheiat în 1965.
- Începînd din 1960, Întreprinderea „Electroputere" Craiova, împreună cu cea de construcții de mașini din Reșița, fabrică locomotive diesel și electrice.
- Odată cu dezvoltarea căilor ferate crește și parcul de vagoane de marfă și călători, în special prin producția asigurată în întreprinderile de profil din Arad și Drobeta-Turnu Severin.

Năvodari 1987

Copiii lumii doresc PACEA!

FESTIVALUL INTERNATIONAL
COPIII LUMII DORESC PACEA!

Ca în fiecare vară, tabăra internaţională de la Eforie Sud şi-a primit oaspeţii. Copii din Africa, Asia, America şi Europa au străbătut distanţele pentru a-şi petrece frumoase zile de vacanţă pe însoritul litoral al Mării Negre, alături de copii din România. Pe toţi îi reunesc aceleaşi frumoase sentimente de prietenie şi aceeaşi arzătoare dorinţă de a trăi şi a se pregăti pentru viitor, într-o lume a păcii, feriţi de spectrul armelor. Şi cu toţii au fost bucuroşi că au avut prilejul să petreacă vacanţa în România, ţară bine cunoscută tuturor pentru perseverenţa cu care militează pentru pace şi înţelegere între toate popoarele lumii.

Chiar din ziua sosirii la Eforie Sud, copiii prezenţi în tabără au început să se apropie unii de alţii, să se împrietenească, schimbul de cravate, de insigne, cărţi poştale ilustrate, timbre şi adrese fiind foarte apreciat de către toţi.

Cîntecul, jocul şi voia bună i-au însoţit pe plajă şi în excursii, iar seara, pe scena teatrului de vară al taberei, aveau loc inedite programe artistice. Pentru că, pe scena acestuia, membrii fiecărei delegaţii au ţinut să prezinte prietenilor cîntece şi jocuri ale copiilor din ţara lor. Cele mai frumoase dintre ele aveau să fie ascultate şi răsplătite cu îndelungi aplauze de către miile de pionieri români aflaţi în taberele de la Năvodari, cînd pe scena teatrului de vară a avut loc tradiţionalul Festival internaţional „Copiii lumii doresc pacea".

În zilele festivalului, pe scena teatrului de vară de la Năvodari au răsunat cîntece şi dansuri ale copiilor din R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.P. Chineză, R.P.D. Coreeană, Cuba, Egipt, R.D. Germană, Franţa, Grecia, R.F.G., Italia, Mongolia, Norvegia, Polonia, Portugalia, U.R.S.S., Tunisia, Ungaria etc.

Oaspeţii, la rîndul lor, au avut prilejul să cunoască şi să admire frumuseţea cîntecelor şi dansurilor populare româneşti, în interpretarea unor cunoscute formaţii pionereşti laureate la Festivalul Naţional „Cîntarea României", precum şi numeroase cîntece şi dansuri pionereşti.

...Costas, Dimitris, Fotios, Anghelos şi Andonis, care fac parte din delegaţia Greciei, trăiesc şi învaţă în Insula Corfu. Ca membri ai unei formaţii in-